

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Ing. Jakub Vach

**Kupní smlouva v mezinárodním obchodním
styku**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 27. 3. 2018

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 205341 znaků včetně mezer.

V Praze dne.....

.....

Ing. Jakub Vach

Na tomto místě bych rád poděkoval panu prof. JUDr. Květoslavu Růžičkovi, CSc., za odborné vedení mé práce, laskavý přístup a cenné rady, které mi byly poskytnuty během psaní mé práce.

Dále bych rád poděkoval mým rodičům a Tereze za neochvějnou podporu, které se mi z jejich strany dostává po celou dobu studia.

Mé poděkování patří také Univerzitě Karlově, která mi umožnila absolvovat studijní pobyt na University of Melbourne, díky kterému jsem mimo jiné získal přístup k materiálům, které jsou přínosem pro moji práci.

Obsah

Úvod	1
1 Definice mezinárodní kupní smlouvy	3
1.1 Pojem kupní smlouvy	3
1.2 Pojem mezinárodní kupní smlouvy	5
1.3 Shrnutí	9
2 Prameny práva upravující mezinárodní kupní smlouvu	10
2.1 Přímá úprava	10
2.2 Kolizní úprava	12
2.3 Imperativní právní normy	15
2.4 Mezinárodní smlouvy	16
2.5 Evropské právo	16
2.6 Volba práva	18
2.7 Mezinárodní obchodní zvyklosti	19
2.8 Vnitrostátní normy	19
2.9 Lex mercatoria	21
2.10 INCOTERMS	22
2.11 PICC a PECL	24
2.12 Shrnutí	26
3 Mezinárodní kupní smlouva podle Vídeňské úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi zboží	27
3.1 Historie	27
3.2 Struktura Vídeňské úmluvy	31
3.3 Charakteristika Vídeňské úmluvy	32
3.4 Předmět úpravy a obecná ustanovení Vídeňské úmluvy	33
3.5 Uzavírání mezinárodní kupní smlouvy podle Vídeňské úmluvy	40
3.6 Práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy	48
3.6.1 Obecná ustanovení	49
3.6.2 Povinnosti prodávajícího	51
3.6.3 Povinnosti kupujícího	62
3.6.4 Přejedání nebezpečí	68

3.6.5 Společná ustanovení CISG o povinnostech prodávajícího a kupujícího	70
3.7 Mezery a jejich vyplňování	80
3.8 Význam Vídeňské úmluvy	83
3.9 Shrnutí	87
Závěr	89
Použité prameny a literatura	92
Učebnice a monografie	92
Právní předpisy a důvodové zprávy	94
Soudní rozhodnutí a rozhodčí nálezy	95
Elektronické zdroje	101
Seznam zkratk	106
Název diplomové práce v českém jazyce, abstrakt v českém jazyce a 3 klíčová slova v českém jazyce	107
Název diplomové práce v anglickém jazyce, abstrakt v anglickém jazyce a 3 klíčová slova v anglickém jazyce	109

Úvod

Mezinárodní obchod v dnešním globalizovaném světě hraje stále důležitější roli. Roste jak objem mezinárodních obchodních transakcí, tak počet subjektů, které se do mezinárodního obchodu zapojují.

Rostoucí význam mezinárodního obchodu přináší kromě prosperity také řadu problémů, k nimž patří mimo jiné i problémy právní a spolu s tím vyvstává potřeba odpovídající právní úpravy mezinárodní kupní smlouvy.

Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku, neboli mezinárodní kupní smlouva, je jedním ze stěžejních právních nástrojů, prostřednictvím které se realizuje značná část mezinárodního obchodu.

Doposud nejvýznamnějším počinem v unifikaci právní úpravy mezinárodní kupní smlouvy je bezesporu Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (dále též „Vídeňská úmluva“), jejíž úprava dopadá na významnou část mezinárodních obchodních transakcí v celosvětovém měřítku.

Volba tématu mé diplomové práce vyplývá z propojení mých znalostí nabytých v rámci mého studia oboru Právo na Univerzitě Karlově a oboru Mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze. Hlavní oblastí synergie těchto znalostí je právo mezinárodního obchodu. Problematiku kupní smlouvy v mezinárodním obchodním styku jsem si jako téma pro svoji práci zvolil nejen proto, že se jedná o problematiku, která mne velice zajímá, ale především z důvodu její významnosti pro praxi mezinárodního obchodu a její přetrvávající aktuálnosti ve stále se vyvíjející právní oblasti.

Z názvu mé práce je patrné, že pojednává o mezinárodní kupní smlouvě, avšak cílem mé práce není zabývat se všemi otázkami spojenými s mezinárodní kupní smlouvou, neboť se jedná o velmi rozsáhlé téma, které by nebylo možné v diplomové práci pojmout v celé jeho složitosti. Proto se v této práci zaměřuji pouze na některé aspekty, které se s mezinárodní kupní smlouvou pojí.

Hlavním cílem této diplomové práce je identifikovat mezinárodní kupní smlouvu se zaměřením na definici mezinárodní kupní smlouvy, prameny práva upravující mezinárodní kupní smlouvu a Vídeňskou úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží s bližším zaměřením na uzavírání

smlouvy a práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy a relevantní judikaturu, která se k tomu váže, mezery ve Vídeňské úmluvě a význam Vídeňské úmluvy.

K vypracování této práce používám metodu analýzy, deskripce a syntézy. Analýza je v největším rozsahu využita v rámci třetí kapitoly. Metodu deskripce uplatňuji především v první a druhé kapitole. Se syntézou pracuji v rámci dílčích shrnutí na konci kapitol a v závěru.

Text mé diplomové práce je kromě úvodu a závěru rozdělen do tří kapitol, které jsou dále členěny do podkapitol.

První kapitola se věnuje vymezení mezinárodní kupní smlouvy a jejímu odlišení od klasické kupní smlouvy. Nejprve se v rámci této kapitoly zaměřuji na definici kupní smlouvy podle českého občanského zákoníku a následně na definici mezinárodní kupní smlouvy.

V druhé kapitole pojednávám o pramenech práva, které upravují mezinárodní kupní smlouvu. V rámci této kapitoly se věnuji přímé právní úpravě, kolizní právní úpravě, evropskému právu, imperativním právním normám, volbě práva, mezinárodním obchodním zvyklostem, vnitrostátním normám, lex mercatoria, doložkám INCOTERMS, Zásadám mezinárodních obchodních smluv a Principům evropského smluvního práva.

Ve třetí kapitole se zabývám Vídeňskou úmluvou o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980 (dále též „Vídeňská úmluva“). V úvodu kapitoly se zmiňuji o unifikačních snahách Vídeňské úmluvě předcházejících a historii přijímání Vídeňské úmluvy. Dále pokračuji strukturou Vídeňské úmluvy, charakteristikou Vídeňské úmluvy, předmětem úpravy a obecnými ustanoveními Vídeňské úmluvy, uzavíráním kupní smlouvy dle Vídeňské úmluvy, právy a povinnosti prodávajícího a kupujícího dle Vídeňské úmluvy, mezerami a jejich vyplňováním a významem Vídeňské úmluvy. V rámci třetí kapitoly uvádím rozsáhlé množství soudních rozhodnutí a rozhodčích nálezů, které mají pro praxi zcela zásadní význam, neboť dokreslují stručný obsah Vídeňské úmluvy.

1 Definice mezinárodní kupní smlouvy

Mezinárodní kupní smlouva představuje klíčový institut práva mezinárodního obchodu. Kupní smlouva je významný právní instrument, co se týče vnitrostátních i mezinárodních transakcí. Mezinárodní koupě zboží je považována za nejstarší formu hospodářských styků mezi státy. Jednotlivé státy se ekonomicky vyvíjely nerovnoměrně a poznaly výhody, které obchod se zbožím s jinými státy přináší, nehledě na to, s kým směnu zboží vykonávaly. Mezi tyto výhody patří například skutečnost, že státy mohou kupovat zboží, které nemohou samy efektivně produkovat (resp. je jiné státy produkují efektivněji) a naopak prodávat zboží, které dokáží efektivně samy produkovat (které produkují efektivněji než ostatní státy).¹ Lze říci, že státy exportují zejména zboží, u kterého mají komparativní výhodu a importují zboží, u kterého mají komparativní nevýhodu.

Hospodářským cílem (kauzou) smluvní koupě bylo, že ten, kdo nemá a potřebuje určitou věc, si ji opatří za peníze od toho, kdo ji má. Smluvní institut se vyskytl v době, kdy peníze byly obecně uznány jako míra hodnoty a platidlo.²

1.1 Pojem kupní smlouvy

Kupní smlouva je institut, který se užívá ve všech jurisdikcích a jeho význam v praxi je zcela zásadní, neboť kupní smlouvu denně uzavírá řada právních subjektů.

Právo upravující koupi je tradičně v drtivé většině právních systémů bráno jako odnož smluvního práva a v důsledku toho je pak úprava v rámci jednotlivých států nalézána v rámci různých právních norem. Úprava kupní smlouvy je v rámci vnitrostátního práva obvykle zahrnuta v rámci občanských zákoníků nebo zákonů, které upravují závazkové právo. Pro země se systémem common law je typické mít obecné otázky smluvního práva, jako například uzavírání smlouvy, upraveny pomocí common law, ale každá země se systémem common law má pak své specifické normy upravující kupní smlouvu.³

¹ KANDA, Antonín, 1999. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku: (úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde. ISBN 80-720-1183-9, s. 13.

² Ibid, s. 13.

³ SCHWENZER, Ingeborg H., Pascal HACHEM a Christophe KEE, 2012. *Global Sales and Contract Law*. New York: Oxford University Press. ISBN 978-019-9572-984, s. 123.

V českém právním řádu je kupní smlouva definována v občanském zákoníku. S účinností rekodifikace soukromého práva v českém právním řádu došlo ke zrušení dualismu, který do té doby představoval tehdejší občanský zákoník z roku 1964⁴ spolu s obchodním zákoníkem z roku 1991.⁵

Občanský zákoník v § 2071 odst. 1 kupní smlouvu vymezuje následovně: „*Kupní smlouvou se prodávající zavazuje, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabytí vlastnické právo k ní, a kupující se zavazuje, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu kupní cenu.*“⁶ Jedná se tedy o úplatný závazek, jehož účelem je převedení vlastnického práva z prodávajícího na kupujícího. Prodávající se v rámci kupní smlouvy zavazuje, že odevzdá kupujícímu věc a umožní mu nabytí vlastnického práva k ní, za což má právo na zaplacení kupní ceny kupujícím; kupujícímu pak vzniká závazek převzít věc a zaplatit kupní cenu prodávajícímu.

Před účinností občanského zákoníku⁷ byla úprava neobchodní a obchodní smlouvy oddělena v rámci předchozího občanského zákoníku a obchodního zákoníku. Historicky byl dualismus v podobě úpravy občanským právem a obchodním právem pro evropské země typický, ale postupně se od něj začalo upouštět. Konceptně se pojetí kupní smlouvy v účinném občanském zákoníku inspirovalo švýcarskou úpravou ve smyslu toho, že nejprve upravuje obecná ustanovení společná pro všechny případy koupě, následují ustanovení o koupi věcí movitých s odchylkami vztahujícími se ke koupi nemovitých věcí a ustanoveními o vedlejších doložkách v kupní smlouvě, a na závěr jsou připojena zvláštní ustanovení o prodeji v obchodě.⁸

Vzorem pro právní úpravu kupní smlouvy je i Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, která byla českému zákonodárci vzorem již při tvorbě obchodního zákoníku, jehož některá ustanovení byla převzata i do účinného občanského zákoníku. Vídeňská úmluva má proto význam i pro interpretaci české úpravy kupní smlouvy. K tomu přispívá i skutečnost, že Vídeňská úmluva je vykládána velkým počtem rozhodnutí a literárních příspěvků.

⁴ Zákon č. 64/1964 Sb., občanský zákoník.

⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2071.

⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁸ *Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník*, 2012. In: Praha, ročník 2012, 89/2012 Dz.

UNCITRAL také disponuje katalogem rozhodnutí ohledně Vídeňské úmluvy a rozhodnutí obchodní arbitráže.⁹

Koupi vyjádřenou v občanském zákoníku chápe český zákonodárce jako synallagmatické právní jednání, na jehož základě se prodávající zavazuje převést na kupujícího vlastnické právo k předmětu koupě, tedy k věci, a kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu a převzít předmět koupě. Synallagmou se zde rozumí věc na straně jedné a peníze na straně druhé. Práva a povinnosti stran se realizují již uzavřením smlouvy (v některých případech se práva a povinnosti realizují až na základě splnění dalších podmínek).¹⁰ Pokud nevyplývá ze smlouvy nebo zvyklostí něco jiného, jsou kupující i prodávající zavázáni splnit své povinnosti současně.¹¹ Kupní cena je dojednána dostatečně určitě pokud je ujednána alespoň způsob jejího určení¹², náklady, které jsou spojené s odevzdáním věci v místě plnění, nese prodávající a náklady, které jsou spojené s převzetím věci, nese kupující.¹³ Nebezpečí škody na věci přechází na kupujícího v okamžiku, kdy nabývá vlastnické právo, a v případě, že kupující nabude vlastnické právo před odevzdáním věci, má prodávající až do okamžiku odevzdání věci práva schovatele a povinnosti schovatele.¹⁴

1.2 Pojem mezinárodní kupní smlouvy

Pod pojmem mezinárodní kupní smlouva se rozumí kupní smlouva v mezinárodním styku, tj. v situaci, kdy strany mají místo podnikání v různých státech, anebo kdy se má zboží odeslat z jednoho státu do druhého. Při definování tohoto pojmu je třeba vycházet ze subjektivních a objektivních hledisek. Subjektivní hledisko představuje skutečnost,

⁹ ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ, 2014. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-638-9, s. 723.

¹⁰ ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ, 2014. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-638-9, s. 721.

¹¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2079 odst. 2.

¹² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2080.

¹³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2081.

¹⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2082 odst. 1.

že smluvní strany, mezi nimiž dochází k uzavření smlouvy, nemají bydliště, sídlo, popř. místo podnikání na území toho daného státu. Pro vymezení mezinárodní kupní smlouvy tedy nezáleží na státní příslušnosti smluvních stran. Takto pojímané subjektivní hledisko se prosadilo v normách, které upravují mezinárodní koupi zboží. Objektivním hlediskem je pak skutečnost, že má být zboží odesláno z jednoho státu do druhého. V tomto ohledu je předmět plnění považován za významnou součást obsahu kupní smlouvy i z hlediska jejího uznání za mezinárodní kupní smlouvu.¹⁵

Podle Kandy se k těmto dvěma hlediskům přidává ještě další kritérium a tím je skutečnost, že u mezinárodní kupní smlouvy oproti většině vnitrostátních kupních smluv nemá převod vlastnického práva z prodávajícího na kupujícího zpravidla za cíl, aby kupující získanou věc sám spotřeboval, ale spíše, aby ho dále prodal jinému subjektu anebo jej jinak obchodně využil.¹⁶

Kanda mezinárodní kupní smlouvu vymezil tak, že se jedná o kupní smlouvu, která je uzavírána mezi stranami, jež nemají sídlo, respektive místo podnikání, na území stejného státu, anebo zboží, jež je předmětem takové smlouvy, má být odesláno ze státu do jiného státu, s tím, že strany věděly nebo musely zřejmě vědět, že dané zboží má být znovu prodáno, nebo že ho má kupující využít k jiným obchodním účelům.¹⁷

Pojem „mezinárodní kupní smlouva“ užívá řada právních předpisů, tento pojem však není univerzálně definován. Co ale je pro mezinárodní kupní smlouvu typické, a co ji odlišuje od standardní kupní smlouvy, je to, že mezinárodní kupní smlouva má vztah k zahraničí. Tento vztah k zahraničí je označován jako mezinárodní prvek. Pokud mají soukromoprávní poměry v některém svém prvku vztah k zahraničí, označují se jako soukromoprávní poměry s mezinárodním, zahraničním, přeshraničním nebo cizím prvkem.¹⁸ Mezinárodní prvek

¹⁵ KANDA, Antonín, 1999. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku: (úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde. ISBN 80-720-1183-9, 14-15.

¹⁶ Ibid, s. 15.

¹⁷ Ibid, s. 15.

¹⁸ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, s. 23.

v soukromoprávním poměru je dán tehdy, jestliže existuje vztah k zahraničí u subjektu právního poměru, skutečnosti právně významné pro vznik a existenci právního poměru, předmětu právního poměru a u právního poměru, který právně souvisí nebo je právně závislý na jiném právním poměru v případě, že se tento poměr řídí cizím právem. Podle názoru Kučery a kolektivu autorů knihy Mezinárodní právo soukromé lze navíc považovat konkrétní právní poměr za soukromoprávní poměr s mezinárodním prvkem tehdy, jestliže je vztah k zahraničí u některého z jeho prvků společensky dostatečně významný, resp. není zjevně zanedbatelný.¹⁹ Mezinárodní prvek není v ZMPS definován²⁰ a důvodová zpráva k zákonu uvádí, že vymezit mezinárodní prvek abstraktně předem je velmi nežádoucí a je třeba ho ponechat pro právní praxi a úvahu soudů, v jakých situacích není mezinárodní prvek z hlediska použití práva tak zanedbatelný a bezvýznamný, že je možné z něj rozumně vycházet v případě úpravy poměru a rozhodování o něm.²¹

Nejvyšší soud v minulosti opakovaně uvedl: „*O věci s mezinárodním prvkem jde v případech, kdy účastníkem právního vztahu je cizí státní příslušník nebo zahraniční právnická osoba, kdy jeho předmětem je movitá nebo nemovitá věc v zahraničí, kdy ke vzniku, změně nebo zániku právního vztahu došlo v zahraničí, popřípadě i tehdy, když účastník má bydliště v cizině.*“²²

Podle mého názoru je vhodné vnímat mezinárodní prvek široce, zejména kvůli situacím, kdy by se měl poměr neočekávaně projednávat dle vnitrostátní právní normy.

Klíčovou pro úpravu mezinárodní kupní smlouvy je Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Pro definování pojmu mezinárodní kupní smlouvy je tedy vhodné se zaměřit na dikci této úmluvy.

¹⁹ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnické učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, s. 24.

²⁰ PAUKNEROVÁ, Monika, Naděžda ROZEHNALOVÁ, Marta ZAVADILOVÁ, et al., 2013. *Zákon o mezinárodním právu soukromém: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-368-5, 5.

²¹ *Důvodová zpráva k zákonu č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém*, 2012. In: Praha, ročník 2012, 91/2012 Dz.

²² Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24.11.2010, sp. zn. 21 Cdo 200/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.4.2004, sp. zn. 30 Cdo 1190/2003, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.4.2004, sp. zn. 30 Cdo 111/2004.

Vídeňská úmluva definici mezinárodní kupní smlouvy neobsahuje. Ačkoli úmluva používá pojmy „zboží“ a „koupě“, tyto pojmy nedefinuje. Vídeňská úmluva však v článku 2 alespoň obsahuje výčet typů koupě, na které se tato úmluva nepoužije. Vídeňská úmluva se neaplikuje na koupě „a) zboží kupovaného pro osobní potřebu, potřebu rodiny nebo domácnosti, ledaže prodávající před uzavřením smlouvy nebo při jejím uzavření nevěděl a ani neměl vědět, že zboží je kupováno k takovému účelu; b) na dražbách; c) při výkonu rozhodnutí nebo podle rozhodnutí soudu; d) cenných papírů nebo peněz; e) lodí, člunů, vznášedel nebo letadel; f) elektrické energie.“²³ Z čl. 2 písm. a) vyplývá, že spotřebitelské smlouvy nejsou vyloučeny na základě povahy zboží, ale na základě účelu, za kterým je zboží pořizováno. Tento účel ale nepovede k vyloučení aplikace Vídeňské úmluvy v případě, že byla taková skutečnost rozumně neznámá před nebo v den uzavření smlouvy.²⁴ Navíc, vzhledem k tomu, že čl. 2 písm. a) Vídeňské úmluvy má výlučný charakter, bude se Vídeňská úmluva vztahovat i na koupi zboží pro smíšené účely spotřebitelské a obchodní.²⁵ V praxi tak může vlivem odlišných definic spotřebitelských smluv podle Vídeňské úmluvy a podle vnitrostátních norem upravujících spotřebitele docházet k situacím, že se bude kupní smlouva řídit Vídeňskou úmluvou i národním právem.²⁶ Článek 3 Vídeňské úmluvy dále stanoví, že se za smlouvy o koupi zboží považují smlouvy o dodání zboží, které má být vyrobeno či vyhotoveny, ledaže se strana objedávající zboží zaváže dodat podstatnou část věcí nezbytných pro jejich výrobu či zhotovení; Vídeňská úmluva se neaplikuje na smlouvy, v rámci nichž převažující část závazků strany dodávající zboží spočívá ve vykonávání prací nebo poskytnutí služeb.²⁷

²³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 2.

²⁴ Rozhodnutí německého odvolacího soudu ve Stuttgartu ze dne 31.3.2008, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080331g1.html>.

²⁵ Rozhodnutí okresního soudu v Kodani ze dne 19.10.2007, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/071019d1.html>.

²⁶ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 31.10.2001, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/011031g1.html>.

²⁷ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 3.

1.3 Shrnutí

V první kapitole poskytují odpověď na otázku, jak se odlišuje klasická kupní smlouva od mezinárodní kupní smlouvy.

Klasická kupní smlouva nemá univerzální definici a je vymezena v rámci vnitrostátních právních řádů různě. Český občanský zákoník ji vymezuje jako závazek, v rámci něhož se prodávající zavazuje k odevzdání věci, jež je předmětem koupě a umožnění nabytí vlastnického práva k věci kupujícímu, zatímco kupující je povinen věc převzít a zaplatit prodávajícímu kupní cenu.

Mezinárodní kupní smlouva jako pojem také nemá univerzálně přijímanou definici. Od klasické kupní smlouvy ji odlišuje skutečnost, že mezinárodní kupní smlouva má vztah k zahraničí označovaný jako mezinárodní prvek.

Jeden ze způsobů, jak definovat mezinárodní kupní smlouvu je, že se jedná o kupní smlouvu, která je uzavírána mezi stranami, jež nemají sídlo, respektive místo podnikání, na území stejného státu, anebo zboží, jež je předmětem smlouvy, má být odesláno ze státu do jiného státu, s tím, že strany věděly nebo musely zřejmě vědět, že dané zboží má být znovu prodáno, nebo že ho má kupující využít k jiným obchodním účelům.

2 Prameny práva upravující mezinárodní kupní smlouvu

Tato kapitola pojednává o pramenech práva, které upravují mezinárodní kupní smlouvu.

Závazek je název užívaný pro závazkový poměr, v rámci něhož jeden účastník, označovaný jako dlužník, je povinen druhému účastníku, označovanému jako věřitel, něco dát (dare), něco pro něj vykonat (facere), něčeho se zdržet (omittere), nebo něco strpět (pati). Závazky mohou vzniknout buď ze smluv, při způsobení škody, nebo z jednostranného právního jednání. Jako mezinárodní závazkový poměr se pak označuje závazkový poměr, v rámci něhož musí existovat skutečnost, následkem které vznikl právní poměr s mezinárodním prvkem; přičemž mezinárodní prvek se vyskytuje ve třech podobách: v subjektu, v předmětu závazkového poměru a v právní skutečnosti. Co se mezinárodního prvku v podobě subjektu týče, rozhodující kritérium je, zda mají subjekty právního poměru místo podnikání, sídlo, pobyt nebo bydliště v různých státech. Mezinárodní prvek v podobě předmětu závazkového vztahu je předmět, který se nachází v zahraničí. Mezinárodní prvek v podobě právní skutečnosti je okolnost, která nastane v zahraničí.²⁸

Soukromoprávní poměry s mezinárodním prvkem se řídí právním řádem některého státu. Takové právo bývá označováno jako obligační statut. Může se jednat o soubor přímých norem založených mezinárodní smlouvou, které byly státem převzaty do svého právního řádu. Přímá právní norma se vždy použije přednostně před ostatními právními normami. Pokud přímá norma neexistuje, je nutné vzít v potaz volbu práva subjektů závazkového poměru. Pokud neexistuje ani volba práva, je rozhodné právo určeno kolizní normou. V potaz je však třeba vždy brát i imperativní normu.²⁹

2.1 Přímá úprava

Přímá právní úprava soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem představuje skutečnost, že některé skupiny poměrů jsou státy upraveny zvláštní právní úpravou, nejčastěji prostřednictvím mezinárodních smluv, které jsou státy povinné implementovat do svých

²⁸ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 150.

²⁹ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 150-151.

vnitrostátních právních řádů. V rámci těchto norem je obsažena věcná úprava práv a povinností účastníků soukromoprávních poměrů v mezinárodním obchodě. Takové právní normy jsou označovány jako přímé.³⁰

Přímé normy jsou vůči kolizním právním normám zvláštní a kolizní normy se tedy uplatní tam, kde přímá norma neexistuje. Jedná se o poměr norem zvláštních (přímá metoda úpravy) k normám obecným (kolizní metoda úpravy).³¹

Přímé právní normy upravují zejména smlouvy o mezinárodní koupi zboží a smlouvy o mezinárodní přepravě.

Co se přímé úpravy týče, nejzásadnější roli v úpravě mezinárodní kupní smlouvy hraje bezesporu Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980, jejíž přijetí bylo doposud nejzásadnějším milníkem pro právo mezinárodního obchodu. Tato práce se Vídeňskou úmluvou zabývá níže.

Další důležitou přímou úpravou je Úmluva o promlčení při mezinárodní koupi zboží.³² Tato úmluva se uplatní v případech, kdy jsou v době uzavření smlouvy místa podnikání smluvních stran smlouvy o mezinárodní koupi zboží v signatářských státech této úmluvy, nebo v případě, kdy se má podle mezinárodního práva soukromého na smlouvu použít práva některého smluvního státu úmluvy. Tato úmluva se neužije, jestliže ji smluvní strany vyloučily.³³

Mezi významnou přímou úpravu v oblasti mezinárodního obchodu patří Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)³⁴, Nařízení o právech a povinnostech cestujících v železniční

³⁰ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 38.

³¹ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, 206.

³² Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 123/1988 Sb., o Úmluvě o promlčení při mezinárodní koupi zboží.

³³ Ibid, čl. 3 odst. 1 a 2.

³⁴ Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF).

přepravě³⁵, Montrealská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě³⁶, Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě³⁷, Úmluva OSN o námořní přepravě zboží³⁸ a Budapešťská úmluva o smlouvě o přepravě zboží po vnitrozemských vodních cestách.³⁹

2.2 Kolizní úprava

Kolizní normy provádí uvedený výběr práva; určují, který právní řád bude použit pro soukromoprávní poměry s mezinárodním prvkem. Kolizní metodou se poté označuje úprava soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem určením některého z dotčených právních řádů na základě kolizních norem.⁴⁰

Na mezinárodní úrovni nebyly pokusy o unifikaci kolizní úpravy tolik významné jako v případě unifikace přímé úpravy. Z významnějších počínů lze zmínit v rámci Haagské konference přijaté úmluvy kolizního práva – Úmluvu o právu použitelném pro mezinárodní prodej zboží (1955)⁴¹, Úmluvu o právu rozhodném pro převod vlastnického práva v mezinárodní koupi

³⁵ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23.10.2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.

³⁶ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 123/2003 Sb. m. s.

³⁷ Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb. ze dne 27. listopadu 1974 o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR).

³⁸ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 193/1996 Sb.

³⁹ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 32/2006 Sb. m. s. o sjednání Budapešťské úmluvy o smlouvě o přepravě zboží po vnitrozemských vodních cestách (CMNI).

⁴⁰ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, s. 99.

⁴¹ Convention of 15 June 1955 on the law applicable to international sales of goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=31>.

zboží (1958)⁴² a Úmluvu o právu rozhodném pro smlouvy o mezinárodní koupi zboží (1986).⁴³ Tyto úmluvy však v praxi nejsou příliš významné, zejména pro malý počet signatářů a pro skutečnost, že Úmluva o právu rozhodném pro převod vlastnického práva v mezinárodní koupi zboží a Úmluva o právu rozhodném pro smlouvy o mezinárodní koupi zboží doposud nevstoupily v platnost.

Významnou kolizní normou byla Římská úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy z roku 1980, kterou následně nahradilo nařízení EP a Rady (ES) č. 593/2008, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), které tuto úmluvu transformovalo v nařízení. Tato úmluva byla uzavřena v roce 1980 mezi tehdejšími členskými státy Evropského hospodářského společenství. Jedná se o mezinárodní smlouvu, kterou uzavřely členské státy mezi sebou, aby sjednotily právo v oblasti mezinárodního práva soukromého. Ačkoliv Římská úmluva není součástí práva Evropské unie, na základě zvláštních protokolů připojených k Římské úmluvě podléhá autoritativnímu výkladu Soudního dvora Evropské unie.⁴⁴ Římská úmluva se aplikuje na smlouvy uzavřené před 16. prosincem 2009 a dále před dánskými soudy a tribunály a v některých mimoevropských teritoriích členských států Evropské unie.⁴⁵

Vídeňská úmluva v čl. 1 odst. 1 písm. b) stanoví, že upravuje smlouvy o koupi zboží mezi stranami s místem podnikání v odlišných státech za předpokladu, že se podle mezinárodního práva soukromého má použít právního řádu některého signatářského státu.

Tento článek zakládá nepřímou aplikaci, tedy aplikaci věcné normy mezinárodního práva soukromého. Toto ustanovení má účinky erga omnes, neboť smluvní stát používá Úmluvu

⁴² Convention of 15 April 1958 on the law governing transfer of title in international sales of goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=32>.

⁴³ Convention of 22 December 1986 on the Law Applicable to Contracts for the International Sale of Goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=61>.

⁴⁴ PAUKNEROVÁ, Monika, 2013. *Evropské mezinárodní právo soukromé*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-504-6, s. 151.

⁴⁵ MCPARLAND, Michael, 2015. *The Rome I Regulation on the Law Applicable to Contractual Obligations*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-019-9654-635. s. 4.

na všechny právní poměry, které spadají do jeho působnosti, nehledě na skutečnost, zda je Úmluvou vázán také jiný stát, kterého se úprava dotýká. Úmluva může být užita také v případě, že se smluvní strany z nesmluvních států Úmluvy dohodnou na aplikaci právního řádu některého ze signatářských států Vídeňské úmluvy.⁴⁶ V rámci sporů z kupní smlouvy je určující, zda se fórum nachází v některém ze smluvních států Vídeňské úmluvy. V případě, že se fórum nachází ve smluvním státě Vídeňské úmluvy a pokud tento stát nevyslovil výhradu k předmětnému článku Vídeňské úmluvy, Úmluva se aplikuje v případě, že kolizní normy státu fóra odkazují na právní řád smluvního státu Úmluvy. V případě, že by kolizní normy odkazovaly na rozhodné právo nesmluvního státu Úmluvy, došlo by k aplikaci vnitrostátního práva daného státu. V případě, že se fórum nachází v nesmluvním státě Vídeňské úmluvy, k určení rozhodného práva se použije vlastní kolizní norma. Pokud by smluvní poměr vznikl mezi smluvními stranami s místem podnikání v členských státech, které učinily výhrady k článku 1 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy, dojde k aplikaci Vídeňské úmluvy podle článku 1 odst. 1 písm. a) a k výhradě členských států k písmenu b) se nepřihlédne.⁴⁷ V případě, že není aplikována Vídeňská úmluva, je podle čl. 4 odst. 1 Nařízení Řím I v míře, ve které nedošlo k zvolení práva rozhodného pro smlouvu, právem rozhodným pro smlouvu o mezinárodní koupi zboží právo státu, v němž má prodávající obvyklé bydliště.⁴⁸ Zákon o mezinárodním právu soukromém v § 87 odst. 1 stanoví, že smlouvy se řídí právem státu, s nímž smlouva nejvíce souvisí za předpokladu, že se smluvní strany nerozhodly zvolit rozhodné právo. Volba musí být výslovná nebo musí vyplývat bez pochybností z ustanovení smlouvy či okolností případu.⁴⁹ Zákon o mezinárodním právu soukromém je nejvýznamnější kolizní normou v rámci českého vnitrostátního práva.

⁴⁶ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 193-194.

⁴⁷ Ibid, s. 193-194.

⁴⁸ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32008R0593>.

⁴⁹ Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, § 87 odst. 1.

2.3 Imperativní právní normy

Při určování rozhodného práva pro mezinárodní závazkové poměry je třeba zohlednit také imperativní právní normy, neboli nutně použitelné právní normy.

Státy ze zásady nechtějí ustoupit od používání imperativních norem a v mezích jejich předmětu úpravy používají vždy své normy ústavního, správního, finančního a trestního práva. Ačkoliv imperativní normy neupravují právní postavení účastníků v soukromoprávním poměru, použití těchto norem (zejména pak norem správního a finančního práva) může mít důsledky pro práva a povinnosti účastníků soukromoprávního poměru. Imperativní normy jsou definovány nařízením Řím I⁵⁰ v článku 9 odst. 1 jako ustanovení, jejichž dodržování je zásadní pro stát při ochraně státních veřejných zájmů (například zájem politický, společenský a hospodářský) natolik, že je ze strany státu jejich používání vyžadováno pro každou situaci, která spadá do jeho oblasti působnosti, nehledě na právo, které by se za standardních okolností na smlouvu aplikovalo.⁵¹

K imperativním normám se musí přihlížet, aby mohlo být dosaženo správného a úplného posouzení právního postavení účastníků soukromoprávního poměru s mezinárodním prvkem; nestačí tedy pouze vycházet z přímých a kolizních norem, nebo volby práva. Tyto právní normy se týkají zejména ochrany hospodaření devizami, regulace dovozu a vývozu, ochrany hospodářské soutěže; jedná se rovněž o některé normy občanského, obchodního a pracovního práva.⁵²

Zákon o mezinárodním právu soukromém v § 3 stanoví: „*Ustanovení tohoto zákona nebrání použití těch ustanovení českého právního řádu, kterých je nutné v mezích jejich předmětu*

⁵⁰ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnické učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, 229.

⁵¹ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32008R0593>, čl. 9 odst. 1.

⁵² KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnické učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, 229-230.

*úpravy použít vždy bez ohledu na to, kterým právním řádem se řídí právní poměry, v nichž se projeví účinky použití takových ustanovení.*⁵³ Je tedy zřejmé, že i zákon o mezinárodním právu soukromém s imperativními právními normami počítá a sám je vytyčuje. V § 25 zákon navíc stanoví, že k návrhu účastníka mohou být použita ustanovení právního řádu jiného státu, která se podle zákona o mezinárodním právu soukromém nemají použít, ale dle právního řádu daného státu se použít mají, nehledě na to, jakým právním řádem se řídí posuzovaná práva a povinnosti. Aby mohla být tato ustanovení použita, posuzovaná práva a povinnosti musí mít k danému státu dostatečně významný vztah a zároveň je to spravedlivé vzhledem k povaze daných ustanovení, účelu nebo k důsledkům, které by z jejich použití vyplynuly zejména pro účastníky. Pokud se účastník těchto ustanovení dovolává, je nezbytné, aby prokázal obsah a platnost daných ustanovení.⁵⁴ V tomto ustanovení zákon o mezinárodním právu soukromém tedy umožňuje a počítá i s použitím zahraniční imperativní normy za uvedených podmínek.

Imperativními normami jsou normy, které se vztahují na devizové tuzemce; ve zbylých případech je třeba individuální soudní posouzení. V rámci české doktríny panuje shoda ohledně toho, že z účelu a smyslu některých ustanovení zákoníku práce lze vyvodit, že se jedná o normy, které musí být použity nehledě na rozhodné právo. Závazkové poměry nejsou regulovány imperativními předpisy v zákonu o mezinárodním právu soukromém, neboť pro ně platí nařízení EU – Řím I a Řím II.

2.4 Mezinárodní smlouvy

Významným zdrojem právní úpravy pro mezinárodní kupní smlouvu jsou mezinárodní smlouvy. Pro mezinárodní kupní smlouvu je nejzásadnější zmiňovaná Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Významné jsou však i další mezinárodní smlouvy uvedené výše v podkapitolách 2.1 a 2.2 této práce.

2.5 Evropské právo

V rámci Evropské unie jsou důležitými prameny práva, které upravují mezinárodní kupní smlouvu, kolizní normy evropského práva. Nejdůležitější roli hraje Nařízení EP a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy

⁵³ Zákon č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém, § 3.

⁵⁴ Ibid, § 25.

(Řím I)⁵⁵ a výše uvedená **Římská úmluva**. První návrh na konvertování Římské úmluvy do podoby nařízení a modernizaci jejích ustanovení předložila Evropská komise v roce 2005.⁵⁶ Východiskem pro legislativní práce na Nařízení Řím I byla Zelená kniha o transformaci Římské úmluvy z r. 1980 o právu rozhodném pro smluvní závazky v komunitární nástroj a o její modernizaci. Oproti Římské úmluvě se jedná již o standardní instrument sekundárního práva Evropské unie a jako nařízení je tedy závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech Evropské unie. Nařízení Řím I navazuje na úpravu Římské úmluvy, ale také reaguje na nové jevy, které přineslo sekundární právo Evropské unie a na posun v chápání některých otázek a institutů v důsledku praxe členských států EU. Nařízení Řím I je doposud bezesporu nejvýznamnějším nástrojem sekundárního práva Evropské unie, co se týče kolizní úpravy.⁵⁷

Významným pokusem byl Návrh Evropského parlamentu a Rady o společné evropské právní úpravě prodeje (CESL) z října roku 2011.⁵⁸ Cílem návrhu bylo přijmout komplexní úpravu prodeje pro spotřebitele a malé a střední podniky (MSP). Tato úprava by se však nepoužila přímo, ale pouze v případě, že by se na tom strany dohodly. Návrh budil kontroverze zejména proto, že vytvářel paralelní pravidla k národnímu právu, neměl je harmonizovat ani nahradit. Návrh byl nakonec 16. prosince 2014 zařazen na seznam návrhů, které mají být upraveny, nebo vzaty zpět.⁵⁹ Je tedy zřejmé, že se s jeho přijetím v původně navrhovaném znění již nepočítá. Evropská komise zřejmě chtěla tímto návrhem reagovat na skutečnost, že je v rámci právních

⁵⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32008R0593>.

⁵⁶ FAWCETT, James, Janeen Carruthers, Janeen CARRUTHERS a Peter NORTH, 2008. *Private International Law*. 14. vydání. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-019-9284-252, s. 669.

⁵⁷ PAUKNEROVÁ, Monika, 2013. *Evropské mezinárodní právo soukromé*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-504-6, s. 151-152.

⁵⁸ Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o společné evropské právní úpravě prodeje /* KOM/2011/0635 v konečném znění - 2011/0284 (COD) */, 2011. *EUR-Lex* [online]. Brusel: EUR-Lex [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52011PC0635>.

⁵⁹ COMMON EUROPEAN SALES LAW (CESL), 2018. *European Parliament* [online]. Brusel: European Parliament [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-connected-digital-single-market/file-common-european-sales-law>.

řádů členských států odlišně upraveno smluvní právo, a chtěla tak přispět k unifikaci tohoto práva v Evropské unii.

2.6 Volba práva

Základní možností určení rozhodného práva je pro smluvní i mimosmluvní závazkové poměry volba práva stran.⁶⁰ Nařízení Řím I v článku 3 odst. 1 stanoví, že smlouva se řídí právem, které si strany zvolí; tato volba práva musí být vyjádřena výslovně nebo musí jasně plynout z ustanovení smlouvy nebo okolností daného případu; strany mají možnost si zvolit právo rozhodné pro smlouvu celou nebo pro její část. Podle článku 3 odst. 2 pak mají strany možnost se kdykoliv dohodnout na tom, že se smlouva bude řídit právem jiným, než jakým se do té doby řídila na základě předchozí volby podle nařízení Řím I; ovšem, žádná změna rozhodného práva provedená po uzavření smlouvy se nedotýká formální platnosti a ani nepříznivě neovlivňuje práva třetích osob. Článek 3 odst. 3 pak stanoví, že pokud všechny ostatní prvky významné pro danou situaci se v okamžiku volby nachází v jiné zemi než té, jejíž právo bylo zvoleno, není volbou práva dotčeno použití ustanovení práva této jiné země, a nelze se od nich smluvně odchýlit. Čl. 3 odst. 4 dodává, že pokud všechny ostatní prvky pro takovou situaci významné v době volby jsou situovány v některém ze členských států nebo ve více členských státech, není volbou odlišného rozhodného práva stranami, než je právo členského státu, ovlivněno užití těch ustanovení práva Evropské unie, případně v podobě, v které je provedeno v členském státě sídla soudu, od kterých se není možné smluvně odchýlit.⁶¹ Pro srovnání, Nařízení Řím II pak stanoví, že si za určitých okolností mohou strany zvolit právo, kterým se bude řídit mimosmluvní závazkový poměr. Volba práva však musí být výslovně vyjádřena ve smlouvě

⁶⁰ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 156.

⁶¹ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32008R0593>, čl. 3.

nebo musí vyplývat z okolností daného případu.⁶² Nařízení Řím II však není pro mezinárodní kupní smlouvu relevantní.

2.7 Mezinárodní obchodní zvyklosti

Mezinárodní obchodní zvyklosti se vyvíjejí během času v rámci různých obchodních odvětví a řadí se sem například zvyklosti v obchodování se surovinami a se zemědělskými produkty. Dopadají nejen na smlouvy, ale i jiné právní poměry. Zásadně k jejich uplatnění dojde v určitém právním poměru, pokud se na ně smluvní strany výslovně odvolávají nebo pokud v daném případě vyplývá z okolností případu, že jejich použití měly smluvní strany na mysli, když uzavíraly danou smlouvu.⁶³

Mezinárodní obchodní zvyklosti nelze zaměňovat s obyčejovými normami neboli právními obyčeji. Právní obyčeje jsou právními normami v rámci některých právních řádů, kdežto mezinárodní obchodní zvyklosti nejsou právní normy.⁶⁴

V praxi mají obchodní zvyklosti zásadní význam. I Vídeňská úmluva, o které dále pojednávám, výslovně uvádí obchodní zvyklosti jako závazné.

2.8 Vnitrostátní normy

Každý stát má svoji právní úpravu, která se vztahuje nejen na vnitrostátní obchod, ale také na mezinárodní ekonomický styk. Tyto normy obsahují hmotněprávní úpravu práv a povinností subjektů, procesněprávní úpravu a úpravu případné státní intervence do daných poměrů.⁶⁵

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), 2007. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32007R0864>, čl. 14.

⁶³ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2008. *Právo mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-108-3, s. 39.

⁶⁴ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, s. 216.

⁶⁵ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 35.

Mezi relevantní soukromoprávní vnitrostátní normy České republiky patří občanský zákoník, zákon o mezinárodním právu soukromém, zákon o obchodních korporacích, živnostenský zákon, zákon směnečný a šekový a zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích. Z oblasti správního a finančního práva jsou to zejména celní zákon, zákon o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, zákon o ochraně hospodářské soutěže, zákon o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, zákon o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, zákon o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků, zákon o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů. Z oblasti procesních předpisů jsou relevantní zákon o mezinárodním právu soukromém, zákon o rozhodčím řízení, občanský soudní řád, insolvenční zákon, exekuční řád.⁶⁶

Samotný zákon o mezinárodním právu soukromém má velmi omezenou působnost a jeho aplikace na mezinárodní kupní smlouvu je výjimečná. Zákon v § 84 stanoví, že se ustanovení zákona o závazkových právech (hlava XI) použijí v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie a mezinárodní smlouvy, a že úprava v této hlavě se omezuje pouze na otázky, které nespádají do rozsahu působnosti těchto předpisů a smluv, ledaže tyto předpisy připouští úpravu v zákoně o mezinárodním právu soukromém.⁶⁷

Vnitrostátní právní norma může být užita v případě, že smluvní strany smluvně vyloučí použití Vídeňské úmluvy a zároveň určí vnitrostátní právo jako rozhodné právo, nebo v případě, že dojde k uplatnění výhrady k čl. 1 odst. 1 písm. b). Vnitrostátní právní normu lze také aplikovat odkazem kolizní normy.⁶⁸ V případě českého právního řádu je kupní smlouva upravena občanským zákoníkem.⁶⁹

Občanského zákoníku bude užito v případě, že si strany smluvně vyloučí aplikaci Vídeňské úmluvy a určí si rozhodným právem české právo, nebo v případě, že bude uplatněna výhrada

⁶⁶ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 35–36.

⁶⁷ Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, § 84.

⁶⁸ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 194.

⁶⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

k čl. 1 odst. 1 písm. b), poté se bude koupě řídit občanským zákoníkem podle § 2079 až 2183, nebo lze občanský zákoník použít v případě, kdy na něj odkazuje kolizní norma.⁷⁰

2.9 Lex mercatoria

Dalším pramenem práva je mezinárodní právo obchodní neboli lex mercatoria.

Lex mercatoria není jasně definovaný pojem a nepanuje shoda na tom, co všechno se pod tento pojem řadí; zpravidla se jedná o mezinárodní obchodní zvyklosti, vykládací pravidla, vzorové smlouvy, obchodní podmínky, obsah mezinárodních smluv, které doposud nebyly ratifikovány, obecné právní principy vycházející z unifikovaných mezinárodních nástrojů s obecnou závazností, principy pramenící z rozhodovací praxe z mezinárodního obchodu v soudním řízení a arbitráže.⁷¹

Jedná se o nestátní právo mezinárodních obchodníků, popřípadě o nestátní prostředky právní úpravy (za předpokladu, že není připuštěna existence samotného právního systému). Z procesního hlediska je hlavní oblast působení lex mercatoria v rozhodčím řízení, ale je třeba ho brát v potaz i v řízení před obecnými soudy. Problematika lex mercatoria se vyvíjí po staletí napříč celým světem. Nově jsou dedukovány vazby s jinými soubory právních norem, obzvláště s mezinárodním právem soukromým. Na rozdíl od minulosti se však nejedná o konkurenční soubor právních norem. Hledají se možnosti vzájemné přímé interakce těchto souborů právních norem v rámci aplikace na daný smluvní vztah. Nový přístup k lex mercatoria je tedy prolínáním státního a nestátního práva; o toto prolínání se jedná tradičně v rámci hmotného práva, a v rovině výběru práva bylo diskutováno pouze v mezinárodním rozhodčím řízení, jehož doménou je pluralita odlišných přístupů k určování rozhodného práva.⁷² Takový výběr byl výslovně připuštěn některými právními úpravami a řády některých rozhodčích

⁷⁰ POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707, s. 194.

⁷¹ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnické učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, 213.

⁷² ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2010. *Závazky ze smluv a jejich právní režim: (se zvláštním zřetelem na evropskou kolizní úpravu)*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5240-6., s. 228-229.

soudů.⁷³ Posun právní regulace od norem národních k mezinárodním a k úpravě pomocí nestátního práva má právní i mimoprávní opodstatnění. Nárůst globalizace, rozvoj nových technologií v oblasti obchodování, elektronizace a nárůst dopravy měly mimo jiné také vliv na normativní systémy právní regulace. Obecně přijímaným názorem je skutečnost, že vnitrostátní právo slouží přednostně k úpravě vnitrostátních transakcí, nikoliv mezinárodních. Rychlost vývoje v oblasti mezinárodního obchodu značně převažuje nad legislativní tvorbou ať už mezinárodní či vnitrostátní a na tuto rychlost mnohem pružněji reaguje nestátní právo. Nevýhodou je bezesporu fakt, že vlivné subjekty mezinárodního obchodu mohou tato pravidla snáze ovlivňovat, zejména v případě prostředků, které využívají smluvní volnosti.⁷⁴

System lex mercatoria má autonomní povahu, neboť není závislý na žádném právním řádu ani na mezinárodním právu. Kučera, Pauknerová, Růžička a kol. uvádějí, že nelze přiznat pravidlům vyplývajícím ze systému lex mercatoria status přímých, obecně závazných norem, neboť se nejedná o právní normy. Právní normy mohou být tvořeny pouze státy vlastní normotvorbou, mezinárodními smlouvami nebo v rámci činnosti mezinárodních organizací. Úprava lex mercatoria je tak závazná pro strany pouze v případě, že ji zařadí do obsahu smlouvy, kterou spolu uzavřou, a to za předpokladu, že se smlouva opírá o nějaký právní řád.⁷⁵ Já se s tímto názorem, že se nejedná o právní normy, plně ztotožňuji.

2.10 INCOTERMS

Pravidla INCOTERMS jsou mezinárodně uznávané standardy, které jsou využívány celosvětově v rámci vnitrostátních a mezinárodních kupních smluv. Tato pravidla byla vyvinuta

⁷³ ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku: (se zvláštním zřetelem na evropskou kolizní úpravu)*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-7478-004-2, 254-255.

⁷⁴ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2010. *Závazky ze smluv a jejich právní režim: (se zvláštním zřetelem na evropskou kolizní úpravu)*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5240-6., s. 229-230.

⁷⁵ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0, s. 214.

a rozvíjena zástupci z řad expertů a z řad obchodní praxe a jsou vydávána pod záštitou Mezinárodní obchodní komory (ICC).⁷⁶

INCOTERMS jsou vydávány od roku 1936. Dále následovaly změny a dodatky, byly publikovány v letech 1953, 1967, 1976, 1980, 1990, 2000 a 2010. Strany smlouvy mají možnost v rámci své smlouvy použít i starší pravidla než poslední vydaná, proto je třeba ve smlouvě specifikovat, o která výkladová pravidla se jedná. INCOTERMS se stávají závaznými v případě, že na ně strany smlouvy odkáží v rámci smlouvy. INCOTERMS řeší výlučně vztah mezi prodávajícím a kupujícím. INCOTERMS neřeší přechod vlastnictví ke zboží, řeší pouze otázku přechodu nákladů a rizik. INCOTERMS jsou založeny na zásadě minimálních povinností stran. Strany pak mají možnost si sjednat další povinnosti nad rámec INCOTERMS s tím, že výslovná ujednání smlouvy mají přednost před ustanoveními INCOTERMS.⁷⁷

Nejnovější verzí INCOTERMS jsou INCOTERMS 2010, které jsou účinné od 1.1.2011. Tato pravidla obsahují 11 doložek, které lze řadit do dvou skupin podle způsobu přepravy – pro všechny druhy dopravy lze použít sedm doložek, pro námořní a vnitrozemskou vodní přepravu pak čtyři doložky.⁷⁸ Doložkami pro všechny druhy přepravy jsou Ex Works (EXW), Free Carrier (FCA), Carriage paid to (CPT), Carriage and Insurance Paid to (CIP), Delivered at Terminal (DAT), Delivered at Place (DAP) a Delivered Duty Paid (DDP). Doložky pro námořní a vnitrozemskou vodní přepravu jsou Free Alongside Ship (FAS), Free on Board (FOB), Cost and Freight (CFR) a Cost Insurance and Freight (CIF).⁷⁹

⁷⁶ INCOTERMS® RULES, 2018. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/>.

⁷⁷ MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO, 2014. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4874-0, s. 61-62.

⁷⁸ Ibid, s. 62-68.

⁷⁹ Incoterms® rules 2010, 2018. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/>.

Příští plánovanou verzi INCOTERMS mají být INCOTERMS 2020, které by měly být zveřejněny v roce 2020.⁸⁰

V praxi byly INCOTERMS vyloženy jako zvyklost, kterou by měly strany smlouvy znát, podle čl. 9 odst. 2 Vídeňské úmluvy.⁸¹

INCOTERMS nejsou jedinými používanými doložkami v rámci mezinárodního obchodu, v praxi jsou však nejvýznamnější.

2.11 PICC a PECL

Jako pramen práva relevantní pro mezinárodní kupní smlouvu je vhodné také zmínit **Zásady mezinárodních obchodních smluv** od UNIDROIT (Principles of International Commercial Contracts), označované jako „PICC“. Tato pravidla vyšla již ve čtyřech verzích v letech 1994, 2004, 2010 a 2016.⁸²

PICC byly vytvořeny jako nástroj soft law. Ač byly vydány pod záštitou mezinárodní organizace, tato pravidla nejsou brána jako závazná v žádném členském státě UNIDROIT. Přesto mají v praxi význam. Strany mají možnost podle článku 2 PICC svoji smlouvu podřídít PICC, taková dohoda je pak uznávána v rámci mezinárodní obchodní arbitráže, kdežto vnitrostátní soudy obvykle nemají možnost aplikovat nestátní právo. V případě, že jsou PICC podle dohody stran součástí jejich smlouvy, soudy je vykládají jako obsah smlouvy. PICC mohou být také aplikovány v případě, že smluvní strany ve své smlouvě stanoví, že chtějí, aby se smlouva řídila obecnými principy práva, nebo aby se řídila lex mercatoria. Soudy

⁸⁰ ICC Incoterms® rules: The mightiness of three capital letters, 2016. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/icc-incoterms-rules-the-mightiness-of-three-capital-letters/>.

⁸¹ Rozhodnutí kantonského tribunálu ve Valais ze dne 28.1.2009, dostupné z: <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1678&step=FullText>.

⁸² UNIDROIT PRINCIPLES OF INTERNATIONAL COMMERCIAL CONTRACTS, 2018. *UNIDROIT* [online]. Řím: UNIDROIT [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <https://www.unidroit.org/instruments/commercial-contracts/unidroit-principles-2016>.

a rozhodčí soudy mohou navíc vykládat mezinárodní úmluvy a vnitrostátní smluvní právo ve světle PICC. PICC také slouží jako potenciální vzor pro vnitrostátní smluvní právo.⁸³

PICC podle své preambule upravují obecná pravidla pro mezinárodní kupní smlouvy. PICC jsou založeny na zásadách smluvní volnosti, *pacta sunt servanda*, smluvní autonomie, dodržování dobré víry, neformálnosti a snaze udržet smlouvu v platnosti (*favor contractus*).⁸⁴

Jedním z aktuálních snažení UNIDROIT je, aby se PICC více užívaly v právní praxi. Učinil ohledně toho řadu doporučení, například pro UNCITRAL, aby přijal formální doporučení k aplikaci PICC při výkladu a doplňování Vídeňské úmluvy. UNCITRAL však v tomto ohledu formální krok neučinil a doposud je pouze označil PICC 2004 a PICC 2010 za vyhovující pro zamýšlený účel.⁸⁵

Z dlouhodobého hlediska by v budoucnu v případě synergie mezi PICC a Vídeňskou úmluvou mohlo dojít k přijetí celosvětové obchodní kodifikace s konsolidovanými verzemi Vídeňské úmluvy a jinými multilaterálními úmluvami, jako je například CMR, a nezávaznými právními instrumenty, jako je INCOTERMS.⁸⁶ Toto je ovšem pouze jeden z mnoha myslitelných scénářů. Jakým směrem se bude vývoj v této oblasti ubírat, ukáže až čas.

Principy evropského smluvního práva (Označované jako „PECL“ od anglického Principles of European Contract Law.) jsou obecnou částí závazkového smluvního práva. Protože mají být používány obecně, není v rámci nich obsažen žádný smluvní typ. Jedná se o zásady vytvořené zejména jako ochrana slabší strany v rámci smluvního vztahu.⁸⁷

⁸³ VOGENAUER, Stefan, 2015. *Commentary on the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts (PICC)*. 2. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-019-8702-627, s. 10.

⁸⁴ Ibid, s. 18.

⁸⁵ Ibid, s. 26-27.

⁸⁶ Ibid, s. 28.

⁸⁷ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2008. *Právo mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-108-3, s. 45-46.

První část PECL vyšla v roce 1995, druhá část pak v roce 2000 a třetí část byla vydána v roce 2003.⁸⁸

2.12 Shrnutí

V druhé kapitole této práce pojednávám o pramenech práva, které upravují mezinárodní kupní smlouvu.

Z mezinárodních smluv je doposud nejvýznamnější Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodních koupi zboží z roku 1980, která je považována za dosavadní vyvrcholení unifikačních snah. Uplatnění však nachází i další mezinárodní úmluvy upravující mezinárodní kupní smlouvu.

V rámci evropského práva patří k nejdůležitějším pramenům Římská úmluva a na ni navazující Nařízení Řím I.

Dále jsou pro mezinárodní kupní smlouvu zásadní mezinárodní obchodní zvyklosti, nestátní právo *lex mercatoria*, Zásady Mezinárodních obchodních smluv, Principy evropského smluvního práva a doložky INCOTERMS.

Z českých vnitrostátních norem lze za stěžejní pro mezinárodní kupní smlouvu označit zejména zákon o mezinárodním právu soukromém a občanský zákoník.

⁸⁸ Ibid, s. 46.

3 Mezinárodní kupní smlouva podle Vídeňské úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží je bezesporu nejvýznamnější úmluvou v oblasti mezinárodního obchodu, která upravuje mezinárodní koupi zboží. CISG byla přijata 11. dubna 1980 ve Vídni a účinnou se stala 1. ledna 1988.⁸⁹

3.1 Historie

Protože si státy byly vědomy důležitosti mezinárodního obchodu pro jejich hospodářský rozvoj, hledaly společně cesty k unifikaci práva mezinárodního obchodu.

Unifikaci práva mezinárodního obchodu lze definovat jako činnost států, jejímž cílem je vytvoření jednotného textu právních norem, které upravují soukromoprávní vztahy v mezinárodním obchodním styku a jeho transformaci do právních řádů států, které se podílejí na unifikaci na základě jejich mezinárodněprávního závazku.⁹⁰ Z definice je patrné, že se nejedná o izolovaný proces, nýbrž o proces zahrnující řadu států, jejichž snahou je právně upravit rámec pro fungování mezinárodního obchodu.

První snahy o harmonizaci práva upravující mezinárodní kupní smlouvu se objevily ve dvacátých letech dvacátého století.

Jedním z ideových zdrojů Vídeňské úmluvy bylo dílo Ernesta Rabela *Právo koupě zboží*⁹¹ z roku 1936.⁹² Jako první krok k harmonizaci je vnímáno předložení konceptu Ernesta Rabela předsedovi UNCITRAL, Vittoriu Scialojovi, v roce 1928. Následně v roce 1929 prezentoval

⁸⁹ United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980) (CISG), 2017. *UNCITRAL*[online]. Vídeň: UNCITRAL [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG.html.

⁹⁰ KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2008. *Právo mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právníké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-108-3, s. 31.

⁹¹ V originálním znění: „Das Recht des Warenkaufs.“

⁹² TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 1.

Rabel „modrou zprávu“⁹³, která byla podkladem mezinárodní úmluvy.⁹⁴ Speciální komise UNCITRAL, ve které byl Rabel generálním zpravodajem, měla rozhodující roli při koncipování celé úmluvy.⁹⁵

V roce 1935 byl předložen první návrh úmluvy. Následně však byly harmonizační práce přerušeny vlivem druhé světové války a k jejich znovuoživení v rámci UNIDROIT došlo až v roce 1950. Následně harmonizační snahy převzala Haagská konference pro mezinárodní právo soukromé. Komise Haagské konference (jejíž byl Rabel členem) předložila v roce 1956 návrh, který byl následně i spolu s návrhem UNIDROIT předložen jednotlivým státům k posouzení. Po zohlednění návrhů na změny předložila Haagská konference návrh Úmluvy o jednotném zákonu o smlouvě o mezinárodní koupi zboží a Úmluvy o jednotném zákonu o uzavírání smluv o mezinárodní koupi zboží. Tyto návrhy byly schváleny 28 členy Haagské konference. K ratifikaci těchto dokumentů došlo nakonec pouze v devíti státech, v rámci nichž se staly se schválenými výhradami platnými. Těchto úmluv se z politických důvodů neúčastnily země tehdejšího socialistického bloku a rozvojové země.⁹⁶

Vzhledem k nízkému počtu států, které tyto úmluvy ratifikovaly, byly tyto úmluvy vnímány jako neúspěch. Nicméně, zmíněné úmluvy byly v praxi velice významné v Německu, Belgii, Nizozemsku, Lucembursku a Itálii. Tyto úmluvy byly také brány za vzor při tvorbě vnitrostátních právních norem. Nejdůležitějším přínosem Haagských úmluv ovšem byla skutečnost, že se staly východiskem pro Vídeňskou úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.⁹⁷

⁹³ „Blue Report.“

⁹⁴ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2010. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 3. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-956897-0, s 1.

⁹⁵ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 1.

⁹⁶ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 1-2.

⁹⁷ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2010. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 3. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-956897-0, s 1-2.

Unifikačních prací se dále zhostil UNCITRAL, který v roce 1966 zřídil stálý výbor, který se unifikačními snahami zabýval od roku 1968. Členské státy byly vyzvány, aby vydaly svá stanoviska k Haagským úmluvám a jejich stanoviska byla zohledněna. Přípravu návrhu úmluvy měla na starost pracovní skupina, která připravovala návrhy pro plenární zasedání UNCITRAL pomocí analýzy Haagských úmluv. V roce 1976 byl připraven návrh úmluvy, který byl následně diskutován a v roce 1978 byl vytvořen „Newyorský návrh“⁹⁸, který byl následně postoupen vládám členských států OSN. Tento návrh se spolu s připomínkami členských států stal podkladem pro Vídeňskou konferenci z roku 1980. Této konferenci se v dubnu roku 1980 zúčastnilo 62 států a nakonec 42 států hlasovalo pro verzi úmluvy, která zde byla předložena. Vídeňská úmluva se následně stala účinnou 1.1.1988.⁹⁹

I přes skepsi, se kterou byla zpočátku vnímána, se Vídeňská úmluva dobře ujala a v současné době je zcela běžně používána ve většině vyspělých zemí světa. Úprava této úmluvy je brána jako jakýsi standard, samozřejmost. Kupní smlouvy na Úmluvu i leckdy odkazují. Doposud se jedná o nejvýznamnější mezinárodní smlouvu, která upravuje mezinárodní soukromé právo a je považována za právní základ pro mezinárodní obchod.¹⁰⁰

V současné době má Vídeňská úmluva 89 signatářských států. V roce 2017 se stala Vídeňská úmluva účinnou pro Ázerbájdžán a Vietnam. V roce 2018 nabude účinnosti pro Kamerun (od 1. 11. 2018), Kostariku (od 1. 8. 2018) a Fidži (od 1.7.2018), a od 1.1. 2019 se stane účinnou pro Palestinu. Mezi signatářské státy Vídeňské úmluvy stále nepatří některé významné státy, jako jsou například Spojené království, Indie a Hongkong.¹⁰¹

⁹⁸ V anglickém jazyce: „New York Draft“.

⁹⁹ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2010. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 3. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-956897-0, s 2-3.

¹⁰⁰ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s 3.

¹⁰¹ Status: United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980), 2017. *United Nations Commission on International Trade Law* [online]. Vídeň: UNCITRAL [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status.html.

Československá socialistická republika CISG ratifikovala v roce 1990 a účinnou se pro ni stala 1. dubna 1994.¹⁰² Samostatná Česká republika k úmluvě přistoupila 30. září 1993 s platností od ledna 1993; s touto sukcesí zůstaly zachovány i výhrady, které byly uplatněny Českou a Slovenskou Federativní Republikou. Tato výhrada je Vídeňskou úmluvou přímo připuštěna v článku 95 a není proto potřeba, aby ostatní smluvní státy výhradu přijaly. Učiněním této výhrady se pro Českou republiku (a předtím pro Československou socialistickou republiku) neaplikuje čl. 1 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy. S účinností od 1. 6. 2018 však tato výhrada pro Českou republiku přestává být účinnou.¹⁰³ Z této učiněné výhrady plyne, že do 1.6.2018 se pro Českou republiku Vídeňská úmluva použije pouze tehdy, pokud smluvní strany dané kupní smlouvy budou mít místo podnikání v rámci signatářských států Vídeňské úmluvy, tzn. když bude český subjekt uzavírat kupní smlouvu se subjektem, jehož místo podnikání je v rámci signatářského státu Vídeňské úmluvy. Důvodem pro vyslovení této výhrady k čl. 1 odst. 1 písm. b) mohla být snaha zamezit zužování aplikace tehdy účinného zákoníku mezinárodního obchodu¹⁰⁴, který v té době tuto materii upravoval. Pokud by výhrada nebyla učiněna, jeho použití v praxi by bylo velice omezené, neboť Vídeňská úmluva by se aplikovala přednostně.

Až přestane platit výhrada České republiky k výše zmíněnému ustanovení, počet kupních smluv, na které se bude Vídeňská úmluva vztahovat, se bezesporu zvýší, je ale otázkou, zda půjde v praxi o markantní nárůst. Toto bude záležet i na vůli smluvních stran Vídeňskou úmluvu aplikovat. Může se také stát, že tím, že Česká republika nebude mít k aplikaci Vídeňské úmluvy výhradu, že budou zahraniční obchodní partneři více nakloněni obchodovat s českými subjekty s pocitem větší právní jistoty, zejména v případě těch, kteří neznají detailně obsah Vídeňské úmluvy a raději jsou kvůli výhradám k aplikaci Vídeňské úmluvy opatrnější.

¹⁰² Czech Republic, 1999. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. USA: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/countries/entries-Czech.html>.

¹⁰³ Czech Republic Withdraws Declarations under the CISG and the Limitation Convention, 2017. *United Nations Information Service* [online]. Vídeň: United Nations Information Service [cit. 2017-12-18]. Dostupné z: <http://www.unis.unvienna.org/unis/en/pressrels/2017/unisl256.html>.

¹⁰⁴ Zákon č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoník mezinárodního obchodu). In: *Sbírka zákonů České socialistické republiky*. 1963.

Vídeňská úmluva byla ve sbírce zákonů publikována jako Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (č. 160/1990 Sb.).¹⁰⁵

3.2 Struktura Vídeňské úmluvy

Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží je rozčleněna do čtyř částí, které nesou názvy Předmět úpravy a obecná ustanovení (články 1 až 13), Uzavírání smlouvy (články 14 až 24), Koupě zboží (články 25 až 88) a Závěrečná ustanovení (články 89 až 101).

První tři části Vídeňské úmluvy upravují právo týkající se kupní smlouvy, čtvrtá část obsahuje úpravu mezinárodního práva veřejného.¹⁰⁶

Část III Vídeňské úmluvy je dále rozdělena do pěti kapitol. První kapitola nese název Obecná ustanovení. Druhá kapitola upravuje povinnosti prodávajícího a je dále členěna na tři oddíly s názvy Dodání zboží a předání dokladů, Zboží bez vad a nároky třetích osob a Práva a kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím. Třetí kapitola řeší povinnosti kupujícího a je členěna do tří oddílů s názvy Povinnosti kupujícího, Převzetí dodávky a Práva prodávajícího při porušení smlouvy kupujícím. Čtvrtá kapitola části III následně upravuje přechod nebezpečí. Pátá kapitola se nazývá Společná ustanovení o povinnostech prodávajícího a kupujícího a je dále rozčleněna do oddílů s názvy Ohrožení plnění smlouvy a smlouvy s dílčím plněním, Náhrada škody, Úroky, Vyloučení odpovědnosti, Účinky odstoupení od smlouvy a Zachování zboží.¹⁰⁷

¹⁰⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.

¹⁰⁶ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 3.

¹⁰⁷ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 25 až 88.

3.3 Charakteristika Vídeňské úmluvy

Základním pilířem Vídeňské úmluvy je smluvní autonomie spolu s dalším principem, kterým je formální volnost. Vídeňská úmluva nepředepisuje formu kupní smlouvy a pro její prokázání lze tedy použít jakýkoli důkazní prostředek. K přijetí kupní smlouvy dojde v případě, že se návrh a přijetí shodují v podstatných ohledech. Významnou součástí Vídeňské úmluvy je úprava základních povinností a odpovědnosti stran. Základní povinnosti jsou takové, že prodávající je povinen zajistit, aby kupující nabyl držbu a vlastnictví věci a potřebných dokumentů včas a na stanoveném místě; kupující pak má povinnost převzít zboží a zaplatit kupní cenu. Práva a povinnosti jsou v této práci detailně rozebrány v podkapitole Práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy. Porušení smlouvy je založeno na koncepci právních řádů zemí se systémem common law.¹⁰⁸

Zásadní výhodou Vídeňské úmluvy je skutečnost, že se úprava Vídeňské úmluvy vztahuje na značnou část mezinárodních obchodních transakcí; nevýhodou je pak zejména stručnost její úpravy a z toho pramenící mezery. Na druhou stranu se ale právě díky stručnosti zřejmě dokázal takto velký počet států shodnout na jejím obsahu a jejím přijetí. Protože se zřejmě v následujících letech žádné novelizace Vídeňské úmluvy nedočkáme, nezbývá než sledovat její výklad soudů a rozhodců, který pomáhá obsah Vídeňské úmluvy konkretizovat.

CISG v článcích 92 až 96 umožňuje signatářům si sjednat výjimky v aplikaci.

Čl. 92 (1) stanoví, že členský stát může při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení či přístupu prohlásit, že nebude vázán částí II nebo částí III. V čl. 93 odst. 1 Vídeňská úmluva stanoví, že smluvní stát má možnost prohlásit, že se Úmluva vztahuje buď na všechny jeho územní jednotky nebo na jednu nebo několik z nich. Čl. 94 Vídeňské úmluvy dává smluvním státům, které mají totožnou nebo velmi podobnou právní úpravu věci, na kterou se Úmluva vztahuje, možnost prohlásit, že se Vídeňská úmluva nebude vztahovat na kupní smlouvu nebo jejich uzavírání mezi smluvními stranami, které mají místo podnikání na území těchto států. Čl. 95 umožňuje, aby kterýkoli smluvní stát prohlásil, že nebude vázán ustanovením článku 1 odst. 1 písm. b) Úmluvy. Jedná se o výjimku z aplikace, kdy Vídeňská úmluva nebude upravovat

¹⁰⁸ ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ, 2014. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-638-9, s. 723.

mezinárodní kupní smlouvy mezi stranami s místem podnikání v různých státech v případě, že podle ustanovení mezinárodního práva soukromého má být použito právního řádu některého smluvního státu. Tuto výhradu v minulosti využila Česká republika, ale s platností od 1. června 2018 od této výhrady odstoupila.¹⁰⁹ Čl. 96 Vídeňské úmluvy stanoví, že smluvní stát, jehož právní předpisy vyžadují, aby kupní smlouva byla uzavřena nebo prokázána v písemné formě, může prohlásit, že ustanovení Vídeňské úmluvy, která připouští pro uzavření, změnu dohody, ukončení smlouvy o koupi zboží, nebo aby nabídka, přijetí nebo jiný projev vůle byl uskutečněn v jakékoliv jiné formě než písemné, neplatí, za předpokladu, že některá ze stran má místo podnikání na jeho území.¹¹⁰

Ustanovení článku 96 Vídeňské úmluvy je pak jakýmsi kompromisem, který učinil obsah Vídeňské úmluvy příznivějším pro státy, které mají ve svém vnitrostátním právním řádu povinnost písemné formy pro mezinárodní kupní smlouvu. Tento článek tak umožnil přistoupení k Vídeňské úmluvě státům s odlišným právním a sociálně ekonomickým systémem.¹¹¹ Přijetí této výhrady inicioval hlavně Sovětský svaz, jehož právní řád vyžadoval písemnou formu.¹¹²

3.4 Předmět úpravy a obecná ustanovení Vídeňské úmluvy

Ustanovení první části Vídeňské úmluvy s názvem Předmět úpravy a obecná ustanovení mají dvojí význam. Prvním z nich je skutečnost, že Vídeňská úmluva stanoví, že smlouva s příslušným předmětem s vazbami na různé státy se bude řídit touto úmluvou.

¹⁰⁹ Czech Republic Withdraws Declarations under the CISG and the Limitation Convention, 2017. *United Nations Information Service* [online]. Vídeň: United Nations Information Service [cit. 2017-12-18]. Dostupné z: <http://www.unis.unvienna.org/unis/en/pressrels/2017/unisl256.html>.

¹¹⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 92 až 96.

¹¹¹ RAJSKI, Jerzi, 1987. Article 12 in Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. Milán: Giuffrè [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/rajski-bb12.html>.

¹¹² WINSHIP, Peter, 1984. The Scope of the Vienna Convention on International Sales Contracts. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. Milán: Matthew Bender [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/winship5.html>.

Vídeňská úmluva v článku 1 stanoví dva případy, ve kterých se aplikuje. Čl. 1 odst. 1 Vídeňské úmluvy stanoví: „*Tato Úmluva upravuje smlouvy o koupi zboží mezi stranami, které mají místa podnikání v různých státech, a) jestliže tyto státy jsou smluvními státy; nebo b) jestliže podle ustanovení mezinárodního práva soukromého se má použít právního řádu některého smluvního státu.*“¹¹³

Prvním z případů je, že smluvní strany mají místo podnikání v různých státech, které jsou signatáři Vídeňské úmluvy.

Místo podnikání není v rámci Vídeňské úmluvy definováno, ačkoliv byl v minulosti pokus ze strany Argentiny a Belgie jej definovat jako „místo, kde smluvní strana organizuje podnikání s pravomocí vyjednávat a vstupovat do kupních smluv nebo nabývat majetek za smluvní stranu.“ Tento dodatek nebyl přijat částečně kvůli potenciálním problémům, které prezentovaly nadnárodní korporace, částečně kvůli obecnému trendu neposkytování definic Vídeňskou úmluvou, a částečně kvůli tomu, že tento návrh přišel pozdě.¹¹⁴ Nedefinovaný pojem způsobuje v praxi rozpory. Například francouzský soud rozhodl, že styčný úřad prodávajícího, přes který kupující učinil svoji objednávku, není místem podnikání kvůli absenci právní subjektivity, ač samotná Úmluva výslovně nestanoví požadavek právní subjektivity pro místo podnikání.¹¹⁵

Dalším problémem je lokalizace místa podnikání smluvních stran. Částečně tuto problematiku upravuje čl. 10 Úmluvy¹¹⁶: „*Pro účely této Úmluvy a) v případech, kdy strana má více míst podnikání, je rozhodující místo podnikání, které má nejužší vztah ke smlouvě a jejímu plnění, s přihlédnutím k okolnostem stranám známým nebo stranami zamýšlenými kdykoli před uzavřením smlouvy nebo při jejich uzavření; b) v případech, kdy strana nemá místo podnikání, je rozhodujícím její bydliště (sídlo).*“¹¹⁷ Zejména důležité je určit konkrétní místo podnikání

¹¹³ Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 1 odst. 1.

¹¹⁴ FAWCETT, J. J., Jonathan HARRIS a M. G. BRIDGE, 2005. *International Sale of Goods in the Conflict of Laws*. New York: Oxford University Press. ISBN 01-992-4469-3, 923-924.

¹¹⁵ Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 22.4.1992 (Société Fauba v Société Fujitsu), dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/920422fl.html>.

¹¹⁶ FAWCETT, J. J., Jonathan HARRIS a M. G. BRIDGE, 2005. *International Sale of Goods in the Conflict of Laws*. New York: Oxford University Press. ISBN 01-992-4469-3, s. 926.

¹¹⁷ Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 10.

v případě smluvní strany s více místy podnikání, kdy jedno z těchto míst podnikání je ve stejném státě jako místo podnikání druhé smluvní strany, a v případě, že jedno z těchto míst podnikání je ve státě, který není signatářem Vídeňské úmluvy. V prvním případě by Úmluva nebyla vůbec aplikována a v druhém případě by Úmluva mohla být aplikována pouze na základě čl. 1 odst. 1 písm. b) Úmluvy.¹¹⁸

Z článku 1 odst. 1 písm. a) vyplývá, že jiná místa podnikání nebudou brána v potaz, pokud nebudou uvedena v samotné smlouvě, nebo jiných ujednáních mezi stranami, nebo informacích uvedených jednou stranou druhé straně v čase před uzavřením smlouvy, nebo v čase uzavření smlouvy.

Vídeňská úmluva v článku 9 stanoví: „(1) Strany jsou vázány jakoukoli zvyklostí, na které se dohodly, a praxí, kterou mezi sebou zavedly. (2) Pokud není dohodnuto jinak, má se za to, že strany se nepřímo dohodly, že na smlouvu nebo na její uzavírání má být použita zvyklost, kterou obě strany znaly nebo měly znát, a která je v mezinárodním obchodu v široké míře známa stranám smlouvy téhož druhu v příslušném obchodním odvětví a zpravidla jimi dodržována.“¹¹⁹

Nejvyšší soud ČR judikoval, že poskytování stejné lhůty k zaplacení kupní ceny obchodním partnerům nezaložilo vznik zvyklosti, která by byla v mezinárodním obchodu v široké míře známa stranám smlouvy téhož druhu v daném obchodním odvětví a dodržována jimi.¹²⁰

Úprava Vídeňské úmluvy je velice stručná a je třeba zohledňovat i jiné právní úpravy. Z tohoto důvodu je třeba brát v potaz českou právní úpravu, zejména pak úpravu občanského zákoníku, pro jehož aplikaci je prostor v případě řešení sporů z mezinárodních obchodních transakcí podle českého práva.

Vídeňská úmluva je podle svého článku 6 dispozitivní. Čl. 6 Vídeňské úmluvy stanoví: „Strany mohou vyloučit použití této Úmluvy nebo, s výjimkou článku 12, kteréhokoli jejího ustanovení

¹¹⁸ FAWCETT, J. J., Jonathan HARRIS a M. G. BRIDGE, 2005. *International Sale of Goods in the Conflict of Laws*. New York: Oxford University Press. ISBN 01-992-4469-3, s. 926.

¹¹⁹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 9.

¹²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.1.2015, sp. zn. 32 Cdo 3166/2014, dostupné z http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/3B171B01E8F67FB3C1257DE50057D26F?openDocument&Highlight=0.

nebo jeho účinky změnit.“ V případě vyloučení aplikace Vídeňské úmluvy může smlouva mezi stranami podléhat občanskému zákoníku. Článek 12 je jediné Vídeňskou úmluvou zmíněné kogentní ustanovení. Ačkoliv to z článku 6 Vídeňské úmluvy výslovně neplyne, lze mít za to, že strany nemohou vyloučit i některá další ustanovení Vídeňské úmluvy. Je nutné brát v potaz, zda jsou příslušná ustanovení adresována stranám nebo státům.¹²¹ Obecně panuje shoda na tom, že strany nemohou modifikovat závěrečná ustanovení Vídeňské úmluvy, neboť se jedná o povinnosti smluvních států podle mezinárodního práva veřejného.¹²² Existují však i názory, že strany mají možnost modifikovat i aplikaci závěrečných ustanovení Vídeňské úmluvy na jejich smluvní vztah.¹²³ Vyloučit zřejmě nelze ani ustanovení, jejichž účelem je vyloučit některou problematiku z působnosti Vídeňské úmluvy (například čl. 4 a 5 Úmluvy); bylo by absurdní připustit možnost, že by si strany vyloučily pouze ustanovení Vídeňské úmluvy týkající se například platnosti smlouvy.¹²⁴

Co se týče ustanovení 1 až 3 Vídeňské úmluvy, nemohou být vyloučeny, neboť stanoví působnost Vídeňské úmluvy. Strany však mají možnost se dohodnout, že se Vídeňská úmluva

¹²¹ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s. 27-28.

¹²² Remarks on the Manner in which the UNIDROIT Principles May Be Used to Interpret or Supplement Article 6 of the CISG, 2004. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/borisova2.html>.

¹²³ GUIDE TO ARTICLE 6: Comparison with Principles of European Contract Law (PECL), 2002. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/peclcomp6.html>. Autor v tomto textu zmiňuje, že strany nemají možnost modifikovat obsah závěrečných ustanovení, ale mohou upravit účinek závěrečných ustanovení Vídeňské úmluvy na jejich smluvní vztah.

¹²⁴ BONELL, Michael Joachim, 1987. Article 6. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bonell-bb6.html>, s. 62.

použije i v situaci, kdy by se standardně nepoužila.¹²⁵ Z pohledu českého práva by byl odkaz na použití Vídeňské úmluvy na smluvní vztah chápán jako inkorporace pravidel a Vídeňská úmluva by byla použita pouze v mezích kogentních norem rozhodného práva.¹²⁶

Je sporné, zda je možné vyloučení článků 7 a 8 Vídeňské úmluvy. Tyto články upravují výklad Vídeňské úmluvy, vyplňování mezer a interpretaci kupní smlouvy. Interpretace ustanovení Vídeňské úmluvy ovlivňuje práva a povinnosti stran. Nelze jednoznačně říci, zda jsou ustanovení článků 7 a 8 adresována výhradně soudům nebo výhradně stranám. Zvláštní je představa, že by strany vyloučily interpretaci Vídeňské úmluvy kvůli její mezinárodní povaze a jednotnosti použití. V případě standardu dobré víry to už tak jasné není.¹²⁷ Význam pojmu „dobrá víra“ je kontroverzní, tento pojem však není užit pouze ve Vídeňské úmluvě, nalezneme jej v řadě dalších mezinárodních úmluv. Při výkladu tohoto pojmu vyvstávají tři problémy. Prvním problémem je otázka, zda se tento pojem vztahuje pouze k interpretaci Vídeňské úmluvy, nebo zda se aplikuje i přímo na smluvní vztah mezi stranami. Druhým úskalím je skutečnost, že je obtížné vymezit standard dobré víry. Třetím problémem je pak skutečnost, že je nejasné, zda a popřípadě v jakém rozsahu může interpretace konkrétních ustanovení Vídeňské úmluvy vyústit ve změnu, aby byla konformní s požadovaným standardem. Požadavek dodržování dobré víry v mezinárodním obchodu v souvislosti s článkem 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy je relevantní při vyplňování mezer.¹²⁸

Ohledně prvního výše uvedeného problému spojeného s výkladem dobré víry, je přístup, že by se dodržování dobré víry podle článku 7 Vídeňské úmluvy mělo vztahovat i na smluvní vztah

¹²⁵ BONELL, Michael Joachim, 1987. Article 6. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bonell-bb6.html>, s. 62-63.

¹²⁶ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s. 29.

¹²⁷ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s. 29.

¹²⁸ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 127.

stran, zastáván zejména ze strany německých soudů a německých autorů¹²⁹, ale i ze strany dalších států s kontinentálním typem právní kultury, v rámci kterých je dobrá víra tradičně důležitou náležitostí smluvního práva.¹³⁰ Požadavek na dodržování dobré víry v mezinárodním obchodním styku vyžadují soudy od stran, které předkládají obchodní podmínky. Tyto obchodní podmínky musí být předloženy protistraně, neboť v případě, že by tak nebylo učiněno, a protistrana by o předložení obchodních podmínek musela žádat, bylo by to bráno jako porušení dobré víry v mezinárodním obchodě.¹³¹ Tento přístup, že se má dobrá víra v článku 7 vztahovat i na smluvní vztahy mezi stranami, však nepřevážil, jednak vzhledem k samotnému znění článku 7 odst. 1 Vídeňské úmluvy („*Při výkladu této Úmluvy se přihlédne k její mezinárodní povaze a k potřebě podporovat jednotnost při jejím použití a dodržování dobré víry v mezinárodním obchodu.*“) a vzhledem k historii navrhování znění článku 7.¹³²

Co se týče druhého problému spojeného s výkladem pojmu dobrá víra podle čl. 7 odst. 1 Vídeňské úmluvy, neexistuje žádný nezávislý zdroj, který by výslovně stanovil zásady spojené s dobrou vírou v mezinárodním obchodě kromě zásad, které vycházejí přímo z Vídeňské úmluvy, zejména z článku 9 Vídeňské úmluvy.¹³³ Tyto zásady nemohou být

¹²⁹ Například Rozhodnutí odvolacího soudu v Naumburgu ze dne 13.2.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130213g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Braniborsku ze dne 5.2.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130205g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Hamburku ze dne 15.7.2010, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/100715g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Braniborsku ze dne 18.11.2008, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081118g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Oldenburgu ze dne 5.12.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/001205g1.html>.

¹³⁰ Rozhodnutí odvolacího soudu v Zaragoze ze dne 31.3.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090331s4.html>.

¹³¹ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 31.10.2001, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/011031g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Naumburgu ze dne 13.2.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130213g1.html>; Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 21.12.2005, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/051221g1.html>;

¹³² SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 127.

¹³³ Ibid, s. 128.

zejména odvozeny z vnitrostátních právních řádů.¹³⁴ Zásady vnitrostátních právních řádů mohou však být reflektovány v mezinárodních úmluvách, v obchodní praxi, v praxi (bez splnění požadavků článku 9 odst. 2 Vídeňské úmluvy), atd. Je to na rozhodnutí soudů a rozhodců, aby zvážili a rozhodli, zda daná pravidla spadají pod standard dobré víry v mezinárodním obchodu. Čím více budou určitá pravidla spojována ze strany soudů a rozhodců se standardem dobré víry v mezinárodním obchodu podle článku 7 odst. 1 Vídeňské úmluvy, tím konkrétnější bude obsah tohoto ustanovení.¹³⁵

Ohledně třetího problému spojeného s výkladem pojmu dobrá víra v mezinárodním obchodě podle Vídeňské úmluvy, je potřeba rozlišovat konkretizování práv a povinností stran podle ustanovení Vídeňské úmluvy a modifikaci ustanovení Vídeňské úmluvy. V případě konkretizování ustanovení Vídeňské úmluvy se vždy jedná o interpretaci ustanovení Vídeňské úmluvy. V případě modifikace ustanovení Vídeňské úmluvy vyvstává otázka, zda mohou být výslovné požadavky ustanovení Vídeňské úmluvy vyloučeny, nebo zda může být obsah ustanovení rozšířen tak, aby pokrýval nepředpokladatelné nebo nepředvídatelné okolnosti.¹³⁶

V případě článku 8 Vídeňské úmluvy si lze těžko představit, že by strany vyloučily ustanovení v odstavcích 1 a 2, nemyslitelné to však není u odstavce 3 článku 8 Vídeňské úmluvy, zejména s ohledem na merger clauses.¹³⁷

Vídeňská úmluva je obsahově velice stručná a řadu otázek vůbec neupravuje. Některé otázky jsou navíc Vídeňskou úmluvou přímo vyloučeny. Článek 4 Vídeňské úmluvy přímo stanoví, že „*úmluva upravuje pouze uzavírání smlouvy o koupi a práva a povinnosti prodávajícího a kupujícího vznikající z takové smlouvy.*“ Vídeňská úmluva dále stanoví demonstrativní výčet, na co se její úprava nevztahuje, a sice na: „*platnosti smlouvy nebo kteréhokoli jejího ustanovení*

¹³⁴ Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 24.2.2011, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/110224g1.html>.

¹³⁵ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 128-129.

¹³⁶ Ibid, s. 129.

¹³⁷ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s. 30.

nebo jakékoli zvyklosti“ a „účinku, který může mít smlouva na vlastnické právo k prodávanému zboží.“ Článek 5 Vídeňské úmluvy dále stanoví, že se Vídeňská úmluva nebude aplikovat na případy odpovědnosti prodávajícího za usmrcení či ublížení na zdraví, které bylo komukoli způsobeno zbožím.

Soudy identifikovaly další otázky, na které se aplikace Vídeňské úmluvy nevztahuje. Mezi tyto otázky se řadí například postoupení smlouvy, promlčecí lhůta, uznání dluhu, účinek smlouvy na třetí osoby, otázka existence společné odpovědnosti, změna závazku.¹³⁸ V takových případech se tyto otázky mohou řídit občanským zákoníkem, pokud je v daném případě české právo právem rozhodným. Použití vnitrostátního práva připadá dále v úvahu při vyplňování mezer podle článku 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy; přednost však mají obecné zásady, ze kterých Vídeňská úmluva vychází.¹³⁹

3.5 Uzavírání mezinárodní kupní smlouvy podle Vídeňské úmluvy

Část II Vídeňské úmluvy nese název „Uzavírání smlouvy.“ Tvoří ji články 14 až 24 Vídeňské úmluvy; v případě, že státy učinily výhradu podle článku 89 Vídeňské úmluvy, tato část se na kupní smlouvu nebude aplikovat. Tato část upravuje požadavek na platné uzavření kupní smlouvy, kterým je kupní smlouva, které se dosáhne pomocí nabídky a přijetí nabídky.¹⁴⁰ Pro uzavření smlouvy jsou mimo část II Vídeňské úmluvy dále důležitá ustanovení v člancích 7 až 13, zejména článek 8, co se týče interpretace prohlášení nebo jiného chování stran, dále článek 11, k úpravě formy kupní smlouvy, a článek 6, který dává stranám možnost vyloučit nebo změnit ustanovení Vídeňské úmluvy. Ustanovení Vídeňské úmluvy ohledně uzavírání smlouvy, pokud jsou aplikována, upravují proces uzavírání smlouvy výlučně a vyčerpávajícím

¹³⁸ HUBER, Peter a Alastair MULLIS, 2007. *The CISG: a new textbook for students and practitioners*. München: Sellier. European Law Publishers. ISBN 978-3-86653-020-1., s. 25-33.

¹³⁹ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s.30.

¹⁴⁰ Rozhodnutí federálního okresního soudu ve státě Washingtonu ze dne 29.8.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130829u1.html>. Federální okresní soud rozhodl, že pro platnou smlouvu je potřeba „shoda myslí ohledně podstatných náležitostí.“

způsobem¹⁴¹, a předcházejí tedy ostatním ustanovením a pravidlům, které se týkají uzavírání kupní smlouvy. Ustanovení této části nejenže mají přednost před ostatními ustanoveními (například ustanoveními vnitrostátních norem), ale mohou zabránit aplikaci ustanovení, které upravují otázky uzavření smlouvy stanovením odpovědnosti (jako je například předsmluvní odpovědnost).¹⁴²

Na uzavírání mezinárodní kupní smlouvy má zásadní vliv rozvoj komunikačních technologií. Rozvoj těchto technologií obecně přispívá ke zrychlení procesu uzavírání smlouvy.

3.5.1.1 Návrh na uzavření smlouvy

Vídeňská úmluva neposkytuje enumerativně úpravu vzniku mezinárodní kupní smlouvy. Některé otázky jsou Vídeňskou úmluvou explicitně vyloučeny (například platnost smlouvy – čl. 4 písm. a) Vídeňské úmluvy), ale jsou i otázky, které jsou předmětem úpravy Vídeňské úmluvy, ale Vídeňská úmluva je výslovně nezmiňuje – v takovém případě se postupuje podle obecných zásad, ze kterých Vídeňská úmluva vychází, nebo podle rozhodného práva buď zvoleného stranami, nebo určeného kolizními normami MPS (podle čl. 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy). Vídeňská úmluva rovněž umožňuje, aby státy deklarovaly výjimku, že nechtějí být vázány druhou částí Vídeňské úmluvy, která upravuje proces uzavírání smlouvy.

Článek 14 Vídeňské úmluvy stanoví, že návrh na uzavření smlouvy, který je určen jedné nebo několika určitým osobám, je nabídkou v případě, že je dostatečně určitý a projevuje vůli navrhovatele, aby byl případným přijetím návrhu zavázán. Článek 14 Úmluvy dále stanoví, že návrh je dostatečně určitý, pokud je v něm označeno zboží a pokud výslovně nebo nepřímou stanoví množství a kupní cenu zboží, nebo v případě, že obsahuje ustanovení, které umožňuje jejich určení. Odst. 2 pak doplňuje, že návrh, který není určený jedné nebo několika určitým osobám, se pokládá za výzvu k podávání nabídek, ledaže osoba, která činí návrh, jasně uvede opak.¹⁴³

¹⁴¹ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 225.

¹⁴² Ibid.

¹⁴³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 14.

Účelem článku 14 je vymezit podmínky, při jejichž dodržení lze považovat projev vůle za návrh smlouvy, tedy nabídky k uzavření kupní smlouvy. Článek 14 tedy definuje nezbytné náležitosti, které musí návrh obsahovat. Toto ustanovení má však dispozitivní charakter.¹⁴⁴

Návrh na uzavření smlouvy musí být v souladu s článkem 14 Vídeňské úmluvy, ale také s právní úpravou aplikovaného vnitrostátního práva, která tuto problematiku upravuje.¹⁴⁵

U zboží je třeba individuální specifikace, nebo označení podle druhu. Obecné spojení není postačující, pokud si strany nevytvořily konstantní předchozí praxi.¹⁴⁶ Pokud nedojde ke shodě ohledně kvality zboží, smlouva se neuzavře.¹⁴⁷

U ceny je třeba, aby byla dostatečně určitá, nebo alespoň určitelná. Určitost je dána tehdy, když je cena vyjádřena jako celková cena nebo cena jednotky s odkazem na ceník nebo katalogovou cenu.¹⁴⁸ V případě, že se strany dohodnou na tom, že cenu budoucího plnění ještě sjednají, aniž by k takové dohodě došlo, jedná se o neúčinnou nabídku, protože chybí určitost ceny.¹⁴⁹

V případě, že se činí návrh smlouvy obsahující všeobecné obchodní podmínky, je tuto otázku třeba řešit autonomním výkladem, protože použití národních právních řádů pro zařazení všeobecných obchodních podmínek do nabídky není přípustné. Řešení se odvíjí od skutečnosti, do jaké míry může být po příjemci vyžadováno, aby si opatřil znalost všeobecných obchodních podmínek. Je tomu tak v případě, že jsou všeobecné obchodní podmínky připojeny a jejich

¹⁴⁴ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s 86.

¹⁴⁵ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2010. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 3. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-956897-0, s. 269.

¹⁴⁶ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s 88.

¹⁴⁷ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 3.4.1996, dostupné z: <https://cisgw3.law.pace.edu/cases/960403g1.html>.

¹⁴⁸ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s 88.

¹⁴⁹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 6.5.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950406f1.html>.

obsah je srozumitelný a pro příjemce jazykově přijatelný.¹⁵⁰ Všeobecné obchodní podmínky musí být druhé straně doručeny dříve, než přijme návrh smlouvy. V případě, že jsou druhé straně všeobecné obchodní podmínky doručeny až po přijetí nabídky, pak tyto všeobecné obchodní podmínky nejsou součástí smlouvy.¹⁵¹

Článek 15 Vídeňské úmluvy upravuje účinky nabídky a její zpětvzetí. Článek stanoví, že nabídka působí od doby, kdy dojde osobě, které je určena, a že nabídku, i když je neodvolatelná, lze zrušit v případě, že dojde zrušení osobě, které je určena nabídka, dříve nebo současně s nabídkou.¹⁵² Návrh zpětvzetí lze učinit i jinou formou, než jakou byl učiněn návrh na uzavření smlouvy, zrušit návrh lze např. ústně v případě, že byl učiněn písemnou formou. V případě, že dojde k účinnému zpětvzetí návrhu, návrh je neúčinný a nemůže být následně druhou stranou přijat.¹⁵³

Vídeňská úmluva dále stanoví, že dokud nebyla smlouva uzavřena, může být nabídka odvolána, pokud odvolání dojde osobě, které byla nabídka učiněna dříve, než odeslala přijetí nabídky. Nabídka nemůže být odvolána v případě, že z ní vyplývá stanovením určité lhůty pro přijetí nebo jiným způsobem, že je neodvolatelná, a v případě, že osoba, které byla nabídka určena, mohla důvodně spoléhat na její neodvolatelnost, podle toho jednala.¹⁵⁴ Pro odvolání tedy musí existovat předpoklad, že nabídka řádně došla příjemci, ale příjemce ještě neodeslal svůj projev vůle navrhovateli. Tato možnost navrhovatele končí již samotným odesláním, není potřeba, aby byl projev vůle navrhovateli doručen.

¹⁵⁰ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 91.

¹⁵¹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 13.12.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951213f1.html>; Rozhodnutí okresního soudu v Neubrandenburgu ze dne 3.8.2005, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050803g1.html>.

¹⁵² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 15.

¹⁵³ Rozhodnutí obchodního soudu v Tongerenu ze dne 25.1.2005, dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050125b1.html>.

¹⁵⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 16.

Nabídka, i v případě, že je neodvolatelná, zaniká, jakmile navrhovatelí dojde její odmítnutí.¹⁵⁵ Pokud dojde k odmítnutí nabídky, není již možné se zpětně této nabídce dovolávat.

3.5.1.2 Přijetí nabídky

Články 18 až 23 vídeňské úmluvy upravují přijetí nabídky.

Článek 18 Vídeňské úmluvy stanoví, že prohlášení, které učiní osoba, které je určena nabídka, popřípadě jiné jednání této osoby, které naznačuje souhlas s nabídkou, je bráno jako přijetí nabídky. Mlčení nebo nečinnost nejsou samy o sobě přijetím. Účinným se přijetí nabídky stane v okamžiku, kdy navrhovatelí dojde vyjádřený souhlas tomu, kdo činil návrh. Přijetí není účinným, pokud vyjádřený souhlas nedejde tomu, kdo učinil návrh, v době, kterou určil, a pokud taková doba není určena, pak v rozumné době s tím, že se přihlédne k okolnostem obchodu, a vezme se v potaz rychlost sdělovacích prostředků, které navrhovatel použil. Ústní nabídku musí osoba, jíž je návrh činěn, přijmout bezprostředně, ledaže z okolností plyne něco jiného. Pokud ovšem na základě nabídky či důsledkem praxe, jež byla stranami mezi nimi zavedena, popř. zvyklostí, má osoba, jíž byla nabídka učiněna, možnost k vyjádření souhlasu tím, že provede úkon, aniž by vyrozuměla navrhovatele, jako odesláním zboží nebo zaplacením kupní ceny, je přijetí účinné v okamžiku, kdy byl takový úkon vykonán, pokud došlo k vykonání úkonu v rámci lhůty stanoven v čl. 18 odst. 2 Vídeňské úmluvy.¹⁵⁶

Přijetí nabídky musí vyjadřovat oblatův souhlas k přijetí nabídky.¹⁵⁷ Přijetí nabídky lze uskutečnit kteroukoli formou.¹⁵⁸

Čl. 19 Vídeňské úmluvy stanoví, že odpověď na nabídku, která se jeví jako přijetí, avšak jeho obsahem jsou omezení, dodatky či další změny, je bráno jako odmítnutí nabídky a protinabídka. Pokud však přijetí nabídky obsahuje odchylky či dodatky, jež nemění podstatný způsobem podmínky nabídky, pak se jedná o přijetí. To však neplatí v případě, kdy navrhovatel vznese

¹⁵⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 17.

¹⁵⁶ Ibid, čl. 18.

¹⁵⁷ Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 18.6.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970618a3.html>.

¹⁵⁸ Rozhodnutí federálního obvodního soudu v Michiganu ze dne 28.9.2007, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/070928u1.html>.

bez zbytečného odkladu námitky proti rozdílu či o tom učiní oznámení; pokud to neučiní, stávají se součástí smlouvy podmínky, které byly uvedené v nabídce se změnami, které jsou obsaženy v přijetí. Za podstatné změny podmínek nabídky jsou považovány odchylky či dodatky, které ovlivňují především kupní cenu, placení, jakost a množství zboží, místo a dobu dodání a rozsah odpovědnosti některé strany vůči straně druhé nebo řešení sporu.¹⁵⁹ Účelem tohoto článku je řešení případů, kdy reakcí kupujícího na návrh k uzavření smlouvy není bezvýhradné přijetí. Tvůrci Vídeňské úmluvy zaujali stanovisko, že přijetí návrhu s nepodstatnými odchylkami představuje uzavření kupní smlouvy ve znění těchto nepodstatných změn. Za podstatné změny jsou považovány základní věcné podmínky kupní smlouvy, mezi ně patří specifikace zboží, cena, platební a dodací podmínky, rozsah odpovědnosti, atd. Podstatné změny jsou též změny, které se netýkají předmětu kupní smlouvy, ale jsou významné pro řešení sporů, jako jsou odchylky od původně navrhovaných soudních nebo rozhodčích ustanovení.¹⁶⁰ Podle judikatury lze dále za podstatné změny brát např. odpověď kupujícího, v rámci níž kupující požaduje dodat jiné části zboží, které nebyly zahrnuty v původní nabídce.¹⁶¹ Dále je podstatnou změnou například dle rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu změna kupní ceny za 1 kg z 29 na 40 rakouských šilinků.¹⁶² Dále je hlediskem pro to, zda odchylky považovat za podstatné, skutečnost, zda poctivý navrhovatel by za okolností daného případu takovou odchylku od jeho návrhu přijal. Ačkoliv bylo toto hledisko z původního návrhu Vídeňské úmluvy vypuštěno, není podle převládajícího názoru jiné

¹⁵⁹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 19.

¹⁶⁰ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 104-106.

¹⁶¹ Rozhodnutí Vyššího krajského soudu ve Frankfurtu ze dne 4.3.1994, dostupné z: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/V96/842/23/IMG/V9684223.pdf?OpenElement>.

¹⁶² Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 7.9.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000907a3.html>.

měřítka pro určení meze mezi podstatnou a nepodstatnou změnou nabídky.¹⁶³ Podle judikatury nejsou podstatnými změnami změny, které jsou pro oferenta výhodné.¹⁶⁴

Lhůta pro přijetí nabídky, kterou navrhovatel určil, začíná běžet okamžikem, kdy došlo k podání telegramu k odeslání nebo od data zmíněného v dopise; pokud datum není uvedeno, pak od data zmíněného na obálce. Lhůta, která je určena pro přijetí nabídky navrhovatelem telefonickým, dálkopisným nebo jinými prostředkem, který umožňuje okamžité sdělení, počíná běžet okamžikem, kdy nabídka došla osobě, které byla určena. Státní svátky se nezapočítávají do výpočtu délky lhůty pro přijetí; jestliže však nemůže být zpráva o přijetí doručena na adresu navrhovatele poslední den lhůty kvůli státnímu svátku v místě podnikání navrhovatele, lhůta se prodlužuje do následujícího pracovního dne.¹⁶⁵ Pro určení lhůty k přijetí je rozhodující okamžik odeslání, tvůrci Vídeňské úmluvy ho upřednostnili před okamžikem dojití z důvodu jednoduššího dokazování.¹⁶⁶

V případě, že dojde k pozdnímu přijetí, má toto pozdní přijetí účinky přijetí, pokud navrhovatel bez odkladu ústně vyrozumí osobu, již byla nabídka určena, nebo jí odešle zprávu v tomto smyslu. Jestliže z dopisu nebo jiné písemnosti, které obsahují pozdní přijetí, vyplývá, že byly odeslány za okolností, že by byly doručeny včas, kdyby jejich přeprava probíhala obvyklým způsobem, má toto pozdní přijetí účinky přijetí za předpokladu, že navrhovatel bez odkladu nevyrozumí ústně nebo písemně osobu, již byla nabídka učiněna.¹⁶⁷ Čl. 21 Vídeňské úmluvy tedy rozlišuje dva důvody pro zpoždění – pozdní odeslání přijetí nabídky v odstavci 1 a zpoždění v důsledku přepravy v odstavci 2. Tyto dva případy představují výjimku z ustanovení čl. 18 odst. 2 Vídeňské úmluvy, které stanoví, že přijetí není účinné, jestliže

¹⁶³ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 107.

¹⁶⁴ Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 20.3.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970320a3.html>.

¹⁶⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 20.

¹⁶⁶ BIANCA, Cesare Massimo a Michael Joachim BONELL, 1987. *Commentary on the International Sales Law: the 1980 Vienna Sales Convention*. Milan: Giuffrè. ISBN 88-140-1276-8, marg. č. 2.1.

¹⁶⁷ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 21.

vyjádření souhlasu nedojde navrhovateli v jím určené době, resp. není-li stanovena, v rozumné době s přihlédnutím k okolnostem obchodu. K uzavření smlouvy dochází v okamžiku, kdy zpožděný souhlas s návrhem dojde navrhovateli, nikoliv v okamžiku, kdy navrhovatel písemně nebo ústně vyrozumí osobu, jíž byla nabídka učiněna.¹⁶⁸

Přijetí může být vzato zpět, pokud zpětvzetí dojde navrhovateli před okamžikem nebo v okamžiku, kdy by nastaly účinky přijetí.¹⁶⁹ Vídeňská úmluva tedy dává možnost nejen navrhovateli podle čl.15 Úmluvy, ale i osobě, jíž je návrh určen, možnost vzít zpět svůj projev vůle k uzavření smlouvy. Ve výjimečných případech může být zpětvzetí v rozporu se zásadou dobré víry, a tudíž považováno za neúčinné, například v situaci, kdy příjemce odešle prohlášení o přijetí opožděně nebo velice zdlouhavým způsobem se spekulativním úmyslem, aby mohl vzít přijetí zpět v případě nežádoucího vývoje cen na trhu.¹⁷⁰

Podle čl. 23 Vídeňské úmluvy je smlouva uzavřena okamžikem, kdy se přijetí nabídky stane účinným podle ustanovení Vídeňské úmluvy.¹⁷¹ Toto ustanovení je relevantní pro ustanovení čl. 1 odst. 2, čl. 10 písm. a), čl. 16 odst. 1, čl. 31 písm. b) a c), čl. 35 odst. 2 písm. b) a odst. 3, čl. 42 odst. 1, čl. 55, čl. 68, čl. 71 odst. 1, čl. 73 odst. 3, čl. 74, čl. 79 odst. 1 a čl. 100 odst. 2 Vídeňské úmluvy, které odkazují na „uzavření smlouvy.“¹⁷² Tento článek stanoví okamžik vzniku pouze pro účely Vídeňské úmluvy; to, zda a v jaké míře je účinnost smlouvy závislá na dalších aktech, se posuzuje podle rozhodného vnitrostátního práva.¹⁷³ Ač je toto ustanovení

¹⁶⁸ Rozhodnutí okresního soudu ve Flensburgu ze dne 19.1.2001, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/010119g1.html>.

¹⁶⁹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 22.

¹⁷⁰ BIANCA, Cesare Massimo a Michael Joachim BONELL, 1987. *Commentary on the International Sales Law: the 1980 Vienna Sales Convention*. Milan: Giuffrè. ISBN 88-140-1276-8, marg. č. 3.1.

¹⁷¹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 23.

¹⁷² SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 392.

¹⁷³ BIANCA, Cesare Massimo a Michael Joachim BONELL, 1987. *Commentary on the International Sales Law: the 1980 Vienna Sales Convention*. Milan: Giuffrè. ISBN 88-140-1276-8, marg. č. 34.

stručné, jeho obsah je významný, neboť musí být jasné, jakým okamžikem je smlouva uzavřena.

Pro účely Vídeňské úmluvy podle čl. 24 Úmluvy nabídka, prohlášení o přijetí nebo jakýkoli jiný projev vůle dojde osobě, jíž jsou určeny, pokud jí jsou sděleny ústně nebo jsou doručeny jakýmkoli jiným způsobem jí do vlastních rukou, do jejího místa podnikání nebo na její poštovní adresu nebo do jejího bydliště (sídla) v případě, že nemá místo podnikání nebo poštovní adresu.¹⁷⁴ Tento článek je podle judikatury třeba vykládat v souladu s článkem 7 odst. 1 Vídeňské úmluvy samostatně bez použití vnitrostátních předpisů.¹⁷⁵ Článek 24 oproti článku 27 Vídeňské úmluvy zakotvuje princip dojití (čl. 27 zakotvuje princip odeslání). Čl. 24 Vídeňské úmluvy se omezuje na projevy vůle v části II Úmluvy; výslovně je do něj zahrnuta nabídka dle čl. 15 odst. 1, přijetí a jiná jednání dle čl. 18 Úmluvy. Dojití dále podmiňuje zpětvzetí, odvolání a odmítnutí nabídky podle čl. 15 až 17, a zpětvzetí prohlášení podle článku 22 Vídeňské úmluvy. Naopak odeslání prohlášení (tj. nikoli dojití) je potřebné podle článků 19 a 21 Vídeňské úmluvy. Projev vůle je pak dostačující u výjimky podle článku 18 odst. 3 Vídeňské úmluvy.¹⁷⁶ Ač pro část III Vídeňské úmluvy platí zásady odeslání, je i v této části vyžadováno dojití, resp. obdržení sdělení, příkladem je článek 47 Vídeňské úmluvy; článek 24 se použije pomocí analogie.¹⁷⁷

3.6 Práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy

Vídeňská úmluva upravuje povinnosti kupujícího a prodávajícího v rámci části III, která nese název Koupě zboží, tato část Vídeňské úmluvy je tvořena články 25 až 88 a je tedy nejrozsáhlejší ze všech částí Vídeňské úmluvy. Tato část je dále rozdělena do pěti kapitol

¹⁷⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 24.

¹⁷⁵ Rozhodnutí odvolacího soudu v Drážďanech ze dne 10.11.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061110g1.html>. V tomto případě se německý soud chybně odkázal na německý občanský zákoník (Bürgerliches Gesetzbuch) v souvislosti s článkem 24 Vídeňské úmluvy.

¹⁷⁶ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 116-117.

¹⁷⁷ HONNOLD, John, 1987. *Uniform Law for International Sales under the 1980 United Nations Convention*. Deventer: Kluwer Law and Taxation Publishers. ISBN 9065443479, marg. č. 179.

– Obecná ustanovení, Povinnosti prodávajícího, Povinnosti kupujícího, Přejednost nebezpečí a Společná ustanovení o povinnostech prodávajícího a kupujícího.

3.6.1 Obecná ustanovení

Obecná ustanovení jsou první kapitolou části III Vídeňské úmluvy a tvoří ji články 25 až 29. Jak vyplývá z názvu této kapitoly, je zřejmé, že ustanovení této kapitoly jsou společná pro celou část III Vídeňské úmluvy.

Klíčovým je v této části ustanovení čl. 25 Vídeňské úmluvy, které definuje podstatné porušení smlouvy, a to způsobem, že porušení smlouvy je podstatné v případě, že způsobuje takovou újmu druhé straně, že ji ve značné míře zbavuje toho, co tato strana je oprávněna očekávat podle smlouvy, ledaže strana porušující smlouvu nepředvídala takové důsledky a ani rozumná osoba by v takovém postavení nepředvídala za týchž okolností.¹⁷⁸ Závažnost porušení je klíčová pro určení odpovědnosti za jednání, které je v rozporu se smlouvou, následky a kritériem pro to, jaké prostředky ochrany strany zvolí. Článek 25 nespecifikuje, kdy je podstatné porušení relevantní, ale pouze rozlišuje mezi podstatným a nepodstatným porušením smlouvy. Vídeňská úmluva také nerozlišuje mezi porušením hlavního a vedlejšího závazku, i porušení vedlejšího závazku může být vykládáno jako podstatné porušení smlouvy.¹⁷⁹

Čl. 26 Vídeňské úmluvy stanoví, že prohlášení o odstoupení od smlouvy je účinné, jen když je oznámeno druhé straně.¹⁸⁰ Tento článek vymezuje pouze způsob odstoupení od smlouvy, nestanoví však důvody pro odstoupení od smlouvy. Tyto důvody jsou uvedeny v člancích 6, 49, 64, 72 a 73 Vídeňské úmluvy. Čl. 26 se vztahuje pouze k důvodům zmíněným ve Vídeňské úmluvě.¹⁸¹

¹⁷⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 25.

¹⁷⁹ Rozhodnutí soudu ve Forli ze dne 11.12.2008, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081211i3.html>.

¹⁸⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 26.

¹⁸¹ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 462.

Článek 27 Vídeňské úmluvy zakotvuje zásadu odeslání pouze pro část III Vídeňské úmluvy. Část II a část IV Vídeňské úmluvy jsou naopak založeny na principu dojití.¹⁸² Čl. 27 Vídeňské úmluvy tedy stanoví, že jestliže strana učiní oznámení nebo jiné sdělení a zašle je prostředky přiměřenými okolnostem, není pak tato strana zbavena možnosti se dovolávat těchto sdělení v případě opoždění, omylu při předávání nebo v případě, že nedojdou do místa určení.¹⁸³ Princip odeslání pak představuje skutečnost, že má odesílající strana ochranu před komunikačními riziky a může se dovolávat řádného a včasného odeslání i v případě, že druhá strana projev obdržela se zpožděním, nebo jej neobdržela.¹⁸⁴

Článek 28 Vídeňské úmluvy je odrazem odlišného pojetí jednotlivých právních řádů, a proto tento článek vylučuje nárok na naturální plnění ve státech, v rámci nichž není možné tyto nároky vynutit. Znění tohoto článku je kompromis mezi kontinentálním evropským právním systémem a anglosaským právním systémem.¹⁸⁵

Vídeňská úmluva upravuje změnu a ukončení smlouvy v čl. 29, čehož lze dosáhnout pouhou dohodou. Pokud však písemná smlouva obsahuje ustanovení, které vyžaduje písemnou formu, lze tak učinit pouze touto formou.¹⁸⁶ Pod toto ustanovení spadají veškeré úpravy smluv,

¹⁸² TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 119.

¹⁸³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 27.

¹⁸⁴ Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 17.11.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061117g1.html>, Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 19.10.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061019g2.html>.

¹⁸⁵ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 482.

¹⁸⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 29.

např. narovnání, smír, vzdání se práva atd.¹⁸⁷ Mimo to, že je možné smlouvu ukončit (zrušit), je možné i přerušit uskutečňování smlouvy.¹⁸⁸

3.6.2 Povinnosti prodávajícího

Povinnosti prodávajícího jsou v rámci Vídeňské úmluvy upraveny v části III kapitole II, jedná se o články 30 až 52. Kapitola upravující povinnosti prodávajícího je dále rozdělena do tří oddílů, které nesou název Dodání zboží a předání dokladů, Zboží bez vad a nároky třetích stran a Práva kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím.

Lze říci, že článek 30 Vídeňské úmluvy má zásadní význam, neboť stanoví základní povinnost, která je dále konkretizována následujícími ustanoveními – články 31 až 34 pak konkretizují povinnost prodávajícího v případě, kdy zboží nedodává přímo kupujícímu. Jedná se o vymezení povinnosti při předávání zboží prostřednictvím dopravy, jak má být zboží označeno a jak má být zabezpečena doprava až ke kupujícímu.¹⁸⁹

S touto problematikou úzce souvisí výše uvedené standardy INCOTERMS, které jsou v praxi hojně užívány a které obchod se zbožím usnadňují díky všeobecné známosti a jasnému vymezení přechodu nákladů a rizik.

Základní povinností prodávajícího je dle čl. 30 Úmluvy povinnost dodat zboží, předat jakékoli doklady, které se k němu vztahují, a vlastnické právo ke zboží tak jak vyžaduje smlouva a Vídeňská úmluva za podmínek stanovených smlouvou a Vídeňskou úmluvou.¹⁹⁰ Z článku vyplývá, že Vídeňská úmluva není primárním zdrojem povinností, a že povinnosti prodávajícího jsou determinovány především smlouvou mezi stranami.¹⁹¹ Tento fakt pramení

¹⁸⁷ Rozhodnutí odvolacího soudu v Karlsruhe ze dne 10.12.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031210g1.html>.

¹⁸⁸ Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 22.2.1994, dostupné z: <https://cisgw3.law.pace.edu/cases/940222g1.html>.

¹⁸⁹ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 136.

¹⁹⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 30.

¹⁹¹ LÜCHINGER, Widmer, 2014. *Delivery of Goods under the CISG*. Haag: Eleven International. ISBN 978-94-6236-097-6, s. 167-176.

i ze zásady smluvní volnosti vyjádřené v článku 6 Vídeňské úmluvy. Mimo to mohou povinnosti prodávajícího pramenit z obchodních praktik mezi stranami nebo obchodních zvyklostí, jak stanoví čl. 9 Vídeňské úmluvy.¹⁹² Vídeňská úmluva neupravuje samotný převod vlastnictví ke zboží, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 písm. b), avšak stanoví, že prodejce musí podstoupit nezbytné kroky k převedení vlastnického práva ke zboží kupujícímu.¹⁹³

Článek 31 Vídeňské úmluvy specifikuje, jaká je povinnost prodávajícího v případě, že není povinen dodat zboží v určitém jiném místě.¹⁹⁴ Tento článek stanoví, co a kde má prodávající učinit, aby splnil svoji povinnost doručení.

V praxi se článek 31 často vylučuje tím, že se strany dohodnou na podmínkách doručení (popřípadě zvolí jednu z doložek INCOTERMS), které stanoví místo doručení a také, co musí prodávající učinit, aby splnil svoji povinnost doručení. Mohou tak činit podle zásady smluvní volnosti, která je vyjádřena v čl. 6 Vídeňské úmluvy.¹⁹⁵

Čl. 32 stanoví prodejci povinnosti týkající se přepravy zboží. Předává-li prodávající zboží dopravci a není-li zboží zřetelně označeno, musí prodávající zaslat kupujícímu oznámení o odeslání zásilky a specifikovat zboží. Obstarává-li prodávající přepravu zboží, musí být smlouvy pro přepravu odpovídající daným okolnostem a za podmínek, které jsou pro takovou dopravu obvyklé. Pokud prodávající není povinen dopravu zboží pojistit, je povinen kupujícímu poskytnout v případě jeho žádosti všechny dostupné údaje, které jsou nutné pro uzavření

¹⁹² LÜCHINGER, Widmer, 2014. *Delivery of Goods under the CISG*. Haag: Eleven International. ISBN 978-94-6236-097-6, s. 167-169.

¹⁹³ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 514.

¹⁹⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 31.

¹⁹⁵ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 521.

pojištění.¹⁹⁶ Prodejce má povinnost dávat pozor na bezpečnost dopravních prostředků a na spolehlivost dopravců.¹⁹⁷

Doba dodání zboží je upravena v čl. 33 Vídeňské úmluvy. Tento článek stanoví, že prodávající má povinnost dodat zboží v den, který je určen ve smlouvě nebo je podle smlouvy určitelný, nebo kdykoli během lhůty, která je určena ve smlouvě nebo je podle smlouvy určitelná, ledaže z okolností vyplývá, že dobu dodání určuje kupující, nebo je prodávající povinen dodat zboží v přiměřené lhůtě po uzavření smlouvy v ostatních případech.¹⁹⁸ Přiměřená lhůta není v rámci Vídeňské úmluvy vymezena a je tedy třeba brát v potaz judikaturu. Judikatura například označila za přiměřené dodání buldozerů ve lhůtě 14 dnů po obdržení první splátky kupní ceny v případě, že si lhůtu nestanovily strany.¹⁹⁹

Čl. 34 Vídeňské úmluvy obsahuje úpravu předání dokladů. Pokud má prodávající povinnost předat doklady ke zboží, musí je předat v souladu s ustanoveními smlouvy. Pokud prodávající předal doklady před stanovenou dobou, má možnost do té doby odstranit vady dokladů v případě, že tím nezpůsobí kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo náklady. Kupujícímu je ovšem zachován nárok na náhradu škody podle Vídeňské úmluvy.²⁰⁰ Vídeňská úmluva samotná nestanoví povinnost prodávajícího předat dokumenty kupujícímu, upravuje však ale situaci, kdy se strany dohodly na předání dokumentů.

¹⁹⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 32.

¹⁹⁷ Rozhodnutí okresního soudu v Saane ze dne 20.2.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970220s1.html>.

¹⁹⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 33.

¹⁹⁹ Rozhodnutí odvolacího soudu ve Valais ze dne 28.10.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/971028s1.html>.

²⁰⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 34.

Pokud jsou doklady vyžadovány jako potvrzení, že zboží má určitou vlastnost, a tyto doklady chybí, pak lze toto zboží považovat za neodpovídající.²⁰¹

Oddíl II části III kapitoly II nese název Zboží bez vad a nároky třetích osob. Oddíl II stanoví předpoklady odpovědnosti za vady prodávajícího. Jsou zde stanoveny zejména předpoklady souladu zboží se smlouvou, co se množství, kvality a provedení zboží týče. Jsou zde uvedena kritéria odchylek zboží od základních předpokladů. Značná část tohoto oddílu se věnuje úpravě procesu zjišťování vad zboží. Vídeňská úmluva používá nešťastně pojmy „*soulad se smlouvou*“ (od anglického „*conformity*“), pro opačnou situaci však používá „*vada zboží*“ (tento termín anglická verze nepoužívá, nýbrž používá „*lack of conformity*“).²⁰²

Čl. 35 Vídeňské úmluvy stanoví, kdy je zboží v souladu se smlouvou. Prodávající je povinen dodat zboží v množství, kvalitě a provedení, které určuje smlouva, a musí zboží zabalit a opatřit podle určení smlouvy. Jestliže se strany nedohodly na něčem jiném, zboží není v souladu se smlouvou, ledaže je zboží vhodné pro účely, pro něž se zpravidla používá zboží daného provedení; nebo je vhodné pro specifický účel, o jakém byl prodávající kupujícím explicitně nebo jinak uvědomen v čase uzavření smlouvy (vyjma případů, kdy z okolností vyplývá, že kupující nespolehá na odbornost a úsudek prodávajícího); nebo zboží má vlastnosti jako zboží, které bylo kupujícímu předloženo prodávajícím jako vzorek nebo předloha; nebo je zboží uloženo k přepravě nebo je zabaleno takovým způsobem, který je pro takové zboží obvyklý, nebo pokud nelze tento způsob určit, způsobem, který je přiměřený k zachování a ochraně zboží. Prodávající neodpovídá za vady zboží podle uvedených výjimek, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo mohl vědět.²⁰³ Tento článek je založen na koncepci, která zahrnuje nejen neshody v kvalitě, ale také v kvantitě a vadách balení. V tomto se Vídeňská úmluva poněkud materiálně odlišuje od většiny vnitrostátních právních

²⁰¹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 12.11.2002, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/021113g1.html>.

²⁰² TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 154-155.

²⁰³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 35.

úprav odpovědnosti za vady zboží, které mezi těmito neshodami částečně rozlišují.²⁰⁴ Čl. 35 Vídeňské úmluvy je po článku 25 dalším ustanovením odpovědnosti za faktické vady zboží (dále ještě rozvádí právní vady v článku 41), které jsou výsledkem jednání v rozporu se smlouvou.²⁰⁵ I nepatrné vady zboží představují rozpor se smlouvou nebo Vídeňskou úmlouvou a platí pro ně pak režim odpovědnosti podle článku 45 a následujících.²⁰⁶

Čl. 36 Vídeňské úmluvy obsahuje časové určení, kdy je zboží v souladu se smlouvou. Článek stanoví odpovědnost prodávajícího za vady, které má zboží v okamžiku přechodu nebezpečí na kupujícího. Prodávající rovněž odpovídá za vadu, která vznikne následně, jestliže je způsobena porušením jeho povinnosti, nebo nedodržením záruky, že zboží bude po určitou dobu způsobilé pro obvyklé své použití.²⁰⁷ Přechod nebezpečí se určuje primárně smluvním ujednáním stran (hojně jsou pro tento účel používány doložky INCOTERMS, které toto upravují), pokud takové ujednání stran není, použijí se ustanovení Vídeňské úmluvy, tj. část III kapitola IV Vídeňské úmluvy.

Dodatečné plnění při předčasné dodávce je upraveno v článku 37 Vídeňské úmluvy. Pokud bylo zboží kupujícímu dodáno před ujednanou dobou pro dodání zboží, má prodávající možnost do ujednané doby dodat chybějící část či množství dodaného zboží za dodané zboží, které je vadné, nebo odstranit vady dodaného zboží za předpokladu, že výkon tohoto práva nezpůsobí kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo nepřiměřené výdaje.²⁰⁸ Prodávající má tedy za splněných podmínek možnost napravit případné vady, pokud je zboží doručené

²⁰⁴ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 593.

²⁰⁵ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 156.

²⁰⁶ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 3.4.1996, dostupné z: <https://cisgw3.law.pace.edu/cases/960403g1.html>, Rozhodnutí odvolacího soudu v Düsseldorfu ze dne 21.4.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040421g2.html>.

²⁰⁷ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 36.

²⁰⁸ Ibid, čl. 37.

před domluveným termínem. Považuji toto ustanovení za logické, vzhledem k tomu, že prodávající ke smlouvenému termínu splní svoji povinnost.

Vídeňská úmluva dále stanoví povinnost kupujícího prohlédnout zboží nebo zařídit jeho prohlídku v době co nejkratší.²⁰⁹ Toto ustanovení je třeba odlišit od ustanovení článku 58 Vídeňské úmluvy, které dává kupujícímu právo prohlédnout zboží, než za něj zaplatí. Ustanovení čl. 38 tvoří předpoklad pro oznámení vad zboží prodávajícímu podle čl. 39 Úmluvy.²¹⁰ Způsob, jakým je prováděna prohlídka, by měl odrážet obecnou praxi, mezinárodní zvyklosti a standardy se zohledněním konkrétních okolností včetně druhu zboží, místa a času prohlídky.²¹¹

Reklamace vad zboží je upravena tak, že právo kupujícího zaniká, jestliže prodávajícímu neoznámí povahu vad v přiměřené době poté, co je zjistil nebo měl zjistit, nebo jestliže neoznámí prodávajícímu vady zboží nejpozději do dvou let od skutečného předání zboží, ledaže tato lhůta není v souladu se smluvní záruční lhůtou.²¹² Účelem reklamace vady je, aby byl prodávající seznámen se stavem zboží, které dodal, tj. jaké jsou odchylky od smlouvy nebo od stavu, který Vídeňská úmluva předvídá.²¹³ Švýcarský federální soud pak judikoval, že je potřeba oznámit pouze projevy vady a nikoli příčiny vzniku dané vady.²¹⁴

Prodávající dle čl. 40 Vídeňské úmluvy ovšem nemá možnost se dovolávat čl. 38 a čl. 39 v případě, že jsou vady zboží důsledkem skutečností, o kterých prodávající věděl nebo o kterých

²⁰⁹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 38.

²¹⁰ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 637.

²¹¹ Rozhodnutí německého odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 26.8.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940826g1.html>.

²¹² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 39.

²¹³ Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 31.8.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060831g1.html>.

²¹⁴ Rozhodnutí švýcarského nejvyššího soudu ze dne 13.11.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031113s1.html>.

nemohl nevědět a které nesdělil kupujícímu.²¹⁵ Čl. 40 zahrnuje princip dobré víry.²¹⁶ Samotná skutečnost, že prodávající měl možnost se o vadě dozvědět sám, činí povinnost oznámení o vadě kupujícího prodávajícímu nepotřebnou.²¹⁷ Toto ustanovení hodnotím také jako logické, neboť by se v opačném případě prodávající mohl dovolávat předchozích ustanovení v rozporu se zásadou dobré víry.

Prodávající je podle čl. 41 Vídeňské úmluvy dále povinen dodat zboží, které není omezeno žádným právem nebo nárokem třetí osoby, pokud s tím kupující nesouhlasil. Je-li toto právo založeno na průmyslovém vlastnictví nebo jiném duševním vlastnictví, aplikuje se ustanovení čl. 42 Vídeňské úmluvy.²¹⁸ Tímto je obecně stanoveno, že má prodejce povinnost dodat zboží bez právních vad.

Následující ustanovení upravuje povinnost prodávajícího k dodání zboží, které není omezeno právem třetí osoby založeném na průmyslovém nebo jiném duševním vlastnictví, o němž věděl, nebo nemohl nevědět, pokud toto právo je založeno na průmyslovém nebo jiném duševním vlastnictví podle práva státu, kde bude zboží znovu prodáno nebo jinak využito, nebo podle práva státu, kde má kupující místo podnikání, v ostatních případech. Tato povinnost se nevztahuje na případy, kdy v době uzavření smlouvy kupující věděl o takovém právu, nebo v případě, kdy prodávající postupoval podle podkladů, které mu opatřil kupující.²¹⁹ UNCITRAL původně neplánoval tematiku práv duševního vlastnictví upravovat v rámci Vídeňské úmluvy, uvažovalo se, že vzhledem ke komplexnosti úpravy práv duševního

²¹⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 40.

²¹⁶ Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 3.6.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130603g1.html>, Rozhodnutí izraelského nejvyššího soudu ze dne 17.3.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090317i5.html>.

²¹⁷ Rozhodnutí izraelského nejvyššího soudu ze dne 17.3.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090317i5.html>.

²¹⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 41.

²¹⁹ Ibid, čl. 42.

vlastnictví by měla být tato problematika řešena separátně, kvůli požadavkům signatářských států byla tato problematika nakonec do Vídeňské úmluvy zařazena.²²⁰

Kupující ztrácí právo dovolat se ustanovení čl. 41 nebo 42 v případě, že prodávajícímu nepodá v přiměřené době zprávu, která určuje povahu práva nebo nároku třetí osoby, poté, co se dozvěděl o právu nebo nároku třetí osoby. Prodávající se tohoto však nemůže dovolat, pokud o právu nebo nároku třetí osoby věděl.²²¹ Podle judikatury není podle čl. 43 Vídeňské úmluvy postačující prosté stanovisko, že je zboží zatíženo právem třetí osoby. Kupující musí specifikovat povahu práva nebo nároku třetí osoby.²²²

Nehledě na ustanovení čl. 39 odst. 1 a čl. 43 odst. 1 má kupující možnost snížit kupní cenu dle ustanovení čl. 50 nebo může požadovat náhradu škody s výjimkou ušlého zisku v případě, že neučinil požadované oznámení z omluvitelného důvodu.²²³ Články 39 a 43 vylučují práva kupujícího v případě, že v přiměřené době neoznámí vadu prodávajícímu. Čl. 44 z tohoto činí výjimku a stanoví, že má kupující nárok na snížení ceny nehledě na zmíněná ustanovení, jediným kritériem pro to je tedy skutečnost, že oznámení neučinil z omluvitelných důvodů.

Kritérium omluvitelných důvodů pak judikatura vymezila tak, že je reklamáce opomenuta z důvodů, které by byly průměrnému kupujícímu prominuty v rámci poctivého obchodního styku, protože si zasluhují určitý stupeň pochopení a shovívavosti.²²⁴

²²⁰ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 693.

²²¹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 43.

²²² Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 11.1.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060111g1.html>.

²²³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 44.

²²⁴ Rozhodnutí odvolacího soudu v Zweibrückenu ze dne 2.2.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040202g1.html>.

Oddíl III části III kapitoly II, tj. Články 45 až 52, nesou název Práva kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím. Jak plyne z názvu, tento oddíl upravuje práva kupujícího, která plynou z porušení smlouvy ze strany prodávajícího.

Významným rysem Vídeňské úmluvy je v tomto oddíle zakotvení práva prodávajícího na odstranění vad díky dodatečnému plnění dle čl. 48. Vídeňská úmluva obsahuje taxativní výčet prostředků nápravy. V rámci věcné působnosti Vídeňské úmluvy nelze použít vnitrostátní úpravu. Vnitrostátní právo lze použít pouze mimo působnost Vídeňské úmluvy, tj. například u nároku na náhradu škody způsobené výrobkem. Dalším rysem, zejména tohoto oddílu Vídeňské úmluvy, je patrná snaha řešit efektivně sporné otázky, dále je patrná snaha o efektivní realizaci smlouvy s minimalizací dalších nákladů a rizik.²²⁵

Čl. 45 Vídeňské úmluvy vymezuje práva, která má kupující v případě, že kupující nesplní svoji povinnost ze smlouvy o koupi nebo z Vídeňské úmluvy. Kupující tak má možnost uplatnit práva stanovená v člancích 46 až 52, nebo požadovat náhradu škody podle článků 74 až 77. Kupující není tohoto práva zbaven ani v případě, že uplatní své právo na jiné náhrady. Pokud kupující uplatní některé své právo plynoucí z porušení smlouvy, nemůže být prodávajícímu v soudním nebo rozhodčím řízení povolen žádný odklad.²²⁶ Čl. 45 odst. 1 písm. b) má nezávislou funkci, neboť tvoří základ pro kupujícího, právo na náhradu škody ve všech případech, kdy prodávající porušil smlouvu.²²⁷ Toto ustanovení má zásadní význam, neboť slouží jako základ pro právní prostředky kupujícího, které jsou dále rozvedeny dalšími ustanoveními.

Ustanovení čl. 46 Vídeňské úmluvy zakotvuje právo kupujícího, aby prodávající splnil svoji povinnost pramenící z kupní smlouvy. Čl. 46 dále upravuje právo kupujícího na náhradu

²²⁵ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 207-208.

²²⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 45.

²²⁷ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 24.3.1999, dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cases/990324g1.html>.

a opravu vadného plnění.²²⁸ Ze znění článku 46 v kombinaci s ustanoveními článků 48 a 49 je patrné, že Vídeňská úmluva upřednostňuje právo na plnění povinnosti.

Dodatečná lhůta ke splnění povinnosti je stanovena v článku 47 Vídeňské úmluvy a to tak, že kupující může stanovit dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění povinnosti, a kupující nesmí před uplynutím takto stanovené lhůty uplatnit své nároky z porušení smlouvy, ledaže obdrží od prodávajícího oznámení, že své povinnosti ve stanovené lhůtě nesplní. Kupující ale tímto neztrácí právo na náhradu škody, která byla způsobena prodlením z plnění.²²⁹ Dodatečná lhůta musí být přiměřená. Zda lhůta je či není přiměřená, se určuje dle okolností daného případu, zejména s přihlédnutím k rozsahu a míře obtížnosti plnění, k délce původní lhůty k dodání, k důvodu nesplnění, následků prodlení, aj.²³⁰

Následně Vídeňská úmluva pojednává o právu prodávajícího na dodatečné splnění. Toto ustanovení dává prodávajícímu možnost, s výhradou článku 49 Vídeňské úmluvy, i po stanovené lhůtě pro dodání zboží, odstranit na své náklady nesplnění svých povinností za předpokladu, že tak učiní bez nepřiměřeného odkladu a nezpůsobí tím kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo pochybnosti, že kupující nebude muset uhradit náklady vynaložené prodávajícím. Nárok kupujícího na náhradu škody je zachován. Pokud prodávající požádá kupujícího, aby mu oznámil, zda přijme plnění, a kupující žádosti nevyhoví v přiměřené lhůtě, může prodávající poskytnout plnění ve lhůtě, kterou stanovil ve své žádosti; během této lhůty pak kupující nemůže uplatnit nárok, který je neslučitelný s plněním závazku prodávajícím. Zpráva prodávajícího o poskytnutí plnění ve lhůtě je považována za žádost, aby kupující oznámil své rozhodnutí; tato žádost je účinná pouze, pokud ji kupující obdrží.²³¹ Tento článek zakládá princip, že prodejce má možnost splnit svoji smluvní povinnost i po stanovené lhůtě

²²⁸ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 215, Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 46.

²²⁹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 47.

²³⁰ BIANCA, Cesare Massimo a Michael Joachim BONELL, 1987. *Commentary on the International Sales Law: the 1980 Vienna Sales Convention*. Milan: Giuffrè. ISBN 88-140-1276-8, marg. č. 2.1.3.2.

²³¹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 48.

pro dodání. V praxi je toto ustanovení významné vzhledem k doručení zboží, které neodpovídá smlouvě. Ve spojení s články 34 a 37 Vídeňské úmluvy tento článek zakládá nápravný režim, který je ve prospěch prodejce.²³²

Vídeňská úmluva dále upravuje odstoupení od smlouvy v článku 49. Dává možnost kupujícímu odstoupit od smlouvy v případě, že prodávající nesplněním své povinnosti porušil smlouvu podstatným způsobem nebo v případě nedodání zboží v dodatečně lhůtě určené kupujícím nebo když prodávající prohlásí, že nehodlá doručit zboží v takto určené lhůtě. Druhý odstavec pak rozvádí, že kupující nemůže odstoupit od smlouvy, pokud prodávající zboží prodal; z tohoto jsou však dále v tomto odstavci stanoveny výjimky, kdy kupující může odstoupit.²³³ Pokud má termín dodání ve smlouvě zcela zásadní roli, je jeho výrazné překročení podstatné porušení smlouvy.²³⁴ Prohlášení prodávajícího, že nebude včas ani později plnit, je podstatné porušení smlouvy.²³⁵

Sleva z kupní ceny je upravena tak, že v případě, že zboží není v souladu se smlouvou, má kupující možnost snížit kupní cenu nehledě na skutečnost, zda byla kupní cena již zaplacená, a to v rozsahu odpovídajícím poměru mezi hodnotou, kterou mělo skutečně dodané zboží v době dodání, a hodnotou, kterou by mělo v této době zboží bez vad. Kupující nemá možnost snížit kupní cenu v případě, že prodávající odstraní neplnění své povinnosti nebo když kupující odmítne přijmout plnění od prodávajícího.²³⁶ Oproti odstoupení od smlouvy je sleva z kupní ceny snadné a praktické řešení. Vídeňská úmluva tak umožňuje řešení, že si kupující ponechá zboží, které není zcela v souladu se smlouvou a prodávajícímu je snížena kupní cena.

²³² SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 764.

²³³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 49.

²³⁴ Rozhodnutí odvolacího soudu v Hamburku ze dne 28.2.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970228g1.html>.

²³⁵ Rozhodnutí odvolacího soudu v Karlsruhe ze dne 10.12.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031210g1.html>.

²³⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 50.

Projev vůle kupujícího musí být učiněn tak, aby z něj bylo zřejmé, že požaduje slevu, není však nutné, aby byla přesně vyčíslena částka.²³⁷

Pokud prodávající dodá jenom část zboží, resp. část zboží není v souladu se smlouvou, uplatní se ustanovení čl. 46-50 Vídeňské úmluvy na část zboží, která není v souladu se smlouvou (nebo chybí). Od smlouvy může kupující odstoupit pouze v případě, že splnění neodpovídající smlouvě zakládá podstatné porušení.²³⁸ Toto ustanovení čl. 51 Vídeňské úmluvy hraje jakousi doplňkovou roli k předchozím článkům tím, že zakládá dvojí režim pro dodané zboží na část dodaného zboží, která je v souladu se smlouvou a na část dodaného zboží, která není v souladu se smlouvou, pro kterou pak platí režim předchozích článků.

Kupující může částečně zrušit smlouvu ohledně nedodané části zboží v případě, že se jedná o podstatné porušení povinností prodávajícího.²³⁹

Pokud dodá prodávající zboží předčasně, kupující má právo zboží přijmout nebo odmítnout. Pokud kupující dodá větší množství, než jaké bylo smluvně domluveno, kupující má právo přijmout buď celé množství zboží nebo jen domluvené množství. Kupující má povinnost zaplatit kupní cenu, která odpovídá smluvně stanovené kupní ceně.²⁴⁰ Ustanovení tohoto článku tedy vycházejí z principu, že kupující není povinen převzít zboží dříve, než je ujednáno, ani převzít větší množství zboží, než které bylo smluvně ujednáno. Vídeňská úmluva však dává výslovně prostor k vyřešení těchto situací, které nemusí být nutně v neprospěch kupujícího, který tak má možnost na pozměněné plnění povinnosti prodávajícího přistoupit.

3.6.3 Povinnosti kupujícího

Povinnosti kupujícího jsou upraveny v části III kapitole III Vídeňské úmluvy. Jedná se o články 53 až 65.

²³⁷ Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 2.4.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940302g1.html>.

²³⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 51.

²³⁹ Rozhodčí nález mezinárodního rozhodčího soudu při Mezinárodní obchodní komoře ze dne 23.8.1994, dostupné z: <https://cisgw3.law.pace.edu/cases/947660i1.html>.

²⁴⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 52.

Základním ustanovením, které vymezuje základní povinnosti kupujícího je čl. 53 Vídeňské úmluvy. Protějškem tohoto ustanovení je čl. 30 Vídeňské úmluvy, který stanoví základní povinnosti prodávajícího. Čl. 53 stanoví, že kupující má povinnost zaplatit za zboží kupní cenu a převzít dodávku v souladu se smlouvou a Vídeňskou úmluvou.²⁴¹ Toto základní ustanovení je velice podobně upraveno v rámci českého občanského zákoníku, kde se v rámci základního ustanovení o koupi stanoví, že se kupující zavazuje převzít věc a zaplatit prodávajícímu kupní cenu.²⁴² Článek 53 Vídeňské úmluvy tedy vytyčil dvě základní povinnosti kupujícího, které jsou dále rozváděny v následujících člancích. Toto ustanovení zakládá nárok z porušení zmíněných povinností. Je také vhodné poukázat na dispozitivnost ustanovení.²⁴³

Kapitola III části III Vídeňské úmluvy, tj. práva kupujícího, je dále rozdělena do tří oddílů – Placení kupní ceny (čl. 54 až 59), Převzetí dodávky (čl. 60) a Práva a prodávajícího při porušení smlouvy kupujícím (čl. 61 až 65).

Placení kupní ceny je upraveno tak, že do povinnosti kupujícího zaplatit kupní cenu je zahrnuta povinnost učinit opatření a splnit formality, které jsou stanoveny smlouvou, zákony nebo jinou právní úpravou k umožnění zaplacení kupní ceny.²⁴⁴ Kupující je povinen zajistit veškeré záležitosti, aby mohla být platba kupní ceny provedena. K tomu je zapotřebí například rozměnit měnu, není postačující pouhá žádost bance, aby provedla bankovní převod.²⁴⁵

Pokud nebyla v rámci platně uzavřené kupní smlouvy výslovně nebo nepřímou stanovena kupní cena a není zde ani ustanovení, které by umožnilo určení kupní ceny, má se za to, že strany nepřímou určily kupní cenu tak, že odpovídá kupní ceně, která se všeobecně účtovala v době

²⁴¹ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 53.

²⁴² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2071.

²⁴³ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 250.

²⁴⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 54.

²⁴⁵ Rozhodnutí Tribunálu mezinárodní obchodní arbitráže při komoře obchodu a průmyslu Ruské federace ze dne 17.10.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951017r1.html>.

uzavírání smlouvy za dané zboží za srovnatelných okolností v daném obchodním odvětví.²⁴⁶ Toto ustanovení se dostává do rozporu s čl. 14 odst. 1 Vídeňské úmluvy, které vyžaduje, aby návrh smlouvy obsahoval alespoň ustanovení, které umožní určit kupní cenu, článek 55 Vídeňské úmluvy žádné takové ustanovení nevyžaduje. Nepanuje jednotný názor na tuto problematiku, existuje názor, že článek 14 je třeba upřednostnit před článkem 55 a existuje i opačný názor. Mezi těmito polarizovanými názory existují různé další postoje. V praxi je potřeba postupovat s přihlédnutím k okolnostem případu.²⁴⁷

Pokud je kupní cena určena pomocí váhy zboží, rozhoduje v případě pochybností čistá váha.²⁴⁸ Toto stručné ustanovení je relevantní pouze v případě, že se smluvní strany dohodnou, že bude kupní cena určena pomocí váhy zboží. Jedná se o dispozitivní normu, která má význam v případě, že existují mezi stranami pochybnosti, zda se do hmotnosti pro výpočet ceny započítává i váha obalu zboží.²⁴⁹

V případě, že kupující nepřevzal povinnost k zaplacení kupní ceny v určitém jiném místě, má povinnost kupní cenu prodávajícímu zaplatit buďto v místě podnikání prodávajícího, nebo v místě předání zboží či dokladů, pokud má být cena placena při předání. Pokud prodávající změní své místo podnikání po uzavření smlouvy, nese zvýšení nákladů spojených s placením.²⁵⁰ Vídeňská úmluva neupravuje procesní otázky, nicméně tím, že určuje místo

²⁴⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 55.

²⁴⁷ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 846.

²⁴⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 56.

²⁴⁹ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 258.

²⁵⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 57.

plnění povinnosti kupujícího k placení kupní ceny, může Vídeňská úmluva ovlivňovat procesní aspekty, jako je jurisdikce.²⁵¹

Článek 58 Vídeňské úmluvy dále upravuje dobu placení kupní ceny. Pokud se smluvní strany nedohodly na jiné určité době placení kupní ceny, má kupující povinnost zaplatit kupní cenu, když prodávající umožní kupujícímu nakládat se zbožím nebo s doklady, díky kterým může kupující nakládat se zbožím. Proávající má však možnost učinit předání zboží či dokladů závislým na zaplacení kupní ceny kupujícím. Pokud je zahrnuta přeprava zboží ve smlouvě, prodávající má možnost odeslat zboží podmíněně tak, že zboží či doklady budou kupujícímu předány pouze proti zaplacení kupní ceny. Kupující však nemá povinnost kupní cenu platit, dokud nemá možnost si zboží prohlédnout, ledaže neměl možnost si při placení nebo při dodávce zboží prohlédnout.²⁵² Tento článek tak obsahuje princip, že placení kupní ceny a předávání zboží nebo dokumentů probíhají zásadně souběžně.²⁵³

Kupní smlouva stanoví, kdy má kupující povinnost zaplatit kupní cenu. Pokud tak nestanoví kupní smlouva, kupující je povinen zaplatit kupní cenu určitelnou podle kupní smlouvy nebo podle Vídeňské úmluvy s tím, že není potřeba, aby byl k zaplacení vyzván, nebo aby prodávající splnil jiné formality.²⁵⁴ Kupní cena se stává splatnou automaticky datem určeným ve smlouvě nebo podle článku 58 Vídeňské úmluvy.²⁵⁵ Od data splatnosti kupní ceny začínají narůstat úroky z prodlení.

²⁵¹ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 856.

²⁵² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 58.

²⁵³ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 870-871.

²⁵⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 59.

²⁵⁵ Rozhodnutí nižšího soudu v Ludwigsburgu ze dne 21.12.1990, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/901221g1.html>.

Převzetí dodávky je upraveno v oddílu II části III kapitoly III, jedná se o jediné ustanovení, které upravuje převzetí zboží ze strany kupujícího.

Převzetí dodávky ze strany kupujícího je Vídeňskou úmluvou vymezeno jako provedení všech úkonů, které lze od kupujícího rozumně očekávat k tomu, aby prodávající mohl dodat zboží kupujícímu a dále je kupující povinen převzít zboží.²⁵⁶ Toto ustanovení je třeba vykládat ve spojení s ustanovením článku 53, které upravuje základní povinnost kupujícího, kterou je zaplatit kupní cenu za zboží a převzít zboží v souladu s kupní smlouvou a Vídeňskou úmluvou.

Pro vykonání převzetí zboží musí mít kupující doručené zboží fakticky v držení.²⁵⁷

Oddíl III části III kapitoly III Vídeňské úmluvy nese název Práva prodávajícího při porušení smlouvy kupujícím. Tvoří jej články 61 až 65. Tento oddíl je v rámci Vídeňské úmluvy systematicky zařazen obdobně jako oddíl III části III kapitoly II, který upravuje práva kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím.

V článku 61 Vídeňské úmluvy jsou stanovena jednotlivá práva prodávajícího v případě, že kupující nesplní svou povinnost stanovenou kupní smlouvou nebo Vídeňskou úmluvou. Proávající má tak právo uplatnit práva stanovená v následujících člancích, tj. člancích 62-65 Vídeňské úmluvy, nebo požadovat náhradu škody dle článků 74-77 Vídeňské úmluvy. Právo na náhradu škody prodávající neztrácí ani v případě, že uplatní své právo, které se vztahuje k jiným nárokům. V případě, že prodávající uplatní nárok, kupujícímu není umožněn odklad pro splnění povinnosti.²⁵⁸ Článek 61 odst. 1 písm. b) představuje právní základ pro náhradu škody v důsledku porušení povinnosti ze strany kupujícího.²⁵⁹

²⁵⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 60.

²⁵⁷ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 8.3.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950308g3.html>, Rozhodnutí švýcarského nejvyššího soudu ze dne 13.11.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031113s1.html>.

²⁵⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 61.

²⁵⁹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Karlsruhe ze dne 8.2.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060208g1.html>.

Od kupujícího může být prodávajícím požadováno, aby zaplatil kupní cenu, převzal dodávku či splnil jinou povinnost; prodávající však toto nemůže požadovat v případě, že uplatnil nárok z porušení smlouvy kupujícím, který činí takový požadavek s ním neslučitelný.²⁶⁰ Ustanovení článku 62 navazuje na povinnosti kupujícího stanovené v základním ustanovení článku 53, neboť toto ustanovení dává prodávajícímu právo, aby po kupujícím požadoval převzetí zboží a zaplacení kupní ceny, které jsou v článku 53 vytyčeny jako základní povinnosti kupujícího.

Kupujícímu může být prodávajícím stanovena dodatečná přiměřená lhůta pro splnění povinnosti. V případě, že se prodávající k takovému kroku odhodlá, nemůže pak po stanovenou lhůtu uplatňovat nároky vůči kupujícímu. Právo prodávajícího na náhradu škody způsobenou prodlením však zůstává zachováno.²⁶¹ Soud judikoval, že pokud prodávající v důsledku nepodstatného prodlení s placením ze strany kupujícího nebo kvůli nepřevzetí zruší smlouvu s tím, že to shledává jako podstatné porušení smlouvy, sám se tím dopustí podstatného porušení smlouvy.²⁶²

Podobně, jako má kupující možnost odstoupit od smlouvy dle článku 49 Vídeňské úmluvy, má tuto možnost i prodávající, je vymezena obdobným způsobem v článku 64 Vídeňské úmluvy.²⁶³ Článek 64 vymezuje základ pro časové limity pro odstoupení od smlouvy a účinky odstoupení od smlouvy jsou pak upraveny v článcích 81 až 84 Vídeňské úmluvy. Na ustanovení o odstoupení od smlouvy dále navazují ustanovení článků 75 a 76, které rozvádí náhradu škody po zrušení smlouvy a určení náhrady škody bez náhradního plnění. Vídeňská úmluva neumožňuje automatické odstoupení od smlouvy, vždy je potřeba sdělit odstoupení

²⁶⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 62.

²⁶¹ Ibid, čl. 63.

²⁶² Rozhodnutí odvolacího soudu v Grenoblu ze dne 4.2.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990204f1.html>.

²⁶³ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 64.

od smlouvy.²⁶⁴ Odmítnutí k zaplacení kupní ceny lze brát jako podstatné porušení smlouvy.²⁶⁵ Opožděné převzetí zboží nelze bez dalšího brát jako podstatné porušení smlouvy.²⁶⁶

Prodávající má sám možnost určit dle potřeb kupujícího vlastnosti zboží za předpokladu, že tak neučiní kupující ve smlouvou stanovené době nebo v přiměřené lhůtě po obdržení žádosti prodávajícího. Pokud tak prodávající učiní, je nezbytné, aby učinil kupujícímu oznámení s podrobnými údaji a poskytnul kupujícímu přiměřenou lhůtu, ve které může kupující určit jinak. Pokud kupující neurčí jinak v dané lhůtě, stává se určení prodávajícího závazným.²⁶⁷ Toto ustanovení umožňuje smlouvu plnit i v případě nespecifikování zboží ze strany kupujícího. Vídeňská úmluva se v tomto ohledu opět snaží zachovat platnost jednání stran.

3.6.4 Přechod nebezpečí

Přechod nebezpečí je v rámci Vídeňské úmluvy upraven v části III kapitole IV, upravují ho čtyři články, a to články 66 až 70 Vídeňské úmluvy.

Ač Vídeňská úmluva poskytuje úpravu přechodu nebezpečí, smluvní strany mají možnost si přechod nebezpečí upravit smluvně odlišně. Pro problematiku přechodu zboží jsou pak v praxi velmi významné výše uvedené doložky INCOTERMS, které se v praxi hojně užívají pro svoji všeobecnou známost a jednoduchost úpravy, ač se jedná o normy soft law, a neaplikují se za předpokladu, že si to smluvní strany výslovně nesjednají. Pro přechod nebezpečí je také v praxi významné pojištění. I samotné doložky INCOTERMS obsahují doložky s pojištěním. Např. doložky INCOTERMS 2010 obsahují pojištění v rámci doložek Carriage and Insurance Paid to (CIP) a Costs, Insurance and Freight (CIF).

²⁶⁴ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 922-923.

²⁶⁵ Rozhodnutí odvolacího soudu v Braunschweigu ze dne 28.10.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/991028g1.html>.

²⁶⁶ Rozhodnutí odvolacího soudu v Grenoblu ze dne 4.2.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990204f1.html>.

²⁶⁷ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 65.

Dle článku 66 Vídeňské úmluvy je kupující povinen zaplatit kupní cenu i v případě, že došlo ke ztrátě nebo poškození zboží, které nastaly po tom, co přešlo nebezpečí na kupujícího. Výjimkou z tohoto pravidla je případ, kdy by k nim došlo jednáním nebo opomenutím prodávajícího.²⁶⁸

Pokud je do smlouvy zahrnuta přeprava zboží a pokud prodávající nemá povinnost předat zboží na určitém místě, k přechodu nebezpečí na kupujícího dojde v okamžiku, kdy je zboží předáno prvnímu přepravci, který má zboží dopravit kupujícímu. Pokud má prodávající povinnost k předání zboží dopravci na konkrétním místě, nebezpečí nepřejde na kupujícího do okamžiku, kdy je zboží předáno dopravci na daném místě. Právo prodávajícího k ponechání si dokladů, které umožňují nakládat se zbožím, nemá dopad na přechod nebezpečí. Nebezpečí však na kupujícího může přejít až tehdy, kdy je zboží vyznačeno jasně pro účel kupní smlouvy, značkami umístěnými na zboží, přepravními dokumenty, popřípadě jiným způsobem.²⁶⁹ Samotné objednání a organizování přepravy nejsou pro přechod nebezpečí rozhodné²⁷⁰ a přechod nebezpečí není závislý na přechodu vlastnictví.²⁷¹

V článku 68 Vídeňské úmluvy je upraven přechod nebezpečí škody na zboží, které je v přepravě v době prodeje, a to tak, že toto nebezpečí přejde na kupujícího od okamžiku uzavření smlouvy. Pokud to ovšem z okolností daného případu plyne, přechází nebezpečí škody na kupujícího od okamžiku, kdy došlo k předání zboží dopravci, který vystavil dokumenty, jež zakládají přepravní smlouvu. V případě, že prodávající v okamžiku uzavření kupní smlouvy věděl či mohl vědět, že došlo ke ztrátě nebo poškození zboží a neinformoval o tom kupujícího, nese pak prodávající nebezpečí ztráty či poškození zboží on.²⁷²

²⁶⁸ Ibid, čl. 66.

²⁶⁹ Ibid, čl. 67.

²⁷⁰ Rozhodnutí argentinského odvolacího soudu ze dne 31.10.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951031a1.html>.

²⁷¹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Córdobě ze dne 31.10.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/971031s4.html>.

²⁷² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 68.

Pokud nastane situace, kterou neupravují články 67-68 Vídeňské úmluvy, přejde nebezpečí na kupujícího v okamžiku, kdy dojde k převzetí zboží, nebo pokud nepřevzme kupující zboží včas, tak v okamžiku, kdy má možnost nakládat se zbožím a dojde k porušení smlouvy ze strany kupujícího tím, že nepřevzme dodávku zboží. Pokud má ovšem kupující povinnost převzít zboží v odlišném místě, než kde má prodávající místo podnikání, dojde k přechodu nebezpečí v okamžiku, kdy mělo dojít ke splnění dodávky a kupující se dozví, že má možnost v daném místě nakládat se zbožím. Pokud jde o smlouvu ohledně zboží, jež v ní není identifikováno, má se za to, že má kupující možnost nakládat se zbožím až tehdy, kdy je jednoznačně identifikováno pro účel smlouvy.²⁷³ Soud v Duisburgu judikoval, že článek 69 Vídeňské úmluvy se vztahuje na případy, kdy je zboží k převzetí pro kupujícího v místě podnikání prodávajícího.²⁷⁴ Článek 69 Vídeňské úmluvy tedy dopadá pouze na situace, které nejsou upraveny články 67 a 68, nejedná se tedy o případ, kdy je do smlouvy o koupi zahrnuta i přeprava zboží, a případ, kdy je kupní smlouva uzavřena v době, kdy je zboží přepravováno. Pokud podle článku 70 Vídeňské úmluvy dojde k podstatnému porušení smlouvy ze strany prodávajícího, ustanovení předchozích článků, tj. 67 až 69, nemají vliv na nároky kupujícího plynoucí z tohoto porušení smlouvy.²⁷⁵ Ač se jedná o velice stručné ustanovení, jeho význam je zásadní, neboť upravuje vztah podstatného porušení smlouvy a přechodu nebezpečí.

3.6.5 Společná ustanovení CISG o povinnostech prodávajícího a kupujícího

Společná ustanovení k povinnostem prodávajícího a kupujícího jsou upravena v části III kapitole V Vídeňské úmluvy, jedná se o články 71 až 88. Dále je kapitola rozdělena do šesti oddílů s názvy: Ohrožení plnění smlouvy a smlouvy s dílčím plněním, Náhrada škody, Úroky, Vyloučení odpovědnosti, Účinky odstoupení od smlouvy a Zachování zboží.

V oddíle I této kapitoly jsou upravena ohrožení plnění smlouvy a smlouvy s dílčím plněním.

Strana může pozastavit plnění jejích povinností v případě, že se po uzavření smlouvy stane evidentním, že druhá strana nebude plnit podstatnou část jejích povinností v důsledku

²⁷³ Ibid, čl. 69.

²⁷⁴ Rozhodnutí nižšího soudu v Duisburgu ze dne 13.4.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000413g1.html>.

²⁷⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 70.

nedostatku své způsobilosti k poskytnutí plnění či úvěruschopnosti, anebo v důsledku svého chování při přípravování či plnění smlouvy. Pokud zboží bylo prodávajícím odesláno před tím, než vyšly najevo důvody z čl. 71 odst. 1, má prodávající možnost zabránit v předání zboží kupujícímu, i v případě, že má kupující dokumenty, díky nimž je oprávněn k tomu, aby mu bylo zboží vydáno. V případě, že strana pozastaví plnění, má okamžitou povinnost to oznámit druhé straně a je povinna dál plnit v případě, že od druhé strany obdrží přiměřené zajištění, že splní své povinnosti.²⁷⁶ Ustanovení čl. 71 je třeba vykládat v souvislosti s články 72 a 73.

Dále je upraveno v čl. 72 právo na odstoupení od smlouvy. Znění Vídeňské úmluvy v českém jazyce vyhlášené ve sbírce zákonů neobsahuje článek 72 odst. 3, ač je tento článek obsažen v anglickém znění a v praxi se toto ustanovení aplikuje.²⁷⁷ Pro účely této práce znění třetího odstavce překládám z anglického znění.

Pokud je zřejmé již před plněním smlouvy, že některá strana podstatně poruší smlouvu, má druhá strana možnost odstoupit od smlouvy. V případě, že nehrozí prodlení, má to strana, jež zamýšlí odstoupit od smlouvy, oznámit druhé straně a dát jí možnost opatřit si přiměřené zajištění řádného plnění. Požadavky z čl. 72 odst. 2 se nepoužijí v případě, že některá ze stran prohlásila, že nebude plnit své povinnosti.²⁷⁸ Jako případ takového hrozícího podstatného porušení je například případ, kdy kupující nezplatí kupní cenu prodávajícímu ještě z předcházející smlouvy i přes upomínání ze strany kupujícího, nereagování ze strany prodávajícího na návrh k upravení předchozího závazku v rámci nové smlouvy.²⁷⁹

Pokud poruší některá ze stran smlouvu, která zakládá dílčí dodávky způsobem, že nejsou splněny povinnosti v případě jednoho z dílčích plnění, a jedná se o podstatné porušení, má druhá strana možnost v rozsahu daného dílčího plnění odstoupit od smlouvy. Pokud vyvolá

²⁷⁶ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 71.

²⁷⁷ Např. v Rozhodnutí Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 30.1.1996, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960130c1.html>.

²⁷⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 72.

²⁷⁹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Düsseldorfu ze dne 14.1.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940114g1.html>.

jedna ze stran v druhé straně důvodné obavy nesplněním svého dílčího plnění, že bude smlouva podstatným způsobem porušena ohledně budoucího plnění, má druhá strana možnost odstoupit od smlouvy v rozsahu budoucího plnění za předpokladu, že od smlouvy odstoupí v přiměřené lhůtě. Pokud již kupující od smlouvy odstoupil v rozsahu některé z dodávek, má možnost rovněž odstoupit od již dodaných dodávek či budoucích dodávek, pokud by takové dodávky nemohly být použity k účelu, který byl obmyslen v okamžiku uzavření smlouvy.²⁸⁰ K tomu, aby se jednalo o smlouvu s dílčími dodávkami zboží, je třeba, aby tato smlouva stanovila nejméně dvě plnění, která na sebe časově navazují.²⁸¹

Články 74 až 77 upravují náhradu škody.

Do náhrady škody způsobené některé ze stran v důsledku porušení smlouvy je zahrnuta částka, která odpovídá ztrátě, ke které se přičítá ušlý zisk. Výše náhrady však nesmí být vyšší než ztráta a ušlý zisk, která byla stranou porušující smlouvu předvídána v okamžiku uzavření smlouvy s tím, že se zohledňují skutečnosti, o kterých porušující strana věděla.²⁸² Škodu vzniklou devalvací měny nelze nahradit úroky z prodlení, neboť v rámci míry úroků z prodlení je již zohledněna míra inflace.²⁸³

Pokud některá ze stran odstoupí od smlouvy a kupující již v přiměřené době od odstoupení od smlouvy zakoupil náhradní zboží, nebo prodávající již dané zboží prodal, má strana, která uplatňuje náhradu škody, možnost požadovat od druhé strany uhrazení částky ve výši rozdílu mezi smluvní kupní cenou a kupní cenou dohodnutou v jiném obchodě, spolu s náhradou jiné škody dle článku 74 Vídeňské úmluvy.²⁸⁴ Článek 75 tedy upravuje určování náhrady škody v relativně konkrétních situacích po tom, co byla smlouva zrušena a potom,

²⁸⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 73.

²⁸¹ Rozhodnutí obchodního soudu v Curychu ze dne 30.11.1998, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/981130s1.html>.

²⁸² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 74.

²⁸³ Rozhodnutí odvolacího soudu v Düsseldorfu ze dne 14.1.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940114g1.html>.

²⁸⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 75.

co došlo ke koupi náhradního zboží, nebo došlo již k prodání zboží ze strany prodávajícího. Vypočtení náhrady škody je v porovnání s vypočtením podle článku 74 relativně jednodušší, protože zde není předpoklad předvídatelnosti škody.²⁸⁵ Věřitel nemá povinnost realizovat náhradní obchod, tuto povinnost má pouze v případě, že by tím bylo možné odvrátit rozsáhlou škodu.²⁸⁶ Nahrazování následné škody, kterou způsobila vada zboží, je třeba vykládat podle ustanovení článku 74.²⁸⁷

Pokud dojde k odstoupení od smlouvy s obvyklou cenou zboží, má strana, jež uplatňuje náhradu škody, možnost v případě, že nekoupila nebo neprodala zboží dle čl. 75 Vídeňské úmluvy, požadovat od druhé strany rozdíl mezi smluvně stanovenou kupní cenou a běžnou cenou, která je platná v době, kdy došlo k odstoupení od smlouvy, spolu s náhradou další škody podle čl. 74 Vídeňské úmluvy. Pokud ovšem strana uplatňující náhradu škody odstoupila od smlouvy až po okamžiku převzetí zboží, je rozhodující běžná cena, která je platná v okamžiku převzetí. Běžná cena je cena, jež je převládající v místě, kam má být zboží dodáno; pokud taková cena není, pak rozhoduje běžná cena v přiměřeném náhradním místě s tím, že se zohledňuje rozdíl v nákladech na dopravu zboží.²⁸⁸ V případě, že není možné zjistit běžnou cenu zboží, je třeba aplikovat pro stanovení výše náhrady škody článek 74 Vídeňské úmluvy.²⁸⁹

Ustanovení článků 75 a 76 Vídeňské úmluvy jsou ve vztahu k článku 74 zvláštními ustanoveními.

V případě, že některá ze stran uplatní porušení smlouvy, má tato strana povinnost provést přiměřená opatření k minimalizaci ztráty a ušlého zisku vzniklého porušením smlouvy. Pokud

²⁸⁵ TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4, s. 335.

²⁸⁶ Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 8.2.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950208g1.html>.

²⁸⁷ Rozhodčí nález Mezinárodního arbitrážního soudu při Mezinárodní obchodní komoře ze dne 20.12.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/991220i1.html>.

²⁸⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 76.

²⁸⁹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Celle ze dne 2.9.1998, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/980902g1.html>.

tak neučiní, strana, jež způsobila porušení smlouvy, má možnost se domoci jejího snížení v míře, v jaké škoda měla být zmenšena.²⁹⁰ Zdůvodněním pro tento článek je skutečnost, že by poškozená strana neměla být kompenzována za náhradu škody, které šlo předejít.²⁹¹ Přiměřená opatření jsou vykládána jako taková, která by v dobré víře provedla rozumná osoba v dané situaci a za daných okolností.²⁹² Tohoto článku se ovšem použije pouze v případě, že strana uplatňující porušení smlouvy věděla o hrozícím porušení smlouvy.²⁹³

V oddíle III části III kapitole V Vídeňské úmluvy je obsažena úprava úroků. Čl. 78 stanoví, že pokud dojde ke zpoždění s placením kupní ceny či odlišné peněžní částky, druhá strana má nárok na úroky z prodlení, a zároveň tím nedojde k dotčení nároků na náhradu škody dle čl. 74 Vídeňské úmluvy.²⁹⁴ V praxi došlo k nepřiznání úroků z náhrady soudního řízení podle vnitrostátního procesního práva.²⁹⁵ Pokud dojde ke zrušení smlouvy, spolu se smlouvou zanikne i nárok na zaplacení kupní ceny. Prodávající tedy nemá právo požadovat úroky, které měly vzniknout mezi splatností a nabytím účinnosti zrušení smlouvy.²⁹⁶ Pro výši úrokové sazby je třeba použít vnitrostátní právo, na konkrétní úrokové sazbě se státy při přijímání Vídeňské úmluvy nedohodly.²⁹⁷ Bylo by dle mého názoru dobré, kdyby Vídeňská úmluva

²⁹⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 77.

²⁹¹ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 26.9.2012, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/120926g1.html>.

²⁹² Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 6.2.1996, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960206a3.html>.

²⁹³ Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 26.9.2012, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/120926g1.html>.

²⁹⁴ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 78.

²⁹⁵ Rozhodnutí nizozemského odvolacího soudu v Arnhemu ze dne 21.3.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060321n1.html>.

²⁹⁶ Rozhodčí náleží Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 22.8.2005, dostupné z: <http://www.cisg-online.ch/content/api/cisg/display.cfm?test=1711>.

²⁹⁷ Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 19.10.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061019g2.html>.

určení výše úroků obsahovala, neboť bez jakékoli úpravy výše úroků nezbyvá smluvním stranám, než zjišťovat výši úroků ve vnitrostátních předpisech.

Následující oddíl, tj. oddíl IV části III kapitoly V upravuje vyloučení odpovědnosti v člancích 79 a 80 Vídeňské úmluvy.

Strana nemá odpovědnost za nesplnění povinnosti v případě, že dojde k prokázání, že povinnost nesplnila v důsledku překážky, která nebyla závislá na vůli této strany, a jestliže nelze rozumně předpokládat, že s touto překážkou počítala v okamžiku uzavření smlouvy, popř. že by danou překážku mohla odvrátit či překonat. V případě, že třetí osoba, která byla pověřena stranou k plnění smluvního závazku nebo jen části, způsobila nesplnění smluvní povinnosti, je odpovědnost této třetí osoby vyloučena jen za předpokladu, že strana není odpovědná podle čl. 79 odst. 1 a osoba, která byla stranou pověřena ke splnění povinností by nebyla odpovědná v případě, že by se ustanovení čl. 79 odst. 1 vztahovalo na ni. Vyloučená odpovědnost je účinná po dobu trvání překážky. Jestliže strana neplní povinnost, má tato strana povinnost oznámit druhé straně danou překážku a důsledky, které tato překážka má na způsobilost strany plnit povinnost. Pokud není druhé straně toto oznámení doručeno v přiměřené lhůtě od okamžiku, kdy se strana neplnící povinnost dozvěděla o překážce, má neplnící strana odpovědnost za vzniklou škodu. Toto není překážkou k tomu, aby jakákoli strana vykonávala i další právo než nárok na náhradu škody dle Vídeňské úmluvy.²⁹⁸ Ač byly v praxi četné pokusy pro vyloučení odpovědnosti podle článku 79, úspěšné případy jsou velice vzácné.²⁹⁹

²⁹⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 79.

²⁹⁹ Například Rozhodnutí obchodního soudu v Curychu ze dne 10.2.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990210s1.html>, Rozhodnutí obvodního soudu v Besançonu ze dne 19.1.1998, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/980119f1.html>, Rozhodnutí federálního obvodního soudu ze dne 6.7.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040706u1.html>, Rozhodnutí krajského soudu ve Willisau ze dne 12.3.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040312s1.html>, Rozhodnutí belgického kasačního soudu ze dne 19.6.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090619b1.html>.

Uplatnění nároků z nesplnění povinností druhou stranou nelze uplatňovat stranou v rozsahu, v jakém bylo nesplnění povinností způsobeno jednáním či opomenutím této strany.³⁰⁰ Pokud věřitel znemožní splnění povinností dlužníka, nemůže se s úspěchem dovolávat nesplnění těchto povinností.³⁰¹

Pokud některá ze stran odstoupí od smlouvy, povinnosti stran podle smlouvy kromě nároků na náhradu škody zanikají. Dotčena nejsou ustanovení, která upravují řešení sporů a ustanovení, která upravují práva a povinnosti stran v případě odstoupení od smlouvy. Pokud strana částečně nebo zcela splnila smlouvu, má právo od druhé strany požadovat to, co dodala či zaplatila. Pokud obě strany mají povinnost vracet plnění, mají povinnost tak učinit současně.³⁰² Podle čl. 81 Vídeňské úmluvy zaniká povinnost dodat zboží a povinnost zaplatit kupní cenu spolu s dalšími dohodnutými povinnostmi.³⁰³ Podle druhého odstavce mají strany povinnost navrátit všechna plnění. Toto se vztahuje na všechno, co si strany dodaly a zaplatily.³⁰⁴

V případě, že kupující nemůže zboží vrátit prodávajícímu ve stavu, v jakém jej obdržel, jeho právo na odstoupení od smlouvy či právo požadovat, aby mu bylo dodáno náhradní zboží, zaniká. Toto neplatí v případech, kdy kupující nemůže vrátit zboží ve stejném stavu, což nezpůsobil svým jednáním či opomenutím; nebo jestliže se zboží poničilo částečně nebo zcela v následku prohlídky dle článku 38 Vídeňské úmluvy; nebo v případě, že kupující prodal zboží částečně nebo zcela při obvyklém použití dřív, než byly zjištěny vady, anebo v případě, že kupující pozměnil zboží při obvyklém používání.³⁰⁵ Pro případ nemožnosti

³⁰⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 80.

³⁰¹ Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 8.2.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950208g1.html>.

³⁰² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 81.

³⁰³ Rozhodnutí švýcarského obchodního koutu v Curychu ze dne 5.2.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970205s1.html>.

³⁰⁴ Rozhodnutí odvolacího soudu v Celle ze dne 24.5.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950524g1.html>.

³⁰⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 82.

vrácení zboží způsobeného prohlídkou je nutné, aby došlo k prohlídce, a to i v případech, kdy zboží vzhledem ke své podstatě nemůže být zcela prohlédnuto, například v případě konzerv³⁰⁶ či chemikálií.³⁰⁷

Pokud zanikne právo kupujícího na odstoupení od smlouvy nebo požadovat dodání náhradního zboží dle č. 82 Vídeňské úmluvy, zůstává zachováno právo kupujícího uplatnit nárok všemi jinými prostředky, které kupující podle Vídeňské úmluvy má.³⁰⁸ Rakouský nejvyšší soud judikoval, že v souladu s článkem 50 Vídeňské úmluvy po odstoupení od smlouvy dle článku 49 Vídeňské úmluvy má kupující možnost požadovat slevu až na nulu, pokud zboží nemělo vůbec žádnou hodnotu.³⁰⁹

V případě, že má prodávající povinnost vrátit kupní cenu, má zároveň povinnost k zaplacení úroků od okamžiku zaplacení kupní ceny ze strany kupujícího. Kupující má povinnost nahradit prodávajícímu veškerý prospěch získaný ze zboží či částí zboží, pokud má povinnost vrátit zboží nebo část zboží, nebo v případě, že je pro něj nemožné navrácení všeho zboží či části zboží ve stavu, v jakém je převzal, ale i přesto odstoupil od smlouvy nebo požádal o dodání náhradního zboží od prodávajícího.³¹⁰ Prodávající s právem na zrušení smlouvy má povinnost zúročení kupní ceny podobně, jako kupující s oprávněním požadovat náhradní plnění má povinnost zužitkování výhod, které plynou z držby zboží s vadami.³¹¹

³⁰⁶ Rozhodnutí kantonského odvolacího soudu v Basileji ze dne 22.8.2003, dostupné ze dne: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/030822s1.html>.

³⁰⁷ Rozhodnutí amerického federálního odvolacího soudu ze dne 11.6.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/030611u1.html#cx>.

³⁰⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 83.

³⁰⁹ Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 23.5.2005, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050523a3.html>.

³¹⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 84.

³¹¹ Rozhodnutí obvodního soudu v Saane ze dne 20.2.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970220s1.html>.

Oddíl VI části III kapitoly V upravuje zachování zboží, jedná se o články 85 až 88 Vídeňské úmluvy. Tyto články upravují povinnost zachovávat zboží v situaci, kdy nebyly kupujícím převzaty nebo byly odmítnuty.

Pokud je kupující v prodlení s převzetím dodávky zboží nebo je v prodlení s placením kupní ceny v případě, kdy má dojít k uskutečnění zaplacení kupní ceny a dodání zboží souběžně, a prodávající má zboží u sebe nebo může se zbožím nakládat, má prodávající povinnost učinit opatření přiměřeně okolnostem případu pro zachování zboží. Proávající má právo zboží zadržet v případě, že mu nejsou ze strany kupujícího uhrazeny přiměřené náklady.³¹² Článek 85 Vídeňské úmluvy tedy stanoví situace, ve kterých je prodávající povinen zachovat zboží do doby, než budou předány kupujícímu.

Prodejce má podle článku 88 odst. 1 právo k omezení doby pro zachování zboží, podle odstavce 2 má dokonce povinnost tak učinit. Například bylo judikováno, že uchovávání dřeva po více než tři měsíce je považováno za nepřiměřené.³¹³

Pokud některá ze stran poruší svoji povinnost k zachování zboží stanovenou v člancích 85 a 86 Vídeňské úmluvy, nemůže se pak dovolávat náhrady škody za zhoršení zboží, a to ani v situaci, kdy riziko již přešlo na druhou stranu.³¹⁴

V případě, že kupující obdržel zboží a má v úmyslu uplatnit své právo zboží odmítnout, musí učinit opatření přiměřeným způsobem k danému případu, aby došlo k zachování zboží. Kupující má právo zadržet zboží v případě, že mu nejsou prodávajícím uhrazeny přiměřené náklady. Pokud má kupující možnost nakládat s odeslaným zbožím v místě určení a dojde k uplatnění práva odmítnout zboží, má povinnost zboží převzít a na účet prodávajícího ho mít u sebe, pokud takto může činit bez zaplacení kupní ceny a při absenci nepřiměřených obtíží či výloh. Toto však neplatí v situaci, kdy je prodávající přítomen v místě určení nebo v případě,

³¹² Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 85.

³¹³ Rozhodnutí odvolacího soudu v Antverpách ze dne 24.4.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060424b1.html>.

³¹⁴ Rozhodčí nález Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 6.9.1996, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960906c1.html>.

že je v tomto místě osoba prodávajícím zmocněna k převzetí péče o zboží.³¹⁵ Článek 86 stanovuje povinnost kupujícího k zachování zboží v situaci, kdy zboží obdržel, leč nemá v úmyslu si zboží nechat, za okolností vymezených v druhém odstavci má povinnost zboží převzít.

Články 86 a 87 Vídeňské úmluvy dále rozvádí detaily k povinnostem zachování zboží pro prodávajícího a kupujícího.

Strana s povinností činit opatření pro zachování zboží, má možnost uložit zboží ve skladišti třetí osoby na účet druhé strany. Náklady na toto uložení však nesmí být nepřiměřené.³¹⁶ Strana má tedy možnost, nikoli povinnost, k uložení zboží u třetí osoby, jediným omezením jsou zde náklady, které nesmí být nepřiměřené.

Podle článku 87 Vídeňské úmluvy má strana zachovávající zboží právo na úrok z částky, jež má být vrácena.³¹⁷

Strana s povinností zachování zboží podle čl. 85 či 86 Vídeňské úmluvy má možnost prodat zboží vhodným způsobem v případě, že druhá strana je v nepřiměřeném prodlení s převzetím zboží nebo je v prodlení se zpětným převzetím zboží či s placením kupní ceny nebo nákladů ze zachování zboží v situaci, že druhá strana byla přiměřeně vyrozuměna o úmyslu prodání zboží. Pokud se jedná o zboží podléhající rychlé zkáze, nebo by byly se zachováním zboží nepřiměřené náklady, má strana s povinností zachování zboží dle čl. 85 či 86 Vídeňské úmluvy učinit přiměřená opatření k jeho prodeji. Jestliže je to v dané situaci možné, má strana povinnost učinit oznámení druhé straně o úmyslu zboží prodat. Strana, jež zboží prodala, má právo k ponechání si částky odpovídající přiměřeným nákladům za zachování zboží z výtěžku za prodané zboží a má povinnost druhé straně dát zbytek z výtěžku.³¹⁸ Strana, jež prodala zboží svépomocí, a která neoznámila svůj úmysl druhé straně, a této straně vznikne škoda, která

³¹⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 86.

³¹⁶ Ibid, čl. 87.

³¹⁷ Rozhodnutí odvolacího soudu v Lublani ze dne 14.12.2005, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/051214sv.html>.

³¹⁸ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, čl. 88.

by nevznikla v případě, kdy by jí byl zamýšlený prodej oznámen, má povinnost druhou stranu kompenzovat za vzniklou škodu.³¹⁹ Prodej zboží musí být uskutečněn v případě, kdy jeho zachování přináší nepřiměřené náklady. Pro určení, zda se o takové náklady jedná, se musí zohlednit specifika daného případu. Například bylo v jednom již výše uvedeném případě judikováno, že zachování dřeva po dobu delší než tři měsíců je nepřiměřené³²⁰, zachování chemikálií po dobu více než tři let bylo shledáno jako nepřiměřené.³²¹

3.7 Mezery a jejich vyplňování

Vídeňská úmluva však pro svůj relativně stručný obsah neupravuje řadu otázek. V případě, kdy není některá materie upravena Vídeňskou úmluvou, hovoříme o mezerách.

Abychom mohli hovořit o mezerách v rámci Vídeňské úmluvy, je třeba, aby tyto mezery splňovaly dvě podmínky. Zaprvé, musí se v daném případě jednat o otázku, která spadá do předmětu úpravy Vídeňské úmluvy. Zadruhé, daná otázka není Vídeňskou úmluvou explicitně upravena.³²²

Vídeňská úmluva ve svém článku 7 odst. 2 stanoví pravidlo pro vyplňování mezer – tento pojem označuje otázky spadající do působnosti Vídeňské úmluvy, ale nejsou ustanoveními Vídeňské úmluvy výslovně upraveny. Tyto mezery by měly být primárně vyplňovány pomocí obecných zásad, na kterých je Vídeňská úmluva založena. Podle některých názorů jsou to principy UNIDROIT, které představují ony zásady; čl. 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy však odkazuje na zásady samotné Vídeňské úmluvy, neodkazují na žádný externí soubor pravidel. Principy UNIDROIT mohou být zohledňovány pro zpřesňování zásad, které jsou vyvozeny z Vídeňské

³¹⁹ Rozhodnutí obvodního soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 5.12.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061205g1.html>.

³²⁰ Rozhodnutí odvolacího soudu v Antverpách ze dne 24.4.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060424b1.html>.

³²¹ Rozhodčí nález Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) v Šen-čenu ze dne 6.6.1991, dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/wais/db/cases2/910606c1.html#cx>.

³²² ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2006. *Právo mezinárodního obchodu*. Vyd. 2., aktualiz. a dopl. Praha: ASPI. ISBN 80-735-7196-X, s. 267.

úmluvy.³²³ Požadavky, aby UNCITRAL vydal formální doporučení, aby principy UNIDROIT byly používány k výkladu a doplnění Vídeňské úmluvy nejsou na místě, neboť takové požadavky jsou v rozporu se zásadou samostatného výkladu Vídeňské úmluvy.³²⁴

Mezerou v rámci Vídeňské úmluvy může být úprava, jež je zcela opomenuta obsahem Vídeňské úmluvy, nebo je upravena Vídeňskou úmluvou částečně, avšak nedostatečně.³²⁵

Příkladem mezery v rámci Vídeňské úmluvy může být výše uvedená úroková míra, stanovená v článku 78 Vídeňské úmluvy. Článek pouze stanoví, že úrok vyvstává v případě nezaplacení kupní ceny, text Úmluvy ale již nestanoví, odkdy úrok běží, jaká je úroková míra, jestli se jedná o úrok prostý či jiný. Dalším příkladem mezery v rámci Vídeňské úmluvy, byť se jedná o materii upravenou více než úrok, může být podstatné porušení smlouvy podle článku 25. Článek 25 Vídeňské úmluvy sice stanoví, kdy je porušení smlouvy podstatné, ale pouze stroze a nekonkrétně.³²⁶

Co se týče vyplňování mezer, v legislativní praxi existují tři způsoby, jimiž jsou: úprava zcela uzavřená, úprava zcela otevřená a úprava kombinovaná. Úprava zcela uzavřená je úprava pomocí pravidel a obecných principů, na kterých je daná unifikovaná norma založena s tím, že je vyloučeno použití vnitrostátního práva. Tento princip byl typický pro Haagské úmluvy.³²⁷

Dále existuje úprava zcela otevřená. V rámci této metody je pro vyplňování mezer používáno národní autonomní právo, které se určí prostřednictvím unifikovaných kolizních norem anebo

³²³ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0, s.25-26.

³²⁴ SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4, s. 132.

³²⁵ BRIDGE, M. G., 2017. *The International Sale of Goods*. 4. vydání. New York, NY: Oxford University Press. ISBN 978-019-8792-703, s. 602.

³²⁶ BRIDGE, M. G., 2017. *The International Sale of Goods*. 4. vydání. New York, NY: Oxford University Press. ISBN 978-019-8792-703, s. 602.

³²⁷ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2006. *Právo mezinárodního obchodu*. Vyd. 2., aktualiz. a dopl. Praha: ASPI. ISBN 80-735-7196-X, s. 268.

pomocí národního mezinárodního práva soukromého. Tento princip platil pro Všeobecné dodací podmínky Rady vzájemné hospodářské pomoci.³²⁸

Úprava kombinovaná je pro tuto práci nejrelevantnější, neboť tato úprava je typická pro Vídeňskou úmluvu, konkrétně pro ustanovení článku 7 odst. 2.

Smluvní strany mají možnost si podle článku 6 Vídeňské úmluvy upravit obsah smlouvy, nebo ustanovení Vídeňské úmluvy. V první řadě se tedy v souladu se zásadou autonomie vůle při vyplňování mezer Vídeňské úmluvy uplatní smluvní ustanovení stran. V případě, že takové ustanovení smluvních stran není a Vídeňská úmluva danou problematiku výslovně neřeší, je třeba v souladu s článkem 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy použít obecných zásad, na kterých je Vídeňská úmluva založena.

Základní zásady, které byly z Vídeňské úmluvy vyvozeny, jsou zejména zásada autonomie vůle pramenící z článku 6, zásada bona fides pramenící z článku 7, zásada hodnocení jednání osoby objektivními kritérii pramenící z článku 8, zásada vzájemné informační povinnosti stran podle článků 72 a 79, zásada zákazu zneužívání práv a zásada náhrady utrpěných škod podle článku 74 Vídeňské úmluvy.³²⁹

V případě, že takové použitelné zásady nejsou, je třeba podle článku 7 odst. 2 pomocí mezinárodního práva soukromého určit rozhodný právní řád pro daný případ a použít ustanovení tohoto právního řádu. Tato varianta je však samotnou Vídeňskou úmluvou zmiňovaná jako nejzazší možnost a z toho i lze dovodit, že je variantou nejméně žádoucí.

Pro vyplňování mezer Vídeňské úmluvy je také třeba brát v úvahu zvyklosti, na kterých se strany dohodly, a mezi stranami zavedenou praxi, kterými jsou smluvní strany podle článku 9 Vídeňské úmluvy vázány.

Mezery v rámci Vídeňské úmluvy jsou dle mého názoru jednou z jejich největších slabostí, která jde ale nevyhnutelně ruku v ruce se skutečností, že se jedná o dokument, který byl zamýšlen jako unifikační pro co největší množství signatářských států.

³²⁸ Ibid, s. 268.

³²⁹ Ibid, s. 269.

3.8 Význam Vídeňské úmluvy

Přestože se jedná o doposud nejvýznamnější mezinárodní unifikaci týkající se kupní smlouvy, v obchodní praxi se nejedná o právní úpravu, jejíž pozice by byla jednoznačná a kterou by obchodníci vždy preferovali před národním právem.³³⁰ Už byla učiněna řada pokusů na mezinárodní i národní úrovni k zachycení důvodů, proč tomu tak je.³³¹ Mimo nevyužívání Vídeňské úmluvy ze strany obchodníků je také třeba zmínit i legislativu, kde se spíše než snaha rozšiřovat unifikaci objevují tendence k hledání jiných úprav smlouvy či konkrétních typů smluv.³³² Zmínit lze například snahy Evropské unie o vznik regionální právní úpravy mezinárodní koupě zboží.³³³ Jedná se o jistý návrat regionalismu v situacích, kdy dané státy mají podobnou právní úpravu, nebo v situacích, kdy mají státy právní úpravy odlišné od koncepcí jednotných univerzálních právních úprav, a pro vzájemný obchod vytvoří svoji odlišnou úpravu. Dalším případem je unifikace z ekonomických důvodů, aby došlo ke zlevnění transakcí a případných sporů. Vyhýbání se používání unifikované právní úpravy v praxi jde označit za paradox, neboť využití jednotné právní úpravy je jednodušší a bližší úpravě vztahů mezi účastníky mezinárodních obchodních transakcí; rovněž je aplikace unifikovaného práva ve srovnání s použitím cizího vnitrostátního práva použitého v důsledku kolizní normy bližší rozhodování soudů i rozhodců. Důvodů pro neužívání je celá řada, z těch mimoprávních je to zejména neznalost mechanismu aplikace Vídeňské úmluvy, nebo popřípadě neznalost obsahu této úmluvy. Další důvody jsou politické a ekonomické, díky nimž státy přijímají regionální sjednocení právní úpravy. Mimo snah o unifikaci na úrovni Evropské unie je ve světě trend unifikací také v rámci MERCOSUR (sdružuje státy Latinské Ameriky) a v rámci

³³⁰ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 13.

³³¹ FERRARI, Franco, 2008. *The CISG and its impact on national legal systems*. Munich: Sellier. ISBN 978-3-86653-078-2, s. 171-206.

³³² ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 13–14.

³³³ Zpráva o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společné evropské právní úpravě prodeje (COM(2011)0635 – C7-0329/2011 – 2011/0284(COD)), 2013. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0301+0+DOC+XML+V0//CS#title1>.

organizace OHADA (sdružuje státy střední a západní Afriky). Mezi důvody právní patří zejména mezery v právní úpravě Vídeňské úmluvy, nutnost aplikovat kolizní normy spolu s Vídeňskou úmluvou, vazba na nestátní právo, chybějící obecná úprava závazkového práva (neexistuje úprava pro řadu institutů jako je například započtení a postoupení pohledávky).³³⁴ Dne 21. 3. 2018 uzavřelo 44 afrických zemí zónu volného obchodu CFTA (z anglického „*Continental Free Trade Area*“), jedná se o vytvoření největší zóny volného obchodu od vzniku Světové obchodní organizace v roce 1995, celkem se bude dotýkat 1,2 miliardy obyvatel Afriky. Chybějící významnou zemí je Nigérie. Vzorem pro tuto dohodu je Evropská unie, konečnou fází integrace by měl být celoafrický společný trh a hospodářská a měnová unie podle vzoru Evropské unie.³³⁵ Tato aktuální skutečnost opět spíše odráží trend regionální spolupráce. Vídeňská úmluva v současnosti upravuje většinu mezinárodního obchodu se zbožím, k čemuž přispívá i fakt, že signatářskými státy jsou téměř všechny rozvinuté ekonomiky a země s největším podílem na světovém HDP.

Ačkoliv je Vídeňská úmluva nejzásadnější právní úpravou v oblasti mezinárodní kupní smlouvy, v jejím používání lze spíše spatřovat negativní trend. Smluvní strany mezinárodní kupní smlouvy Vídeňskou úmluvu často vylučují a svůj právní vztah podřizují národnímu právu.³³⁶ Důvodem pro snižování použití se zabývá řada odborných publikací.³³⁷ Rovněž lze pozorovat spíše trend vytváření nových regionálních úprav mezinárodní kupní smlouvy

³³⁴ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 14.

³³⁵ Forty-four countries sign historic African Union free trade agreement, 2018. *Africanews* [online]. Kigali: Africanews [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <http://www.africanews.com/2018/03/21/forty-four-countries-sign-historic-africa-union-free-trade-agreement/>. Afriku propojí zóna volného obchodu. Vzniká trh pro více než miliardu lidí, 2018. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, 21.3.2018 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2426926-afriku-propoji-zona-volneho-obchodu-vznika-trh-pro-vice-nez-miliardu-lidi>.

³³⁶ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Tereza KYSELOVSKÁ, 2013. *K některým vývojovým otázkám mezinárodního práva soukromého*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6455-3, s.173.

³³⁷ Např. FERRARI, Franco, 2008. *The CISG and its impact on national legal systems*. Mnichov: Sellier European Law Publishers. ISBN 38-665-3078-1, ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6.

než prohlubování unifikace prostřednictvím podporování aplikace Vídeňské úmluvy.³³⁸ Lze se však setkat i s podporou užívání Vídeňské úmluvy a její jednotné aplikace.³³⁹ Podpurnou roli hraje bezesporu databáze Pace Law School³⁴⁰, nebo mezinárodní studentská soutěž Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot³⁴¹.

Jedním z důvodů, proč se smluvní strany od použití Vídeňské úmluvy odchylují, mohou být problémy s interpretací Vídeňské úmluvy, ačkoli Vídeňská úmluva obsahuje v člancích 7 a 8 interpretační pravidla.³⁴² Interpretaci Vídeňské úmluvy je třeba odlišovat od interpretace smlouvy a úkonů stran.³⁴³ Při interpretaci úkonů stran je třeba mimo článku 8 přihlížet k článku 7 a zároveň brát v úvahu, že se jedná o mezinárodní úmluvu, a tedy, že se jedná o významnou právní normu. Požadavek, aby byla Vídeňská úmluva vykládána jednotně, je špatně realizovatelný, neboť je k tomu třeba, aby byla úmluva vykládána odlišně od vnitrostátního práva a aby výkladové metody nebyly podmíněny vnitrostátním právem rozhodujícího soudu nebo rozhodce a aby výklad pojmů nebyl ovlivňován vnitrostátním právem a byl zohledňován požadavek na jednotnost interpretace. Při výkladu je třeba přihlídnout k mezinárodní povaze ustanovení, potřebě zabezpečit jednotné použití a k zásadě bona fides. Je ovšem obtížné toto dodržet, napomáhají tomuto alespoň soukromé systémy, které monitorují a dávají možnost

³³⁸ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 17-18.

³³⁹ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Tereza KYSELOVSKÁ, 2013. *K některým vývojovým otázkám mezinárodního práva soukromého*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6455-3, s.173.

³⁴⁰ Institute of International Commercial Law, 2018. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/>.

³⁴¹ The Annual Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, 2018. *Association for the Organisation and Promotion of the Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot* [online]. New York: Association for the Organisation and Promotion of the Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://vismoot.pace.edu/>.

³⁴² ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 37.

³⁴³ ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2006. *Právo mezinárodního obchodu*. Vyd. 2., aktualiz. a dopl. Praha: ASPI. ISBN 80-735-7196-X, 275-280.

uživatelům sledovat judikaturu³⁴⁴, nejznámějšími jsou CISG Database od Pace Institute of International Commercial Law³⁴⁵, CLOUT, který zajišťuje přímo UNCITRAL³⁴⁶ a UNILEX³⁴⁷, který zajišťuje Centre of Comparative and Foreign Law. Vídeňskou úmluvu je třeba vykládat samostatně, a to i v případě, kdy je určitý pojem v Úmluvě totožný s pojmem ve vnitrostátním právu, neboť výrazy používané v mezinárodních smlouvách jsou voleny jako neutrální a nezávislé na vnitrostátním právu signatářských států a opačný přístup by v důsledku způsoboval nejednotnost interpretace u soudů v rámci různých států.³⁴⁸

Při výkladu Vídeňské úmluvy vyvstává řada problémů, například zda je třeba software brát jako zboží ve smyslu Úmluvy, a pokud ano, v jakém rozsahu. Soud například vyjádřil stanovisko, že jediné standardní software lze subsumovat pod pojem zboží dle Vídeňské úmluvy.³⁴⁹ Existují však i názory, že kterýkoli na míru vyvinutý software lze brát jako zboží.³⁵⁰

Další rozpor je ohledně výkladu, která ze stran nese důkazní břemeno podle Vídeňské úmluvy. Italský soud rozhodl, že důkazní břemeno nese strana, k jejímuž prospěchu je prokázání

³⁴⁴ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 38-41.

³⁴⁵ CISG Database, 2018. *Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.iicl.law.pace.edu/cisg/cisg>.

³⁴⁶ Case Law on UNCITRAL Texts (CLOUT), 2018. *UNCITRAL: United Nations Commission on International Trade Law* [online]. Paříž: UNCITRAL [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/case_law.html.

³⁴⁷ UNILEX on CISG & UNIDROIT Principles: International Case Law and Bibliography, 2018. *UNILEX* [online]. Řím: UNILEX [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.unilex.info/>.

³⁴⁸ FERRARI, Franco, 1995. Specific Topics of the CISG in the Light of Judicial Application and Scholarly Writing. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/2ferrari.html>.

³⁴⁹ Rozhodnutí německého odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 26.8.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940826g1.html>.

³⁵⁰ BAZINAS, Spiros, 2005. Uniformity in the Interpretation and the Application of the CISG: The Role of CLOUT and the Digest. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bazinas.html>.

skutečnosti.³⁵¹ Opačný názor zastal Mezinárodní rozhodčí soud při mezinárodní obchodní komoře s tím, že dokazování je třeba podříditi vnitrostátnímu právnímu řádu státu, kde se spor řeší.³⁵²

Sporná je také otázka estoppelu, tedy zda estoppel spadá pod Vídeňskou úmluvu, neboť estoppel sice není ve Vídeňské úmluvě zmíněn, ale lze vyvodit ze zásady bona fides, ze které Vídeňská úmluva vychází; rozdílně se k této otázce postavil americký soud a rakouský mezinárodní rozhodčí soud ve Vídni.³⁵³

Nejasnosti při výkladu Vídeňské úmluvy mohou v důsledku vést strany k rozhodnutí Vídeňskou úmluvu neaplikovat, neboť hlavním důvodem, proč strany chtějí, aby se jejich smlouva řídila Vídeňskou úmluvou, je právní jistota a předvídatelnost v případě řešení sporu.³⁵⁴

3.9 Shrnutí

Vídeňská úmluva, doposud nejvýznamnější mezinárodní úmluva upravující mezinárodní kupní smlouvu, byla přijata 11. dubna 1980 na diplomatické konferenci ve Vídni a účinnou se stala 1. ledna 1988. V současné době má 89 signatářských států. Mezi základní zásady Vídeňské úmluvy patří smluvní autonomie a formální volnost, bona fides, zásada náhrady utrpěných škod, zásada zákazu zneužití práv, zásada vzájemné informační povinnosti, zásada hodnocení jednání osoby objektivními kritérii.

Státy mohou k aplikaci Vídeňské úmluvy přijímat výhrady. Česká republika vůči Vídeňské úmluvě přijala výhradu k článku 1 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy, která se však s účinností od 1. 6. 2018 ruší. Vídeňská úmluva upravuje smlouvu o koupi mezi stranami s místem

³⁵¹ Rozhodnutí italského soudu ve Viveganu ze dne 12.7.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000712i3.html>.

³⁵² Rozhodnutí Mezinárodního rozhodčího soudu při Mezinárodní obchodní komoře č. 6653 ze dne 26.3.1993, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/936653i1.html>.

³⁵³ Rozhodnutí amerického federálního okresního soudu v Illinois ze dne 28.3.2002, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/020328u1.html>, Rozhodnutí Mezinárodního rozhodčího soudu spolkové obchodní komory ve Vídni ze dne 15.6.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940615a3.html>.

³⁵⁴ ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží - ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6, s. 44.

podnikání v odlišných státech, jestliže tyto státy jsou smluvními stranami Vídeňské úmluvy, nebo jestliže má být použito právního řádu některého ze smluvních států Vídeňské úmluvy.

Mezerou v rámci Vídeňské úmluvy se rozumí otázka, která spadá do předmětu Vídeňské úmluvy a která jí není explicitně upravena. Pokud otázku výslovně neupravuje smluvní ujednání ani Vídeňská úmluva, použijí se obecné zásady, na kterých je Vídeňská úmluva založena. Pokud takové zásady nejsou, určí se rozhodný právní řád a použijí se jeho ustanovení.

Přestože je Vídeňská úmluva nejúspěšnější unifikací mezinárodní kupní smlouvy, bývá v praxi často smluvními stranami vylučována. Mezi důvody vylučování lze zařadit neznalost aplikace úmluvy, mezery ve Vídeňské úmluvě, nutnost aplikace kolizní normy spolu s Vídeňskou úmluvou, vazby na nestátní právo, chybějící obecná úprava závazkového práva, a další.

Spíše než unifikační tendence, které by vedly k novelizování nebo rozšíření Vídeňské úmluvy, nebo vytvoření jiné obdobné úmluvy, jsou aktuálnější regionální sjednocení právní úpravy.

Závěr

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo identifikovat mezinárodní kupní smlouvu se zaměřením na definici mezinárodní kupní smlouvy, prameny práva upravující mezinárodní kupní smlouvu a Vídeňskou úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží s bližším zaměřením na uzavírání smlouvy a práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy a relevantní judikaturu, která se k tomu váže, mezery ve Vídeňské úmluvě a význam Vídeňské úmluvy.

Klasická kupní smlouva není univerzálně definována a její definici je třeba hledat v rámci vnitrostátního práva. Český občanský zákoník ji vymezuje jako závazek, v rámci něhož se prodávající zavazuje odevzdat věc, která je předmětem koupě, a umožnit nabytí vlastnického práva k věci kupujícímu, kdežto kupující má povinnost věc převzít a zaplatit kupní cenu.

Pro mezinárodní kupní smlouvu také neexistuje univerzálně přijímaná definice. Mezinárodní kupní smlouva se od klasické kupní smlouvy odlišuje tím, že má vztah k zahraničí, který je označován jako mezinárodní prvek. Jedním ze způsobů, jak mezinárodní kupní smlouvu definovat, je ten, že se jedná o kupní smlouvu, kterou mezi sebou uzavírají strany, které nemají sídlo, respektive místo podnikání, na území stejného státu, anebo zboží, jež je předmětem smlouvy, má být odesláno ze státu do státu jiného, s tím, že strany věděly nebo zřejmě vědět musely, že dané zboží má být opět prodáno, nebo že ho má kupující využít k jiným obchodním účelům.

V rámci mezinárodních smluv je v oblasti úpravy mezinárodní kupní smlouvy doposud nejúspěšnějším počinem Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Kromě Vídeňské úmluvy se však mezinárodní kupní smlouvy dotýká i úprava dalších mezinárodních úmluv. Z evropského práva zastávají nejdůležitější úlohu Římská úmluva a na ni navazující Nařízení Řím I. Pro mezinárodní kupní smlouvu jsou dále významné mezinárodní obchodní zvyklosti, *lex mercatoria*, Zásady Mezinárodních obchodních smluv, Principy evropského smluvního práva a doložky INCOTERMS. V rámci českého vnitrostátního práva jsou pro tuto problematiku stěžejní zejména zákon o mezinárodním právu soukromém a občanský zákoník.

Vídeňská úmluva byla přijata 11. dubna 1980 ve Vídni a účinnou se stala od 1. ledna 1988. V současnosti má Vídeňská úmluva celkem 89 signatářských států. Mezi signatářské státy patří

většina rozvinutých států. Z významných států však nejsou smluvními stranami například Spojené království, Indie a Hongkong.

Základními zásadami, na kterých je Vídeňská úmluva založena, jsou smluvní autonomie, formální volnost, bona fides, zásada náhrady utrpěných škod, zásada zákazu zneužití práv, zásada vzájemné informační povinnosti a zásada hodnocení jednání osoby objektivními kritérii.

Vídeňská úmluva upravuje kupní smlouvu mezi stranami s místem podnikání v odlišných státech v případě, že jsou tyto státy smluvními stranami Vídeňské úmluvy, nebo v případě, že má být použito právního řádu některého ze smluvních států.

Smluvní státy Vídeňské úmluvy mají možnost přijímat výhrady k její aplikaci. Česká republika má v souladu s Vídeňskou úmluvou výhradu k článku 1 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy, který umožňuje aplikaci Vídeňské úmluvy v případě, kdy má být podle ustanovení mezinárodního práva soukromého použito právního řádu některého ze smluvních států Vídeňské úmluvy. Tato výhrada se ovšem ruší s účinností od 1. června 2018. Po odvolání této výhrady se bude Vídeňská úmluva aplikovat na více mezinárodních kupních smluv, v rámci nichž bude stranou český subjekt.

Ustanovení Vídeňské úmluvy hodnotím jako velice stručná, ač vzhledem ke svému účelu, tj. býti unifikovanou úpravou, jsou tato ustanovení patrně přiměřeně stručná. V rámci ustanovení se také nachází řada nejednoznačností, které je potřeba překonávat interpretací s pomocí judikatury, která se s danými otázkami pojí.

Zejména v podkapitolách, které se zabývají uzavíráním smlouvy a právy a povinnostmi smluvních stran, jsem uvedl řadu případů z oblasti judikatury, která se této problematice týká, a která je důležitá při interpretaci často nejednoznačných ustanovení Vídeňské úmluvy.

Mezerami ve Vídeňské úmluvě se rozumí otázky, které spadají do předmětu Vídeňské úmluvy, a které nejsou Vídeňskou úmluvou výslovně upraveny. V případě, že daná otázka není upravena smluvním ujednáním ani Vídeňskou úmluvou, použijí se pro vyplnění mezery obecné zásady, na kterých je Vídeňská úmluva založena. V případě, že danou otázku žádná zásada neřeší, dojde k určení rozhodného právního řádu pomocí ustanovení mezinárodního práva soukromého a použijí se ustanovení tohoto právního řádu.

Vídeňská úmluva bývá v praxi smluvními stranami často vylučována. Mezi důvody pro její vylučování patří zejména mezery v rámci Vídeňské úmluvy, neznalost aplikace Vídeňské úmluvy, chybějící obecná úprava závazkového práva a vazby na nestátní právo.

Oproti dalším unifikačním snahám v oblasti mezinárodní kupní smlouvy lze v současnosti spíše pozorovat trend prohlubování regionálních sjednocení právní úpravy. O tom svědčí i skutečnost, že 21. března 2018 došlo k vytvoření zóny volného obchodu CFTA. Jedná se o největší zónu volného obchodu od vzniku Světové obchodní organizace, jíž je vzorem Evropská unie. Samotná Evropská unie se v nedávné době pokoušela o přijetí CESL, které se sice nezdařilo, ale je z tohoto patrná snaha o zásadní prohloubení regionální právní úpravy.

Vzhledem k prohlubování regionálních právních úprav a častému vylučování aplikace Vídeňské úmluvy stranami smlouvy pochopitelně vyvstává otázka, zda bude unifikovaná úprava mezinárodní kupní smlouvy do budoucna perspektivní. V současné době nejsou patrné zásadní snahy o prohlubování nebo novelizování této úpravy.

Ač má unifikovaná úprava mezinárodní kupní smlouvy své limity, jsem jejím zastáncem, protože přináší pro subjekty mezinárodního obchodu zásadní usnadnění pro obchodování, zejména proto, že se nemusí seznamovat s rozsáhlým množstvím právní úpravy v odlišných státech. Velice mne zajímá, jakým způsobem se bude úprava mezinárodní kupní smlouvy vyvíjet. Který způsob právní úpravy bude v budoucnu dominantní, ukáže s určitostí až čas.

Použité prameny a literatura

Učebnice a monografie

BIANCA, Cesare Massimo a Michael Joachim BONELL, 1987. *Commentary on the International Sales Law: the 1980 Vienna Sales Convention*. Milan: Giuffrè. ISBN 88-140-1276-8

BRIDGE, M. G., 2017. *The International Sale of Goods*. 4. vydání. New York, NY: Oxford University Press. ISBN 978-019-8792-703

FAWCETT, J. J., Jonathan HARRIS a M. G. BRIDGE, 2005. *International Sale of Goods in the Conflict of Laws*. New York: Oxford University Press. ISBN 01-992-4469-3

FAWCETT, James, Janeen Carruthers, Janeen CARRUTHERS a Peter NORTH, 2008. *Private International Law*. 14. vydání. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-019-9284-252

FERRARI, Franco, 2008. *The CISG and its impact on national legal systems*. Munich: Sellier. ISBN 978-3-86653-078-2

HONNOLD, John, 1987. *Uniform Law for International sales under the 1980 United Nations Convention*. Deventer: Kluwer Law and Taxation Publishers. ISBN 9065443479

HUBER, Peter a Alastair MULLIS, 2007. *The CISG: a new textbook for students and practitioners*. München: Sellier. European Law Publishers. ISBN 978-3-86653-020-1

KANDA, Antonín, 1999. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku: (úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde. ISBN 80-720-1183-9

KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2008. *Právo mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-108-3

KUČERA, Zdeněk, Monika PAUKNEROVÁ a Květoslav RŮŽIČKA, 2015. *Mezinárodní právo soukromé*. 8. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-550-0

LÜCHINGER, Widmer, 2014. *Delivery of Goods under the CISG*. Haag: Eleven International. ISBN 978-94-6236-097-6

- MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO, 2014. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. A dopl. Vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4874-0
- MCPARLAND, Michael, 2015. *The Rome I Regulation on the Law Applicable to Contractual Obligations*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-019-9654-635
- PAUKNEROVÁ, Monika, 2013. *Evropské mezinárodní právo soukromé*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-504-6
- PAUKNEROVÁ, Monika, Naděžda ROZEHNALOVÁ, Marta ZAVADILOVÁ, et al., 2013. *Zákon o mezinárodním právu soukromém: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-368-5
- POLÁČEK, Bohumil, 2017. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-5527-707
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Klára DRLIČKOVÁ, 2012. *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – ano či ne?*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5956-6
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Tereza KYSELOVSKÁ, 2013. *K některým vývojovým otázkám mezinárodního práva soukromého*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6455-3
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2006. *Právo mezinárodního obchodu*. Vyd. 2., aktualiz. A dopl. Praha: ASPI. ISBN 80-735-7196-X
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda, 2010. *Závazky ze smluv a jejich právní režim: (se zvláštním zřetelem na evropskou kolizní úpravu)*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5240-6
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda, Klára DRLIČKOVÁ a Jiří VALDHANS, 2014. *Nový občanský zákoník pohledem mezinárodních obchodních transakcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7491-0
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku: (se zvláštním zřetelem na evropskou kolizní úpravu)*. 3., aktualiz. Vyd. Praha: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-7478-004-2
- SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2010. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 3. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-956897-0

SCHWENZER, Ingeborg H. a Peter SCHLECHTRIEM, 2016. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*. 4. vydání. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-872326-4

SCHWENZER, Ingeborg H., Pascal HACHEM a Christophe KEE, 2012. *Global Sales and Contract Law*. New York: Oxford University Press. ISBN 978-019-9572-984

ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ, 2014. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-638-9

TICHÝ, Luboš, 2017. *CISG: Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-649-4

VOGENAUER, Stefan, 2015. *Commentary on the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts (PICC)*. 2. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press. ISBN 978-019-8702-627

Právní předpisy a důvodové zprávy

Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, 2012. In: Praha, ročník 2012, 89/2012 Dz

Důvodová zpráva k zákonu č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém, 2012. In: Praha, ročník 2012, 91/2012 Dz

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23.10.2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o sjednání Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 123/2003 Sb. m. s.

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 193/1996 Sb.

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 32/2006 Sb. m. s. o sjednání Budapeštské úmluvy o smlouvě o přepravě zboží po vnitrozemských vodních cestách (CMNI)

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb. ze dne 27. listopadu 1974 o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR)

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 123/1988 Sb., o Úmluvě o promlčení při mezinárodní koupi zboží

Zákon č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoník mezinárodního obchodu). In: *Sbírka zákonů České socialistické republiky*. 1963

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém

Soudní rozhodnutí a rozhodčí nálezy

Rozhodčí nález Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 22.8.2005, dostupné z: <http://www.cisg-online.ch/content/api/cisg/display.cfm?test=1711>

Rozhodčí nález Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 6.9.1996, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960906c1.html>

Rozhodčí nález Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) v Šen-čenu ze dne 6.6.1991, dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/wais/db/cases2/910606c1.html#cx>

Rozhodčí nález Mezinárodního arbitrážního soudu při Mezinárodní obchodní komoře ze dne 20.12.1999, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/991220i1.html>

Rozhodčí nález mezinárodního rozhodčího soudu při Mezinárodní obchodní komoře ze dne 23.8.1994, dostupné z: <https://cisgw3.law.pace.edu/cases/947660i1.html>

Rozhodnutí amerického federálního odvolacího soudu ze dne 11.6.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/030611u1.html#cx>

Rozhodnutí amerického federálního okresního soudu v Illinois ze dne 28.3.2002, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/020328u1.html>

Rozhodnutí argentinského odvolacího soudu ze dne 31.10.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951031a1.html>

Rozhodnutí belgického kasačního soudu ze dne 19.6.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090619b1.html>

Rozhodnutí Čínské mezinárodní ekonomické a obchodní arbitrážní komisi (CIETAC) ze dne 30.1.1996, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960130c1.html>

Rozhodnutí federálního obvodního soudu v Michiganu ze dne 28.9.2007, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/070928u1.html>

Rozhodnutí federálního obvodního soudu ze dne 6.7.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040706u1.html>

Rozhodnutí federálního okresního soudu ve státě Washingtonu ze dne 29.8.2013, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130829u1.html>

Rozhodnutí italského soudu ve Viveganu ze dne 12.7.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000712i3.html>

Rozhodnutí izraelského nejvyššího soudu ze dne 17.3.2009, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090317i5.html>

Rozhodnutí kantonského odvolacího soudu v Basileji ze dne 22.8.2003, dostupné ze dne: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/030822s1.html>

Rozhodnutí kantonského tribunálu ve Valais ze dne 28.1.2009, dostupné z: <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1678&step=FullText>

Rozhodnutí krajského soudu ve Willisau ze dne 12.3.2004, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040312s1.html>

Rozhodnutí Mezinárodního rozhodčího soudu při Mezinárodní obchodní komoře č. 6653 ze dne 26.3.1993, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/936653i1.html>

Rozhodnutí Mezinárodního rozhodčího soudu spolkové obchodní komory ve Vídni ze dne 15.6.1994, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940615a3.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 11.1.2006, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060111g1.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 24.3.1999, dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cases/990324g1.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 26.9.2012, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/120926g1.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 3.4.1996, dostupné z:
<https://cisgw3.law.pace.edu/cases/960403g1.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 31.10.2001, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/011031g1.html>

Rozhodnutí německého nejvyššího soudu ze dne 8.3.1995, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950308g3.html>

Rozhodnutí německého odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 26.8.1994, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940826g1.html>

Rozhodnutí německého odvolacího soudu ve Stuttgartu ze dne 31.3.2008, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080331g1.html>

Rozhodnutí nizozemského odvolacího soudu v Arnhemu ze dne 21.3.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060321n1.html>

Rozhodnutí nižšího soudu v Duisburgu ze dne 13.4.2000, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000413g1.html>

Rozhodnutí nižšího soudu v Ludwigsburgu ze dne 21.12.1990, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/901221g1.html>

Rozhodnutí obchodního soudu v Curychu ze dne 10.2.1999, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990210s1.html>

Rozhodnutí obchodního soudu v Curychu ze dne 30.11.1998, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/981130s1.html>

Rozhodnutí obchodního soudu v Tongerenu ze dne 25.1.2005, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050125b1.html>

Rozhodnutí obvodního soudu v Besançonu ze dne 19.1.1998, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/980119f1.html>

Rozhodnutí obvodního soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 5.12.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061205g1.html>

Rozhodnutí obvodního soudu v Saane ze dne 20.2.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970220s1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Antverpách ze dne 24.4.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060424b1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Braniborsku ze dne 18.11.2008, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081118g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Braniborsku ze dne 5.2.2013, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130205g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Braunschweigu ze dne 28.10.1999, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/991028g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Celle ze dne 2.9.1998, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/980902g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Celle ze dne 24.5.1995, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950524g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Córdobě ze dne 31.10.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/971031s4.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Drážďanech ze dne 10.11.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061110g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Düsseldorfu ze dne 14.1.1994, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940114g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Düsseldorfu ze dne 21.4.2004, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040421g2.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Grenoblu ze dne 4.2.1999, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990204f1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Hamburku ze dne 15.7.2010, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/100715g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Hamburku ze dne 28.2.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970228g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Karlsruhe ze dne 10.12.2003, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031210g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Karlsruhe ze dne 8.2.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060208g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 19.10.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061019g2.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 24.2.2011, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/110224g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Koblenzi ze dne 3.6.2013, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130603g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 21.12.2005, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/051221g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 22.2.1994, dostupné z:
<https://cisgw3.law.pace.edu/cases/940222g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Kolíně nad Rýnem ze dne 31.8.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060831g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Lublani ze dne 14.12.2005, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/051214sv.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 12.11.2002, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/021113g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 17.11.2006, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/061117g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 2.4.1994, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940302g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Mnichově ze dne 8.2.1995, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950208g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Naumburgu ze dne 13.2.2013, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/130213g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Oldenburgu ze dne 5.12.2000, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/001205g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 13.12.1995, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951213f1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 22.4.1992 (Société Fauba v Société Fujitsu),
dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/920422f1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Paříži ze dne 6.5.1995, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/950406f1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Zaragoze ze dne 31.3.2009, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090331s4.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu v Zweibrückenu ze dne 2.2.2004, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/040202g1.html>

Rozhodnutí odvolacího soudu ve Valais ze dne 28.10.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/971028s1.html>

Rozhodnutí okresního soudu v Kodani ze dne 19.10.2007, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/071019d1.html>

Rozhodnutí okresního soudu v Neubrandenburgu ze dne 3.8.2005, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050803g1.html>

Rozhodnutí okresního soudu v Saane ze dne 20.2.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970220s1.html>

Rozhodnutí okresního soudu ve Flensburgu ze dne 19.1.2001, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/010119g1.html>

Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 20.3.1997, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970320a3.html>

Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 23.5.2005, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/050523a3.html>

Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 6.2.1996, dostupné z:
<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/960206a3.html>

Rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 7.9.2000, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/000907a3.html>

Rozhodnutí soudu ve Forli ze dne 11.12.2008, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081211i3.html>

Rozhodnutí švýcarského nejvyššího soudu ze dne 13.11.2003, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/031113s1.html>

Rozhodnutí švýcarského obchodního soudu v Curychu ze dne 5.2.1997, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970205s1.html>

Rozhodnutí Tribunálu mezinárodní obchodní arbitráže při komoře obchodu a průmyslu Ruské federace ze dne 17.10.1995, dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951017r1.html>

Rozhodnutí Vyššího krajského soudu ve Frankfurtu ze dne 4.3.1994, dostupné z: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/V96/842/23/IMG/V9684223.pdf?OpenElement>

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24.11.2010, sp. zn. 21 Cdo 200/2009

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.4.2004, sp. zn. 30 Cdo 1190/2003

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.4.2004, sp. zn. 30 Cdo 111/2004

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.1.2015, sp. zn. 32 Cdo 3166/2014, dostupné z http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/3B171B01E8F67FB3C1257DE50057D26F?openDocument&Highlight=0

Elektronické zdroje

Afriku propojí zóna volného obchodu. Vzniká trh pro více než miliardu lidí, 2018. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, 21.3.2018 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2426926-afriku-propoji-zona-volneho-obchodu-vznika-trh-pro-vice-nez-miliardu-lidi>

BAZINAS, Spiros, 2005. Uniformity in the Interpretation and the Application of the CISG: The Role of CLOUT and the Digest. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bazinas.html>

BONELL, Michael Joachim, 1987. Article 6. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bonell-bb6.html>

Case Law on UNCITRAL Texts (CLOUT), 2018. *UNCITRAL: United Nations Commission on International Trade Law* [online]. Paříž: UNCITRAL [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/case_law.html

CISG Database, 2018. *Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.iicl.law.pace.edu/cisg/cisg>

COMMON EUROPEAN SALES LAW (CESL), 2018. *European Parliament* [online]. Brusel: European Parliament [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-connected-digital-single-market/file-common-european-sales-law>

Convention of 15 April 1958 on the law governing transfer of title in international sales of goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=32>

Convention of 15 June 1955 on the law applicable to international sales of goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=31>

Convention of 22 December 1986 on the Law Applicable to Contracts for the International Sale of Goods, 2018. *Hague Conference on Private International Law* [online]. Haag: Hague Conference on Private International Law [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=61>

Czech Republic Withdraws Declarations under the CISG and the Limitation Convention, 2017. *United Nations Information Service* [online]. Vídeň: United Nations Information Service [cit. 2017-12-18]. Dostupné z: <http://www.unis.unvienna.org/unis/en/pressrels/2017/unisl256.html>

Czech Republic, 1999. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. USA: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/countries/cntries-Czech.html>

FERRARI, Franco, 1995. Specific Topics of the CISG in the Light of Judicial Application and Scholarly Writing. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/2ferrari.html>

Forty-four countries sign historic African Union free trade agreement, 2018. *Africanews* [online]. Kigali: Africanews [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <http://www.africanews.com/2018/03/21/forty-four-countries-sign-historic-africa-union-free-trade-agreement/>

GUIDE TO ARTICLE 6: Comparison with Principles of European Contract Law (PECL), 2002. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/peclcomp6.html>

ICC Incoterms® rules: The mightiness of three capital letters, 2016. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/icc-incoterms-rules-the-mightiness-of-three-capital-letters/>

Incoterms® rules 2010, 2018. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/>

INCOTERMS® RULES, 2018. *INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE* [online]. Paříž: INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/>

Institute of International Commercial Law, 2018. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/>

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online].

Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32008R0593>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), 2008. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32008R0593>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), 2007. *EUR-Lex* [online]. Štrasburk: EUR-Lex [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32007R0864>

Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o společné evropské právní úpravě prodeje /* KOM/2011/0635 v konečném znění – 2011/0284 (COD) */, 2011. *EUR-Lex* [online]. Brusel: EUR-Lex [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52011PC0635>

RAJSKI, Jerzi, 1987. Article 12 in Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. Milán: Giuffrè [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/rajski-bb12.html>

Remarks on the Manner in which the UNIDROIT Principles May Be Used to Interpret or Supplement Article 6 of the CISG, 2004. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. New York: Pace Law School Institute of International Commercial Law [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/borisova2.html>

Status: United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980), 2017. *United Nations Commission on International Trade Law* [online]. Vídeň: UNCITRAL [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status.html

The Annual Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, 2018. *Association for the Organisation and Promotion of the Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot* [online]. New York: Association for the Organisation and Promotion of the Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://vismoot.pace.edu/>

UNIDROIT PRINCIPLES OF INTERNATIONAL COMMERCIAL CONTRACTS, 2018. *UNIDROIT* [online]. Řím: UNIDROIT [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <https://www.unidroit.org/instruments/commercial-contracts/unidroit-principles-2016>

UNILEX on CISG & UNIDROIT Principles: International Case Law and Bibliography, 2018. *UNILEX* [online]. Řím: UNILEX [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.unilex.info/>

United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980) (CISG), 2017. *UNCITRAL* [online]. Vídeň: UNCITRAL [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG.html

WINSHIP, Peter, 1984. The Scope of the Vienna Convention on International Sales Contracts. *Pace Law School Institute of International Commercial Law* [online]. Milán: Matthew Bender [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/winship5.html>

Zpráva o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společné evropské právní úpravě prodeje (COM(2011)0635 – C7-0329/2011 – 2011/0284(COD)), 2013. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0301+0+DOC+XML+V0//CS#title1>

Seznam zkratk

CISG	Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží
COTIF	Úmluva o mezinárodní železniční přepravě
Haagská konference	Haagská konference pro mezinárodní právo soukromé
Haagské úmluvy	Jednotný zákon o mezinárodní kupní smlouvě a Úmluvy o jednotném zákonu o uzavírání smluv o mezinárodní koupi zboží
Nařízení Řím I	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy
OSN	Organizace spojených národů
PECL	Principy evropského smluvního práva
PICC	Zásady mezinárodních obchodních smluv
Úmluva	Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží
UNCITRAL	Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní obchodní právo
UNIDROIT	Mezinárodní ústav pro sjednocení mezinárodního práva soukromého
Vídeňská úmluva	Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku

Abstrakt

Hlavním cílem této diplomové práce bylo identifikovat mezinárodní kupní smlouvu se zaměřením na definici mezinárodní kupní smlouvy, prameny práva upravující mezinárodní kupní smlouvu a Vídeňskou úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží s bližším zaměřením na uzavírání smlouvy a práva a povinnosti smluvních stran podle Vídeňské úmluvy a relevantní judikaturu, která se k tomu váže, mezery ve Vídeňské úmluvě a význam Vídeňské úmluvy. Použitými metodami byly analýza, deskripce a syntéza. Analýzu využívám zejména ve třetí kapitole, deskripci jsem uplatnil především v první a druhé kapitole a syntézu v rámci shrnutí na konci kapitol a v závěru.

V rámci první kapitoly této práce jsem se zabýval definicí mezinárodní kupní smlouvy a jejímu odlišení od klasické kupní smlouvy.

Druhá kapitola pojednává o pramenech práva upravujících mezinárodní kupní smlouvu. V této kapitole jsem se věnoval přímé úpravě, kolizní úpravě, imperativním právním normám, mezinárodním smlouvám, evropskému právu, volbě práva, mezinárodním obchodním zvyklostem, vnitrostátním normám, lex mercatoria, doložkám INCOTERMS, Zásadám mezinárodních obchodních smluv a Principům evropského smluvního práva.

Ve třetí kapitole jsem se zaměřil na Vídeňskou úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Nejprve jsem se zabýval unifikačními snahami, které předcházely přijetí Vídeňské úmluvy, následně historií přijímání Vídeňské úmluvy. Dále jsem v této kapitole pojednal o struktuře Vídeňské úmluvy, její charakteristice, o předmětu úpravy a obecných ustanoveních, uzavírání kupní smlouvy a právech a povinnostech prodávajícího a kupujícího podle Vídeňské úmluvy. V této části jsem odkazoval na relevantní soudní rozhodnutí a rozhodčí nálezy, které mají zásadní význam pro interpretaci stručných ustanovení Vídeňské úmluvy. Na závěr kapitoly jsem se zaměřil na mezery ve Vídeňské úmluvě a jejich zaplňování a na význam Vídeňské úmluvy.

Klíčová slova:

Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku

Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží
CISG

Sales Contract in International Business Transactions

Abstract

The main aim of this diploma thesis was to identify the international sales contract with a focus on the definition of the international sales contract, the sources of law which govern the international sales contract and the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, with a closer focus on the formation of the contract and rights and rights and obligations of the buyer and the seller under the Vienna convention and the relevant case law for these issues, as well as the gaps in the Vienna convention. The methods used to develop this diploma thesis are analysis, description and synthesis. Analysis is used to the greatest extent in the third chapter, description is used especially within the first and second chapter and the synthesis is used within the recapitulations at the end of each chapter and within the summary.

Within the first chapter I focused on the definition of the international sales contract and its distinction from the classical sales contract.

The second chapter deals with the sources of law, which govern the international sales contract. In this chapter, I focus on the direct regulation, conflict of law rules, imperative legal norms, international treaties, European law, choice of law, international business practices, national law, lex mercatoria, INCOTERMS rules, Principles of International Commercial Contracts and Principles of European Contract Law.

In the third chapter I focused on the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods. Firstly, I deal with the unification efforts that preceded the adoption of the Vienna Convention. Afterwards, I discussed the structure of the Vienna Convention, characteristics of the Vienna Convention, sphere of application and general provisions of the Vienna Convention and rights and obligations of the seller and the buyer under the Vienna Convention. In this part of my thesis I referred to relevant case law which is important for the interpretation of brief provisions of the Vienna Convention. At the end of the chapter I dealt with the gaps in the Vienna Convention and the methods of gap filling and with the importance of the Vienna Convention.

Keywords:

Sales contract in international business transactions

United Nations Convention on Contracts for the International Sales of Goods

CISG